

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
& ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ
ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΩΝ**

**ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Θάλασσας και Αλιείας**

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ Α.Ε. Α.Ο.Τ.Α

Ενδιάμεσος φορέας Διαχείρισης Ε.Π. Αλιείας και
Θάλασσας 2014-2020

Ταχ. Δ/ση : Ομήρου & Μαιζώνος 50, Καλαμάτα

Ταχ. Κώδικας : 24132

Πληροφορίες : Π. Σωτηρόπουλος

Τηλέφωνο : 2721096120

Fax : 2721096121

Email : anmess@otenet.gr

ΟΡΘΗ ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ

Ως προς :

- α) Διαγραφή του πεδίου κειμένου 3 και προσθήκη των νέων πεδίων 3,4,5,6 στο Άρθρο 7. ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΠΡΑΞΕΩΝ (σελ. 31,32)
β) Προσθήκη ημερομηνίας έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών στο πεδίο Α.1 Άρθρο 8. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΚΑΙ ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ (σελ. 37)

Ημερομηνία Ορθής Επανάληψης : 22-10-2021

Ημερομηνία : **12-10-2021**

Α.Π. : **1108**

Κωδικός Πρόσκλησης :

63 - CLLD.18

Α/Α ΟΠΣ ΕΣΠΑ : 5091

Π Ρ Ο Σ Κ Λ Η Σ Η

ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

ΣΤΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΑΛΙΕΙΑ & ΘΑΛΑΣΣΑ 2014 -2020»

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 4 «ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΔΑΦΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ»

Η ΟΠΟΙΑ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΕΤΘΑ, ΜΕ ΤΙΤΛΟ:

«ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΕΙΦΟΡΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΑΛΙΕΥΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ» (Μέτρο 8.3.3: Άρ. 63 του Καν. 508/2014 Έφαρμογή στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης)

Η Επιτροπή Διαχείρισης Προγράμματος CLLD/LEADER ΕΠΑΛΘ

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ Α.Ε. Α.Ο.Τ.Α

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα» που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (ΦΕΚ Α'98/2005).
2. Τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 περί καθορισμού Κοινών διατάξεων για το Ε.Τ.Π.Α., το ΕΚΤ, το ΤΑ, το ΕΓΤΑΑ και το ΕΤΘΑ και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ε.Τ.Π.Α., το ΕΚΤ, το ΤΑ και το ΕΤΘΑ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006.
3. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 480/2014 της Επιτροπής της 3ης Μαρτίου 2014 «για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί καθορισμού Κοινών διατάξεων για το Ε.Τ.Π.Α., το ΕΚΤ, το ΤΑ, το ΕΓΤΑΑ και το ΕΤΘΑ και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ε.Τ.Π.Α., το ΕΚΤ, το ΤΑ και το ΕΤΘΑ.
4. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 1407/2013 της Επιτροπής της 18ης Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (de minimis) (Ο.Υ ΕΕ L 352/1 της 24.12.2013).
5. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 508/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Μαΐου 2014, και ειδικότερα τα άρθρα 62 και 63.
6. Τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1242/2014 της Επιτροπής της 20ης Νοεμβρίου 2014, σχετικά με τη θέσπιση κανόνων, σύμφωνα με τον Καν. (ΕΕ) αριθ. 508/2014 του Ευρ. Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας, όσον αφορά στην παρουσίαση των σχετικών σωρευτικών δεδομένων για τις πράξεις.
7. Τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 772/2014 της Επιτροπής της 14ης Ιουλίου 2014, για τον καθορισμό των κανόνων σχετικά με την ένταση των κρατικών ενισχύσεων που πρέπει να εφαρμόζονται στο σύνολο των επιλέξιμων δαπανών ορισμένων δράσεων που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του ΕΤΘΑ.
8. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1388/2014 της Επιτροπής της 16ης Δεκεμβρίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή, τη μεταποίηση και την εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
9. Την υπ' αριθ. 2003/361/ΕΚ Σύσταση της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων.
10. Την Απόφαση της Επιτροπής των ΕΚ με αριθμό C (2015) 7417/26.10.2015 που αφορά στην έγκριση του Ε.Π. ΑΛΙΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΑΣ 2014-2020, όπως ισχύει.

11. Την Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01).
12. Το Ν. 4314/2014 για τη «διαχείριση, τον έλεγχο και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020» (ΦΕΚ Α'265/2014), όπως ισχύει.
13. Το Ν. 4488/2017 «Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 137/2017) και ειδικά τα άρθρα 39 & 40.
14. Την Κοινή Υπουργική Απόφαση με αριθ. 134453/23.12.2015 (ΦΕΚ Β'2857/2015) «Ρυθμίσεις για τις πληρωμές των δαπανών του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων – ΠΔΕ (Τροποποίηση και αντικατάσταση της κοινής υπουργικής απόφασης 46274/26.09.2014 (ΦΕΚ Β'2573/2014)).
15. Την Κοινή Υπουργική Απόφαση με αριθ. 1393/25.10.2016 (ΦΕΚ Β'3501/2016) με την οποία αναδιρθρώθηκε η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π. Αλιείας & Θάλασσας 2014 – 2020, όπως ισχύει.
16. Την Κοινή Υπουργική Απόφαση με αριθ. 99/23.01.2017 (ΦΕΚ Β' 309/2017) «Σύστημα δημοσιονομικών διορθώσεων και διαδικασίες ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του κρατικού προϋπολογισμού για την υλοποίηση του επιχειρηματικού προγράμματος ΑΛΙΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΑΣ 2014 - 2020, σύμφωνα με το αρ. 71 του ν. 4314/2014.»
17. Την Κοινή Υπουργική Απόφαση με αριθ. 1538/26.06.2019 (ΦΕΚ Β'2742/2019) «Ρυθμίσεις θεμάτων που αφορούν στις υπαγόμενες δράσεις, το είδος ενίσχυσης, τους δικαιούχους και τα ποσοστά ενίσχυσης του Μέτρου 8.3.3 «Εφαρμογή στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης (Μέτρο 4.2 της πρόσκλησης) της Ενωσιακής Προτεραιότητας 4 'Αύξηση της Απασχόλησης και της Εδαφικής Συνοχής' του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας & Θάλασσας 2014-2020» (Άρθρο 63, Καν. (Ε.Κ.) 508/2014, δράσεις ιδιωτικού χαρακτήρα)».
18. Τη με αριθ. 1435/14.06.2016 (ΦΕΚ Β'1839/2016) ΥΑ «Πρόσκληση υποβολής προτάσεων για την επιλογή στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων στο πλαίσιο του Μέτρου 19 «Στήριξη για Τοπική Ανάπτυξη μέσω του LEADER (ΤΑΠΤοΚ – Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων)» του ΠΑΑ 2014-2020 και της προτεραιότητας 4 «Αύξηση της Απασχόλησης και της Εδαφικής Συνοχής» του ΕΠΑΛΘ 2014-2020».

19. Τη με αριθ. 3206/12.12.2016 (ΦΕΚ Β'4111/2016) Υ.Α. Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Έγκριση προγραμμάτων τοπικής ανάπτυξης στο πλαίσιο της Πρόσκλησης υποβολής προτάσεων για την επιλογή Στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης του ΠΑΑ 2014-2020 & του ΕΠΑΛΘ 2014-2020 και κατανομή πιστώσεων Δημόσιας Δαπάνης», όπως ισχύει.
20. Τη με αριθ. 74391/ΕΥΚΕ2634/13.07.2016 Εγκύκλιο της ΕΥΚΕ με θέμα «Οδηγίες στους φορείς που εμπλέκονται στη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020».
21. Τη με αριθ. 92415/ΕΥΚΕ 6282/28.08.2017 επιστολή της ΕΥΚΕ που αφορά σε οδηγίες και παρότρυνση τήρησης διαδικασιών προς φορείς που εμπλέκονται στη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων.
22. Την με αριθ. 1177/01.08.2017 ΥΑ (ΦΕΚ Β'3163/2017) «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας και Θάλασσας 2014-2020», όπως τροποποιείται και ισχύει.
23. Τη με αριθ. 2896/01.08.2018 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 3505/Β/21-08-2018), με την οποία ορίζεται η εταιρεία Αναπτυξιακή Μεσσηνίας Α.Ε. Ο.Τ.Α. ως Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης για δράσεις του Ε.Π. Αλιείας & Θάλασσας 2014 – 2020.
24. Τη με αρ. πρωτ. 137675/ΕΥΘΥ1016/19.12.2018 (ΦΕΚ Β' 5968/2018), αντικατάσταση της υπ' αριθ. 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ Β' 3521/2016) Υπουργικής Απόφασης με τίτλο «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ. 81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β' 1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί Κανόνες Επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020 – Έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς – Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων» (ΥΑΕΚΕΔ), όπως ισχύει.
25. Τη με αριθ. 3131/17.12.2019 (ΦΕΚ Β' 5065/2019) Υ.Α. Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Πλαίσιο υλοποίησης του Μέτρου 8.3.3 «Εφαρμογή στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης για δράσεις ιδιωτικού χαρακτήρα (Μέτρο 4.2 της πρόσκλησης) της Ενωσιακής Προτεραιότητας 4 'Αύξηση της Απασχόλησης και της Εδαφικής Συνοχής' του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας & Θάλασσας 2014-2020», όπως ισχύει.
26. Την υπ' αριθ. 13940/18.06.2020 Απόφαση «Έγκριση κριτηρίων επιλογής πράξεων ανά μέτρο του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας και Θάλασσας», με την οποία εγκρίθηκαν με γραπτή διαδικασία από την Επ. Παρακολούθησης του Ε.Π. Αλιείας και Θάλασσας 2014 -2020, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των πράξεων Ιδιωτικού χαρακτήρα της Προτεραιότητας 4 «Αύξηση της απασχόλησης και της εδαφικής

συναχής», Μέτρο 8.3.3: Άρθρο 63 του Καν. (ΕΕ) 508/14, «Εφαρμογή στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης» (μόνο οι δράσεις που αφορούν σε έργα ιδιωτικού χαρακτήρα), όπως περιγράφονται και εξειδικεύονται στο συνημμένο στην πρόσκληση έγγραφο.

27. Την με αριθ. 13535/29.03.21 εγκύκλιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης «Διαδικασία έκδοσης Ενιαίου Πιστοποιητικού Δικαστικής Φερεγγυότητας» (ΑΔΑ Ω1Α2Ω-41Τ).
28. Το με αριθ. 278/17.02.2017 έγγραφο της ΕΥΔ ΕΠΑΛΘ «Ορισμός των απομακρυσμένων ελληνικών νησιών για τις ανάγκες εφαρμογής του άρθρου 95 παρ. 4 και του Παραρτήματος Ι του Καν. (ΕΕ) 508/2014».
29. Τις υπ' αριθ. 355/27-06-2016 και 361/24-02-2017 αποφάσεις του ΔΣ της Αναπτυξιακής Μεσσηνίας ΑΑΕ ΟΤΑ περί Σύστασης της Επιτροπής Διαχείρισης του Προγράμματος CLLD / LEADER ΕΠΑΛΘ.
30. Το με αριθ. 1580/29-09-2019 έγγραφο της ΕΥΔ ΕΠΑΛΘ με το οποίο εγκρίθηκε η αναμορφωμένη πρόταση του τοπικού προγράμματος της ΟΤΔ Αναπτυξιακή Μεσσηνίας ΑΑΕ ΟΤΑ.
31. Το με αρ. πρωτ. 32278/ΕΥΚΕ509/17.03.21 έγγραφο της ΕΥΚΕ σχετικά με Ύγνωμοδότηση επί σχεδίου Πρόσκλησης έργων ιδιωτικού χαρακτήρα στο πλαίσιο υλοποίησης της Προτεραιότητας 4 του Ε.Π. Αλιείας & Θάλασσας 2014 – 2020 (CLLD) και συνημμένων αυτής.
32. Το με αρ. πρωτ. 1049/28.04.2021 έγγραφο της ΕΥΔ ΕΠ Αλιείας και Θάλασσας για την έγκριση του σχεδίου της παρούσας πρόσκλησης.
33. Το Προεδρικό Διάταγμα (π.δ. 40 ΦΕΚ Α' 100/2021) με το οποίο συστάθηκε η Γενική Γραμματεία Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών, στην οποία υπάγεται πλέον η ΕΥΔ ΕΠΑΛΘ.
34. Το με αρ. πρωτ. 1985 / 108674 – 06 – 10 – 2021 έγγραφο σύμφωνης γνώμης της ΕΥΚΕ για την έγκριση του σχεδίου της παρούσας πρόσκλησης
35. Την με αριθ. 23/12-10-2021 απόφαση της ΕΔΠ για την έγκριση δημοσίευσης της παρούσας.

ΕΙΔΙΚΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

36. Τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) 2015/531 της Επιτροπής της 24ης Νοεμβρίου 2014 για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 508/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, με τον καθορισμό των δαπανών που είναι επιλέξιμες για ενίσχυση από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας, προκειμένου να βελτιωθεί η υγιεινή, η υγεία, η ασφάλεια και οι εργασιακές συνθήκες για τους αλιείς, η προστασία και η αποκατάσταση της θαλάσσιας βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων, η

άμβλυνση της κλιματικής αλλαγής και η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των αλιευτικών σκαφών.

37. Τη με αριθ. 414/2354/12.01.2015 (ΦΕΚ Β' 97/2015) ΚΥΑ «Προϋποθέσεις, όροι και διαδικασία για τη διενέργεια αλιευτικού τουρισμού από επαγγελματίες αλιείς».
38. Το με αριθ. 2834/52781/13.05.2015 (ΑΔΑ: 7Δ8Ρ465ΦΘΗ-6Δ7) έγγραφο της Γενικής Διεύθυνσης Βιώσιμης Αλιείας: Έφαρμογή της ΚΥΑ αριθ. 414/2354/12-1-2015(ΦΕΚ 97/20-1-2015, τ.Β) σχετικά με τις «Προϋποθέσεις, όρους και διαδικασία για τη διενέργεια αλιευτικού τουρισμού από επαγγελματίες αλιείς».
39. Τη με αριθ. 2986/25.11.2016 (ΦΕΚ Β' 3885/2016) ΚΥΑ «Προσδιορισμός των λειτουργικών μορφών και κατηγοριών των τουριστικών καταλυμάτων και λοιπών τουριστικών εγκαταστάσεων που εντάσσονται σε προγράμματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει
40. Της υπ' αριθμ. 992/27.04.2020 ΚΥΑ, (ΦΕΚ 1597/Β/27.4.2020), «Ρυθμίσεις θεμάτων που αφορούν τις υπαγόμενες δράσεις, το είδος ενίσχυσης, τους δικαιούχους και τα ποσοστά ενίσχυσης του Μέτρου 3.1.6 "Διαφοροποίηση και νέες μορφές εισοδήματος, του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας και Θάλασσας 2014-2020».
41. Όροι και ρυθμίσεις σχετικά με τη διαχείριση, τον έλεγχο και την υλοποίηση του Μέτρου 3.1.6 «Διαφοροποίηση και νέες μορφές εισοδήματος», (Καν. (ΕΕ) 508/2014, άρθρο 30 και παρ. 4 του άρθρο 44 -Αλιεία εσωτερικών υδάτων), της Ενωσιακής Προτεραιότητας 1, «Πρώθηση της περιβαλλοντικά βιώσιμης, αποδοτικής ως προς τους πόρους, καινοτόμου, ανταγωνιστικής και βασιζόμενης στη γνώση αλιείας», του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας και Θάλασσας 2014-2020».
42. Την με αρ. 931/08-06-2017 (ΦΕΚ 2084/Β' /16-6-2017) ΚΥΑ «Ρυθμίσεις θεμάτων που αφορούν τις υπαγόμενες δράσεις, το είδος ενίσχυσης, τους δικαιούχους και τα ποσοστά ενίσχυσης του Μέτρου 3.4.4 - «Μεταποίηση προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας», (Καν. (ΕΕ) 508/2014, άρθρο 69), Ενωσιακής Προτεραιότητας 5, «Ενίσχυση της εμπορίας και της μεταποίησης», του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας και Θάλασσας 2014-2020».
43. Την υπ' αριθμ. 932/08.06.2017 ΚΥΑ, (ΦΕΚ 2084/Β'/16.06.2017), «Ρυθμίσεις θεμάτων που αφορούν τις υπαγόμενες δράσεις, το είδος ενίσχυσης, τους δικαιούχους και τα ποσοστά ενίσχυσης των Μέτρων 3.1.8 & 4.1.20 του ΕΠΑΛΘ 2014-2020».
44. Του Κανονισμού 531/2015 της Επιτροπής, για τη συμπλήρωση του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 508/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, με τον καθορισμό

των δαπανών που είναι επιλέξιμες για ενίσχυση από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας, προκειμένου να βελτιωθεί η υγιεινή, η υγεία, η ασφάλεια και οι εργασιακές συνθήκες για τους αλιείς, η προστασία και η αποκατάσταση της θαλάσσιας βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων, η άμβλυση της κλιματικής αλλαγής και η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των αλιευτικών σκαφών.

45. Του Εκτελεστικού Κανονισμού 1419/2013 της Επιτροπής, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για την αναγνώριση των οργανώσεων παραγωγών και των διεπαγγελματικών οργανώσεων, την επέκταση των κανόνων των οργανώσεων παραγωγών και των διεπαγγελματικών οργανώσεων και τη δημοσίευση των τιμών ενεργοποίησης, όπως προβλέπεται στον κανονισμοί (ΕΕ) 1379/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για την κοινή οργάνωση των αγορών των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας.
46. Του Εκτελεστικού Κανονισμού 1420/2013 της Επιτροπής, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 347/96, (ΕΚ) αριθ. 1924/2000, (ΕΚ) αριθ. 1925/2000, (ΕΚ) αριθ. 2508/2000, (ΕΚ) αριθ. 2509/2000, (ΕΚ) αριθ. 2813/2000, (ΕΚ) αριθ. 2814/2000, (ΕΚ) αριθ. 150/2001, (ΕΚ) αριθ. 939/2001, (ΕΚ) αριθ. 1813/2001, (ΕΚ) αριθ. 2065/2001, (ΕΚ) αριθ. 2183/2001, (ΕΚ) αριθ. 2318/2001, (ΕΚ) αριθ. 2493/2001, (ΕΚ) αριθ. 2306/2002, (ΕΚ) αριθ. 802/2006, (ΕΚ) αριθ. 2003/2006, (ΕΚ) αριθ. 696/2008 και (ΕΚ) αριθ. 248/2009 μετά την έγκριση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1379/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την κοινή οργάνωση των αγορών προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας.
47. Του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 1379/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, για την κοινή οργάνωση των αγορών των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθμ. 1184/2006 και 1226/2009 του Συμβουλίου και την κατάργηση του κανονισμού ΕΚ αριθμ. 104/2000.
48. Του Κανονισμού (ΕΕ) 1388/2014 της Επιτροπής της 16ης Δεκεμβρίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή, τη μεταποίηση και την εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
49. Τα άρθρα 174 – 184, του Ν. 4070/2012 «Ρυθμίσεις Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών, Μεταφορών, Δημοσίων Έργων και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 82/10-4-2012), τα οποία αναφέρονται στον αλιευτικό τουρισμό, όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν.

50. Τα άρθρα 40 & 43, του Ν. 4179/2013 «Απλούστευση διαδικασιών για την ενίσχυση της επιχειρηματικής δραστηριότητας στον τουρισμό, αναδιάρθρωση του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού και λοιπές διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 175/8-8-2013), τα οποία αναφέρονται στον αλιευτικό τουρισμό.
51. Το υπ' αριθμ. 40/16.06.2021 π.δ. «Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων και Γενικών Γραμματειών, σύσταση και μετονομασία Γενικών Γραμματειών» (ΦΕΚ Α' 100/2021), με το οποίο συστάθηκε η Γενική Γραμματεία Ενωσιακών Πόρων και Υποδομών στην οποία υπάγεται πλέον η ΕΥΔ ΕΠΑΛΘ.
52. Του Ν. 4282/2014 (ΦΕΚ 182/Β/29.08.2014), «ανάπτυξη υδατοκαλλιεργειών και άλλες διατάξεις».
53. Της υπ' αριθμ. 934/08.06.2017 ΚΥΑ (ΦΕΚ 2084/Β/16.06.2017) «Ρυθμίσεις θεμάτων που αφορούν τις υπαγόμενες δράσεις, το είδος ενίσχυσης, τους Δικαιούχους και τα ποσοστά ενίσχυσης των Μέτρων 3.2.2, 4.2.4 & 6.2.3 του ΕΠΑΛΘ 2014-2020».
54. Της υπ' αριθμ. 1120/20.07.2017 (ΦΕΚ 2637/Β/27.07.2017) Απόφασης Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, «Όροι και ρυθμίσεις για την εφαρμογή και την υλοποίηση των Μέτρων 3.2.2, 4.2.4 & 6.2.3 – Παραγωγικές επενδύσεις στην Υδατοκαλλιέργεια, του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας & Θάλασσας 2014-2020», όπως αυτή τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. 1465/14.06.2019 (ΦΕΚ 2484/Β/24.06.2019) όμοιά της.
55. Της υπ' αριθμ. 1121/20.07.2017 (ΦΕΚ 2686/Β/20.07.2017) Απόφασης Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, «Όροι και ρυθμίσεις σχετικά με τη διαχείριση, τον έλεγχο και την υλοποίηση του Μέτρου 3.4.4 – Μεταποίηση προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας & Θάλασσας 2014-2020», όπως αυτή τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. 1464/14.06.2019 (ΦΕΚ 2483/Β/24.06.2019) όμοιά της. Της υπ' αριθμ. 931/08.06.2017 ΚΥΑ (ΦΕΚ 2084/Β/2017) «Ρυθμίσεις θεμάτων που αφορούν τις υπαγόμενες δράσεις, το είδος ενίσχυσης, τους Δικαιούχους και τα ποσοστά ενίσχυσης του Μέτρου 3.4.4—«Μεταποίηση προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας», (Καν. 508/2014, άρθρο 69), Ενωσιακής Προτεραιότητας 5, «Ενίσχυση της εμπορίας και της μεταποίησης», του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας & Θάλασσας 2014-2020».
56. Της υπ' αριθμ. 1122/20.07.2017 (ΦΕΚ 2656/Β/28.07.2017) Υπουργικής Απόφασης «Όροι και ρυθμίσεις σχετικά με τη διαχείριση, τον έλεγχο και την υλοποίηση των Μέτρων 3.1.8 - «Υγεία και Ασφάλεια» και 4.1.20 - «Ενεργειακή απόδοση και μετριασμός της κλιματικής

αλλαγής, επενδύσεις επί του σκάφους, έλεγχοι και συστήματα ενεργειακής απόδοσης, διερεύνηση της συμβολής των εναλλακτικών συστημάτων πρόωσης και του σχεδιασμού του κύτους», της Ενωσιακής Προτεραιότητας 1, του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας και Θάλασσας 2014- 2020», όπως αυτή τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. 1467/14.06.2019 (ΦΕΚ 2486/24.06.2019) όμοιά της.

57. Της υπ' αριθμ. 1123/20.07.2017 (ΦΕΚ 2636/Β/27.07.2017) Απόφασης Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, «Όροι και ρυθμίσεις σχετικά με τη διαχείριση, τον έλεγχο και την υλοποίηση του Μέτρου 3.1.22 - «Προστιθέμενη αξία, ποιότητα των προϊόντων και χρήση των ανεπιθύμητων αλιευμάτων», της Ενωσιακής Προτεραιότητας 1, του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας και Θάλασσας 2014-2020», όπως αυτή τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. 1466/14.06.2019 (ΦΕΚ 2485/24.06.2019) όμοιά της.
58. Του Πολυετούς Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου για την ανάπτυξη των υδατοκαλλιεργειών στην Ελλάδα 2014-2020.
59. Του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 1380/2013, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, σχετικά με την Κοινή Αλιευτική Πολιτική, την τροποποίηση των Κανονισμών (ΕΚ) αριθμ. 1954/2003 και (ΕΚ) αριθμ. 1224/2009 του Συμβουλίου και την κατάργηση των Κανονισμών (ΕΚ) αριθμ. 2371/2002 και (ΕΚ) αριθμ. 639/2004 του Συμβουλίου και της απόφασης 2004/585/ΕΚ του Συμβουλίου.
60. Την αριθμ. 2015/С 217/1 Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, «Κατευθυντήριες γραμμές για την εξέταση κρατικών ενισχύσεων στον τομέα της Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας».
61. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων), ΕΕ L 119 της 4.5.2016. Ο ν.2472/97 (ΦΕΚ Α' 50) για «την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα», όπως ισχύει σήμερα.

ΚΑΛΟΥΜΕ

Τους παρακάτω δυνητικούς δικαιούχους:

- **αλιείς ή ιδιοκτήτες αλιευτικών σκαφών** (φυσικά ή νομικά πρόσωπα), που ασκούν επαγγελματικά την αλιεία επί ενεργού αλιευτικού σκάφους, (με επαγγελματική αλιευτική

άδεια σε ισχύ), συμπεριλαμβανομένων αυτών της αλιείας εσωτερικών υδάτων, που δραστηριοποιούνται ή θα δραστηριοποιηθούν στην περιοχή παρέμβασης, σύμφωνα με το άρθρο 3 του Καν. ΕΕ 508/2014 και όπως ορίζονται από την εθνική νομοθεσία, για επενδύσεις που συμβάλλουν στη διαφοροποίηση δραστηριοτήτων και στη συμπλήρωση του εισοδήματός τους (μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις)

- **μη αλιείς** (φυσικά και νομικά πρόσωπα) που δραστηριοποιούνται ή θα δραστηριοποιηθούν στην περιοχή παρέμβασης για ίδρυση ή εκσυγχρονισμό πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων σύμφωνα με την 2003/361/ΕΚ Σύσταση της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

για την υποβολή προτάσεων έργων (πράξεων) ιδιωτικού χαρακτήρα, προκειμένου να ενταχθούν και χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο της Προτεραιότητας 4 «ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΔΑΦΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ» του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας και Θάλασσας 2014-2020.

1. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

Στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014 -2020, εφαρμόζεται η Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη, η οποία συμπληρώνει και μεγιστοποιεί τα οφέλη από την άσκηση των τομεακών πολιτικών και προγραμμάτων περιφερειακής ανάπτυξης, καθώς δίνεται η δυνατότητα συγχρηματοδότησης Στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης από τα ταμεία ΕΓΤΑΑ, ΕΤΘΑ, ΕΚΤ και ΕΤΠΑ (εφαρμογή πολυταμειακών προγραμμάτων).

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας και Θάλασσας 2014 – 2020 (ΕΠΑΛΘ 2014 – 2020), αξιοποιώντας τους πόρους του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ) και στο πλαίσιο της Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης, στοχεύει στη βιώσιμη ανάπτυξη περιοχών αλιείας και υδατοκαλλιέργειας. Ένα μέσο επίτευξης του στόχου αυτού, είναι η υλοποίηση ολοκληρωμένων πολυταμειακών στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης υπό την ευθύνη τοπικών φορέων, (Άρθρο 32 του Καν. ΕΕ 1303/2013) σε συνέργεια με άλλα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ), οι οποίες κυμαίνονται από επικεντρωμένες στην αλιεία έως και ευρύτερες στρατηγικές που απευθύνονται στη διαφοροποίηση των αλιευτικών περιοχών.

Στο πλαίσιο υλοποίησης των στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης, με την εφαρμογή της Τοπικής Ανάπτυξης με την Πρωτοβουλία των Τοπικών Κοινοτήτων (ΤΑΠΤοΚ - CLLD), το ΕΤΘΑ δύναται να χρηματοδοτήσει Ιδιωτικές Επενδύσεις για την αειφόρο ανάπτυξη των αλιευτικών περιοχών, σε επιλεγμένες περιοχές παρέμβασης, οι οποίες εμπίπτουν στον ακόλουθο θεματικό και ειδικό στόχο και μέτρο της Ενωσιακής Προτεραιότητας 4, του ΕΠΑΛΘ 2014 - 2020:

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ: Αλιείας και Θάλασσας 2014-2020	ΚΩΔ.	19
ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΚΧΩΡΗΣΗΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ:	CLLD.18	
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ: Αύξηση της απασχόλησης και της εδαφικής συνοχής.	ΚΩΔ.	04
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ: Προώθηση της διατηρήσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και στήριξη της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού.	ΚΩΔ.	08
ΜΕΤΡΟ ΕΤΘΑ: (8.3.3.) Άρθρο 63. Εφαρμογή στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης (συμπ. οι δαπάνες λειτουργίας και ο συντονισμός)	ΚΩΔ.	4.2
ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ: Προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης, της κοινωνικής ένταξης και της δημιουργίας θέσεων εργασίας και παροχή στήριξης της απασχολησιμότητας και της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού στις παράκτιες και τις εσωτερικές κοινότητες που εξαρτώνται από την αλιεία και την υδατοκαλλιέργεια, συμπεριλαμβανομένης της διαφοροποίησης των δραστηριοτήτων στο πλαίσιο της αλιείας και σε άλλους τομείς της θαλάσσιας οικονομίας.	ΚΩΔ.	01
ΜΕΤΡΟ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ: Αύξηση της απασχόλησης και της εδαφικής συνοχής	ΚΩΔ.	4.1

Οι προτάσεις που θα υποβληθούν θα πρέπει να συνεισφέρουν στην εκπλήρωση των σχετικών δεικτών παρακολούθησης :

Πρόσθετοι Δείκτες εκρών

Ε.Π.:	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ:	ΤΑΜΕΙΟ:	ΜΕΤΡΟ ΕΤΘΑ:
19	04	ΕΤΘΑ	8.3.3
ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ
4003	Αριθμός έργων ιδιωτικού χαρακτήρα CLLD	Αριθμός	5

Δείκτες αποτελέσματος

Ε.Π.:	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ:	ΤΑΜΕΙΟ:	ΜΕΤΡΟ ΕΤΘΑ:
19	04	ΕΤΘΑ	8.3.3
ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ
CR4.1	Απασχόληση που	Ισοδύναμα Πλήρους	2

	δημιουργείται	Απασχόλησης (ΙΠΑ)	
CR4.2	Απασχόληση που διατηρείται	Ισοδύναμα Πλήρους Απασχόλησης (ΙΠΑ)	1
CR4.3	Επιχειρήσεις που δημιουργούνται	Αριθμός	5

Οικονομικά στοιχεία Πρόσκλησης

ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ	63 - CLLD.18	
ΕΝΩΣΙΑΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	4	
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	8	
ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	01	
ΜΕΤΡΟ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	4.1	
ΜΕΤΡΟ ΕΤΘΑ/ΔΡΑΣΗ	(8.3.3.) Άρθρο 63. Εφαρμογή στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης	
ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ*	Δράση	Προϋπολογισμός
	A) Ιδιωτικές επενδύσεις για την αειφόρο ανάπτυξη των αλιευτικών περιοχών – Μη Κρατικές ενισχύσεις / Επιχειρηματικότητα.	300.000,00 €
	B) Ιδιωτικές επενδύσεις για την αειφόρο ανάπτυξη των αλιευτικών περιοχών – Κρατικές ενισχύσεις / Επιχειρηματικότητα δυνάμει του Καν. (ΕΕ) 1407/2013 (de minimis).	724.096,00 €
Συνολικός προϋπολογισμός πρόσκλησης (χωρίς την υπερδέσμευση)	1.024.096,00 €	

*. Με δυνατότητα υπερδέσμευσης μέχρι 120%.

Χρόνος υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης:

Έναρξη υποβολής αιτήσεων στο ΠΣΚΕ:	15/10/2021 & ώρα 13:00
Λήξη υποβολής αιτήσεων στο ΠΣΚΕ:	15/12/2021 & ώρα 15:00

2. ΟΡΙΣΜΟΙ

Για τους σκοπούς της παρούσας ισχύουν οι ορισμοί:

α. των Κανονισμών (ΕΕ) 1303/2013, 1407/2013 και 508/2014

β. του άρθρου 61 του Ν. 4314/2014 (ΦΕΚ Α' 265/2014)

γ. πέραν των ανωτέρω ισχύουν οι εξής:

ΕΤΘΑ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας. Το διαρθρωτικό ταμείο το οποίο παρέχει την κοινοτική χρηματοδότηση στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας και Θάλασσας 2014 - 2020
ΟΤΔ	Ομάδα Τοπικής Δράσης. Φορέας υλοποίησης της παρούσας πρόσκλησης. Οι Ομάδες Τοπικής Δράσης, είναι τοπικά εταιρικά σχήματα δημόσιου – ιδιωτικού τομέα που σχεδιάζουν και υλοποιούν για σαφώς προσδιορισμένες περιοχές (εφεξής περιοχές παρέμβασης) τοπικά προγράμματα με ολοκληρωμένο και πολυτομεακό χαρακτήρα.
ΕΦΔ (ή ΕΦ)	Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης. Η ΟΤΔ μετά την εκχώρηση αρμοδιοτήτων της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας και Θάλασσας.
ΠΣΚΕ	Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων. Το πληροφοριακό σύστημα στο οποίο υποβάλλονται και καταχωρούνται οι αιτήσεις χρηματοδότησης.
ΕΔΠ	Επιτροπή Διαχείρισης Προγράμματος. Το όργανο λήψης αποφάσεων της ΟΤΔ για όλα τα θέματα που αφορούν στην υλοποίηση του Τοπικού Προγράμματος.
ΟΠΣ	Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα. Το πληροφοριακό σύστημα στο οποίο καταχωρούνται οι ενταγμένες πράξεις και μέσω του οποίου εκτελείται η παρακολούθηση και πληρωμή των έργων.
Αλιευτικός Τουρισμός	Αλιευτικός τουρισμός είναι η ειδική μορφή τουρισμού, η οποία συνίσταται στην παροχή τουριστικών υπηρεσιών συνδεδεμένων με την αλιεία, τη σπογγαλιεία, την υδατοκαλλιέργεια και τις σχετικές με αυτές πρακτικές και τεχνικές, παραδόσεις και τοπικά έθιμα, τα τοπικά προϊόντα, την παραδοσιακή κουζίνα και τοπική γαστρονομία και σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.
Παράκτια Αλιεία Μικρής Κλίμακας	Του άρθρου 2 του β.δ. 665/1966 περί «αδειών αλιευτικών σκαφών» (Α' 160), ως «παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας» νοείται η αλιεία που διεξάγεται από αλιευτικά σκάφη ολικού μήκους μικρότερου των 12 μέτρων, τα οποία δεν χρησιμοποιούν συρόμενα εργαλεία αλιείας που περιλαμβάνονται στον πίνακα 3 του Παραρτήματος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 26/2004 (1) της Επιτροπής.
Μεταποίηση	Του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΚ) 1224/2009, και συγκεκριμένα ο ορισμός της «μεταποίησης» ως «η διαδικασία βάσει της οποίας προετοιμάστηκαν τα παρουσιαζόμενα προϊόντα. Σε αυτήν περιλαμβάνεται ο τεμαχισμός σε φιλέτα, η συσκευασία, η κονσερβοποίηση, η κατάψυξη, το κάπνισμα, το αλάτισμα, το μαγείρεμα, η διατήρηση σε ξίδι, η αποξήρανση ή η προετοιμασία των ιχθύων

για την αγορά ή καθ' οιονδήποτε άλλο τρόπο».
--

3. ΥΠΑΓΟΜΕΝΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Α) Ιδιωτικές επενδύσεις για την αειφόρο ανάπτυξη των αλιευτικών περιοχών – Μη Κρατικές ενισχύσεις / Επιχειρηματικότητα.

Στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας υπάγονται πράξεις που αφορούν σε:

1. Επενδύσεις που συμβάλλουν στη διαφοροποίηση του εισοδήματος των αλιέων μέσω της ανάπτυξης συμπληρωματικών δραστηριοτήτων, όπως οι επενδύσεις στο σκάφος, ο αλιευτικός τουρισμός (άρθρο 30, Καν. (ΕΕ) 508/2014), τηρουμένων των προϋποθέσεων που τίθενται στις παραγράφους 2, 3 και 4 του εν λόγω άρθρου (μόνο για επενδύσεις αλιευτικού τουρισμού).

Σε ότι αφορά τον αλιευτικό τουρισμό, το σκάφος διαμορφώνεται έτσι ώστε να μπορεί να φιλοξενήσει τους επισκέπτες, οι οποίοι και συμμετέχουν στην διαδικασία της αλιείας, αλληλεπιδρούν με τους αλιείς ανακαλύπτοντας την τοπική αλιευτική παράδοση, το πλούσιο θαλάσσιο περιβάλλον, την τοπική γαστρονομία και τα έθιμα της αλιευτικής περιοχής.

Καθεστώς ενίσχυσης - Περιγραφή στο ΠΣΚΕ:

Καν.(ΕΕ) 508/2014, άρθρο 30 (αλιευτικός τουρισμός) , 63 & 95//Ποσοστό Ενίσχυσης 50% (μέγιστη δημ. δαπάνη 75.000 €)

Κατηγορία Δικαιούχου - Περιγραφή στο ΠΣΚΕ

Φυσικά και Νομικά πρόσωπα

Κατηγορίες Δράσεων ΕΠΑΛΘ - Περιγραφή στο ΠΣΚΕ

Παραγωγή, Εμπορία, Μεταποίηση προϊόντων τομέα Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας (συμπ. οι δράσεις Αλιευτικού Τουρισμού)

2. Επενδύσεις για τη βελτίωση της υγείας, της υγιεινής, της ασφάλειας και των εργασιακών συνθηκών για τους αλιείς. Αφορά σε επενδύσεις επί του σκάφους ή σε επιμέρους εξοπλισμούς, υπό τον όρο ότι οι επενδύσεις αυτές υπερβαίνουν τις απαιτήσεις του εθνικού ή του ενωσιακού δικαίου (άρθρο 32 Καν. (ΕΕ) 508/2014, κατ' εξουσιοδότηση Καν. (ΕΕ) 531/2015).

Περιλαμβάνονται τα παρακάτω είδη πράξεων, υπό τον όρο ότι οι πράξεις αυτές υπερβαίνουν τις απαιτήσεις του εθνικού ή ενωσιακού δικαίου και δεν αυξάνουν την αλιευτική ικανότητα του σκάφους :

1. Επενδύσεις επί του σκάφους
2. Ατομικός εξοπλισμός

Στόχος των ενισχυόμενων Πράξεων, με τη στήριξη επενδύσεων επί των αλιευτικών σκαφών των ανωτέρω Πράξεων, είναι η βελτίωση της υγείας, της υγιεινής, της ασφάλειας και των εργασιακών συνθηκών των αλιέων και περιλαμβάνουν τις ακόλουθες ενέργειες :

- **Βελτίωση της ασφάλειας των αλιέων επί των αλιευτικών σκαφών.**

όπως η αγορά και, κατά περίπτωση, η εγκατάσταση σωσίβιων λέμβων, ατομικών ραδιοσημαντήρων εντοπισμού, ατομικών συσκευών επίπλευσης, φωτοβολίδων, συσκευών πυρόσβεσης, εξοπλισμού ραδιοεπικοινωνίας, φωτισμού αναζήτησης καταστρώματος ή κινδύνου κλπ.

- **Βελτίωση των συνθηκών υγείας των αλιέων επί των αλιευτικών σκαφών.**

όπως η αγορά και εγκατάσταση κιβωτίων πρώτων βοηθειών, η αγορά φαρμάκων και συσκευών έκτακτης ανάγκης επί του σκάφους, η παροχή υπηρεσιών τηλεϊατρικής, συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών τεχνολογιών, του εξοπλισμού και των ιατρικών απεικονίσεων για παροχή εξ αποστάσεως συμβουλών από τα σκάφη κλπ.

- **Βελτίωση της υγιεινής των αλιέων επί των αλιευτικών σκαφών.**

όπως η αγορά και, κατά περίπτωση, η εγκατάσταση των ακόλουθων στοιχείων: υγειονομικές εγκαταστάσεις, όπως τουαλέτες και εγκαταστάσεις πλύσης, μαγειρεία και εξοπλισμός για την αποθήκευση τροφίμων, συσκευές καθαρισμού του νερού για παροχή πόσιμου νερού κλπ.

- **Βελτίωση των εργασιακών συνθηκών επί των αλιευτικών σκαφών.**

όπως η αγορά και, κατά περίπτωση, η εγκατάσταση των ακόλουθων στοιχείων: κιγκλιδώματα επί του καταστρώματος, υπόστεγα επί του καταστρώματος και εκσυγχρονισμός των θαλάμων επιβατών με σκοπό την παροχή προστασίας από δυσμενείς καιρικές συνθήκες, εξοπλισμός για τη μείωση της σκληρής χειροκίνητης ανύψωσης, μονωτικός εξοπλισμός κατά του θορύβου, της θέρμανσης ή της ψύξης και εξοπλισμός για τη βελτίωση του εξαερισμού, ενδύματα εργασίας και προστατευτικός εξοπλισμός κλπ.

Καθεστώς ενίσχυσης - Περιγραφή στο ΠΣΚΕ:

Καν.(ΕΕ) 508/2014, άρθρ. 32, 41, 42, 48, 69, 63 & 95// Ποσοστό Ενίσχυσης έως 50%//Επικράτεια

Καν.(ΕΕ) 508/2014, άρθρ. 32, 41, 42, 63 & 95, παράρτ. Ι// Ποσοστό Ενίσχυσης έως 80%//Πράξεις σχετικές με παράκτια αλιεία

Καν.(ΕΕ) 508/2014, άρθρ. 32, 41, 42, 48, 69, 63 & 95, παράρτ. Ι// Ποσοστό Ενίσχυσης έως 85%//Πράξεις σε απομακρυσμένα ελληνικά νησιά

Καν.(ΕΕ) 508/2014, άρθρ. 63 & 95//Ποσοστό Ενίσχυσης έως 100%//Πράξεις που εξυπηρετούν συλλογικό συμφέρον ή έχουν συλλογικό δικαιούχο ή έχουν καινοτόμα χαρακτηριστικά & παρέχουν δημόσια πρόσβαση στα αποτελέσματα της πράξης (τομέας Αλιείας)

Κατηγορία Δικαιούχου - Περιγραφή στο ΠΣΚΕ

Φυσικά και Νομικά πρόσωπα

Κατηγορίες Δράσεων ΕΠΑΛΘ - Περιγραφή στο ΠΣΚΕ

Παραγωγή, Εμπορία, Μεταποίηση προϊόντων τομέα Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας (συμπ. οι δράσεις Αλιευτικού Τουρισμού)

3. Επενδύσεις σε εξοπλισμό ή επί του σκάφους που στοχεύουν στη μείωση της εκπομπής ρύπων ή αερίων του θερμοκηπίου και στην αύξηση της ενεργειακής απόδοσης των αλιευτικών σκαφών (άρθρο 41.1, Καν. (ΕΕ) 508/2014). Ισχύει και για σκάφη εσωτερικών υδάτων.

Περιλαμβάνονται τα παρακάτω είδη Πράξεων, υπό τον όρο ότι οι πράξεις αυτές υπερβαίνουν τις απαιτήσεις του εθνικού ή ενωσιακού δικαίου και δεν αυξάνουν την αλιευτική ικανότητα του σκάφους :

1. Εξοπλισμός επί του σκάφους.
2. Αλιευτικά εργαλεία.
3. Έλεγχοι και συστήματα ενεργειακής απόδοσης.
4. Μελέτες

Στόχος των ενισχυόμενων δράσεων, με τη στήριξη επενδύσεων επί των αλιευτικών σκαφών των ανωτέρω Πράξεων είναι, να αμβλυνθούν οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, με τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των αλιευτικών σκαφών και τη μείωση της εκπομπής ρύπων ή αερίων του θερμοκηπίου και περιλαμβάνουν τις ακόλουθες ενέργειες :

- **Βελτίωση της υδροδυναμικής του κύτους του σκάφους.**

Όπως επενδύσεις σε μηχανισμούς σταθερότητας (σταθμίδες υδροσυλλέκτη και βολβοειδείς πλώρες) που συμβάλλουν στη βελτίωση της συμπεριφοράς του σκάφους σε κυματισμούς, συστήματα ελέγχου του μηχανισμού κίνησης πηδαλίου κλπ.

- **Βελτίωση του συστήματος πρόωσης του σκάφους.**

όπως η αγορά και, κατά περίπτωση, η εγκατάσταση των ακόλουθων στοιχείων: ενεργειακά αποδοτικές προπέλες και γεννήτριες, στοιχεία πρόωσης με πηγές ανανεώσιμης ενέργειας (πχ ιστία, αετοί, ανεμόμυλοι, ανεμογεννήτριες ή φωτοβολταικά), πρωραία συστήματα πρόωσης κλπ.

- **Αλιευτικά εργαλεία και αλιευτικός εξοπλισμός.**

που αφορούν τις εξής ενέργειες: αλλαγή από συρόμενα εργαλεία σε εναλλακτικά εργαλεία, τροποποιήσεις σε συρόμενα εργαλεία, εξοπλισμό παρακολούθησης συρόμενων εργαλείων.

- **Μείωση της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας ή θερμικής ενέργειας.**

συγκεκριμένα η βελτίωση των συστημάτων ψύξης, κατάψυξης ή μόνωσης για σκάφη κάτω των 18 m και η ενθάρρυνση της ανακύκλωσης της θερμότητας εντός του σκάφους στην οποία περιλαμβάνεται η ανάκτηση και επαναχρησιμοποίηση της θερμότητας σε άλλες βοηθητικές εργασίες εντός του σκάφους.

- **Έλεγχοι και συστήματα ενεργειακής απόδοσης.**

- **Μελέτες για τη διερεύνηση της συμβολής των εναλλακτικών συστημάτων πρόωσης και του σχεδιασμού του κύτους στην ενεργειακή απόδοση των αλιευτικών σκαφών.**

Καθεστώς ενίσχυσης - Περιγραφή στο ΠΣΚΕ:

Καν.(ΕΕ) 508/2014, άρθρ. 32, 41, 42, 48, 69, 63 & 95// Ποσοστό Ενίσχυσης έως 50%//Επικράτεια

Καν.(ΕΕ) 508/2014, άρθρ. 32, 41, 42, 63 & 95, παράρτ. Ι// Ποσοστό Ενίσχυσης έως 80%//Πράξεις σχετικές με παράκτια αλιεία

Καν.(ΕΕ) 508/2014, άρθρ. 32, 41, 42, 48, 69, 63 & 95, παράρτ. Ι// Ποσοστό Ενίσχυσης έως 85%//Πράξεις σε απομακρυσμένα ελληνικά νησιά

Καν.(ΕΕ) 508/2014, άρθρ. 63 & 95//Ποσοστό Ενίσχυσης έως 100%//Πράξεις που εξυπηρετούν συλλογικό συμφέρον ή έχουν συλλογικό δικαιούχο ή έχουν καινοτόμα χαρακτηριστικά & παρέχουν δημόσια πρόσβαση στα αποτελέσματα της πράξης (τομέας Αλιείας)

Κατηγορία Δικαιούχου - Περιγραφή στο ΠΣΚΕ

Φυσικά και Νομικά πρόσωπα

Κατηγορίες Δράσεων ΕΠΑΛΘ - Περιγραφή στο ΠΣΚΕ

Παραγωγή, Εμπορία, Μεταποίηση προϊόντων τομέα Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας (συμπ. οι δράσεις Αλιευτικού Τουρισμού)

4. Επενδύσεις που ενισχύουν την αξία και την ποιότητα των αλιευτικών προϊόντων και τη χρήση των ανεπιθύμητων αλιευμάτων (άρθρο 42, Καν. (ΕΕ) 508/2014). Ισχύει και για αλιεία εσωτερικών υδάτων.

Περιλαμβάνονται τα παρακάτω είδη Πράξεων, υπό τον όρο ότι οι πράξεις αυτές υπερβαίνουν τις απαιτήσεις του εθνικού ή ενωσιακού δικαίου και δεν αυξάνουν την αλιευτική ικανότητα του σκάφους :

1. Επενδύσεις που προσθέτουν αξία στα αλιευτικά προϊόντα, επιτρέποντας στους αλιείς να πραγματοποιούν την επεξεργασία, την εμπορία και την άμεση πώληση των δικών τους αλιευμάτων
2. Καινοτόμες επενδύσεις επί του σκάφους για την βελτίωση της ποιότητας των αλιευτικών προϊόντων.

Η στήριξη που αναφέρεται στο δεύτερο είδος πράξης ανωτέρω, συναρτάται με τη χρήση επιλεκτικών εργαλείων, ώστε να περιορίζεται η αλιεία ανεπιθύμητων ειδών και χορηγείται μόνο σε ιδιοκτήτες αλιευτικών σκαφών της Ένωσης, τα σκάφη των οποίων έχουν ασκήσει αλιευτική δραστηριότητα στην θάλασσα για τουλάχιστον 60 ημέρες, κατά την διάρκεια των δύο ημερολογιακών ετών, που προηγούνται της ημερομηνίας υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης.

Η πιστοποίηση της εργασίας στη θάλασσα διενεργείται βάσει της εξέτασης των:

- Δεδομένων του δορυφορικού συστήματος παρακολούθησης σκαφών (VMS)
- Στοιχείων του ημερολογίου του σκάφους, του ημερολογίου αλιείας, των στοιχείων ναυτολογίας, καθώς και κάθε άλλου στοιχείου που κρίνεται επαρκές για τη διαπίστωση άσκησης της αλιευτικής δραστηριότητας του σκάφους, όπως τα ημερολόγια αγοράς ή πώλησης αλιευμάτων, τα εκκαθαριστικά φορολογικά σημειώματα ΔΟΥ, στοιχεία προμήθειας καυσίμων.

Δεν λαμβάνονται υπόψη και δεν θεωρούνται επαρκή παραστατικά και δικαιολογητικά για την πιστοποίηση της ενεργούς αλιευτικής δραστηριότητας του σκάφους οι υπεύθυνες δηλώσεις των πλοιοκτητών, οι ένορκες βεβαιώσεις μαρτύρων, οι βεβαιώσεις αλιευτικών συλλόγων και συνεταιρισμών.

Τα σκάφη για τα οποία οι ιδιοκτήτες θα ενισχυθούν, θα πρέπει να είναι εγγεγραμμένα στα Ελληνικά Νηολόγια / Λεμβολόγια ή στα Λεμβολόγια των κατά τόπο αρμόδιων Υπηρεσιών Αλιείας (περίπτωση σκαφών εσωτερικών υδάτων) και καταχωρημένα στο Εθνικό και Κοινοτικό Αλιευτικό Μητρώο (ΕΑΜ - ΚΑΜ), εκτός των σκαφών εσωτερικών υδάτων. Θα πρέπει να πληρούν όλες τις προϋποθέσεις της Κοινοτικής και Εθνικής νομοθεσίας, που διέπει τα επαγγελματικά αλιευτικά σκάφη και να μην έχουν χρονική δέσμευση από προηγούμενη χρηματοδότηση των ίδιων εργασιών κατά την υποβολή της αίτησης.

Καθεστώς ενίσχυσης - Περιγραφή στο ΠΣΚΕ:

Καν.(ΕΕ) 508/2014, άρθρ. 32, 41, 42, 48, 69, 63 & 95// Ποσοστό Ενίσχυσης έως 50%//Επικράτεια

Καν.(ΕΕ) 508/2014, άρθρ. 32, 41, 42, 63 & 95, παράρτ. Ι// Ποσοστό Ενίσχυσης έως 80%//Πράξεις σχετικές με παράκτια αλιεία

Καν.(ΕΕ) 508/2014, άρθρ. 32, 41, 42, 48, 69, 63 & 95, παράρτ. Ι// Ποσοστό Ενίσχυσης έως 85%//Πράξεις σε απομακρυσμένα ελληνικά νησιά

Καν.(ΕΕ) 508/2014, άρθρ. 63 & 95//Ποσοστό Ενίσχυσης έως 100%//Πράξεις που εξυπηρετούν συλλογικό συμφέρον ή έχουν συλλογικό δικαιούχο ή έχουν καινοτόμα χαρακτηριστικά & παρέχουν δημόσια πρόσβαση στα αποτελέσματα της πράξης (τομέας Αλιείας)

Κατηγορία Δικαιούχου - Περιγραφή στο ΠΣΚΕ

Φυσικά και Νομικά πρόσωπα

Κατηγορίες Δράσεων ΕΠΑΛΘ - Περιγραφή στο ΠΣΚΕ

Παραγωγή, Εμπορία, Μεταποίηση προϊόντων τομέα Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας (συμπ. οι δράσεις Αλιευτικού Τουρισμού)

5. Παραγωγικές επενδύσεις στην υδατοκαλλιέργεια (άρθρο 48, Καν. (ΕΕ) 508/2014).

Περιλαμβάνονται είδη πράξεων που εντάσσονται στα ακόλουθα μέτρα, για παραγωγικές επενδύσεις στην υδατοκαλλιέργεια, υπό τον όρο ότι η προτεινόμενη αναπτυξιακή πρόταση είναι συνεπής προς το πολυετές εθνικό στρατηγικό σχέδιο για την ανάπτυξη της υδατοκαλλιέργειας, (άρθρο 34 του Καν(ΕΕ)1380/2013). Ειδικότερα περιλαμβάνονται :

1. Παραγωγικές επενδύσεις στην υδατοκαλλιέργεια (άρθρο 48.1.α, Καν. (ΕΕ) 508/2014)
2. Διαφοροποίηση των προϊόντων υδατοκαλλιέργειας και των εκτρεφόμενων ειδών (άρθρο 48.1.β, Καν. (ΕΕ) 508/2014).
3. Εκσυγχρονισμός των μονάδων υδατοκαλλιέργειας, συμπεριλαμβανομένης της βελτίωσης των συνθηκών εργασίας και ασφάλειας των εργαζομένων (άρθρο 48.1.γ, Καν. (ΕΕ) 508/2014).

4. Βελτίωση και εκσυγχρονισμός για την υγεία και καλή διαβίωση των ζώων, συμπεριλαμβανομένης της αγοράς εξοπλισμού για την προστασία των εκτροφείων από τους θηρευτές (άρθρο 48.1.δ, Καν. (ΕΕ) 508/2014).
5. Επενδύσεις στη βελτίωση της ποιότητας και στην πρόσθεση αξίας των προϊόντων υδατοκαλλιέργειας (άρθρο 48.1.στ, Καν. (ΕΕ) 508/2014).
6. Αποκατάσταση υφιστάμενων τεχνητών λιμνών ή λιμνοθαλασσών υδατοκαλλιέργειας μέσω της αφαίρεσης λάσπης ή επενδύσεων που στοχεύουν στην πρόληψη της εναπόθεσης λάσπης (άρθρο 48.1.ζ, Καν. (ΕΕ) 508/2014).
7. Διαφοροποίηση του εισοδήματος των επιχειρήσεων υδατοκαλλιέργειας μέσω της ανάπτυξης συμπληρωματικών δραστηριοτήτων (αλιευτικός τουρισμός στην υδατοκαλλιέργεια, περιβαλλοντικές υπηρεσίες στον τομέα της υδατοκαλλιέργειας, εκπαιδευτικές δραστηριότητες που αφορούν στην υδατοκαλλιέργεια, λιανικό εμπόριο πώλησης παραγόμενων προϊόντων εντός των εγκαταστάσεων της μονάδας υδατοκαλλιέργειας) (άρθρο 48.1.η, Καν. (ΕΕ) 508/2014).
8. Επενδύσεις για την αύξηση της ενεργειακής απόδοσης και την προώθηση της μετατροπής των επιχειρήσεων υδατοκαλλιέργειας σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (άρθρο 48.1.ια, Καν. (ΕΕ) 508/2014).

Ως Υδατοκαλλιέργεια ορίζεται, με βάση τον Καν(ΕΕ)1380/2013 η «εκτροφή ή καλλιέργεια υδρόβιων οργανισμών με τη χρησιμοποίηση τεχνικών σχεδιασμένων για την αύξηση της παραγωγής των εν λόγω οργανισμών πέρα από τις φυσικές δυνατότητες του περιβάλλοντος οι οργανισμοί παραμένουν στην ιδιοκτησία φυσικού ή νομικού προσώπου καθ' όλη τη διάρκεια του σταδίου εκτροφής ή καλλιέργειας, έως και το στάδιο της συλλογής».

Ο κλάδος αυτός της οικονομίας περιλαμβάνει όλες τις δραστηριότητες παραγωγής προϊόντων υδατοκαλλιέργειας.

Η στήριξη σε συμπληρωματικές δραστηριότητες (σημείο 7) χορηγείται μόνο σε επιχειρήσεις υδατοκαλλιέργειας υπό την προϋπόθεση ότι οι συμπληρωματικές δραστηριότητες συνδέονται με τη βασική δραστηριότητα υδατοκαλλιέργειας της επιχείρησης, συμπεριλαμβανομένου του αλιευτικού τουρισμού, των περιβαλλοντικών υπηρεσιών στον τομέα της υδατοκαλλιέργειας, των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων ή λιανικό εμπόριο πώλησης παραγόμενων προϊόντων εντός των εγκαταστάσεων της μονάδας υδατοκαλλιέργειας.

Καθεστώς ενίσχυσης - Περιγραφή στο ΠΣΚΕ:

Καν.(ΕΕ) 508/2014, άρθρ. 32, 41, 42, 48, 69, 63 & 95// Ποσοστό Ενίσχυσης έως 50%//Επικράτεια

Καν.(ΕΕ) 508/2014, άρθρ. 32, 41, 42, 48, 69, 63 & 95, παράρτ. Ι//Ποσοστό Ενίσχυσης έως 85%//Πράξεις σε απομακρυσμένα ελληνικά νησιά

Κατηγορία Δικαιούχου - Περιγραφή στο ΠΣΚΕ

Φυσικά και Νομικά πρόσωπα

Κατηγορίες Δράσεων ΕΠΑΛΘ - Περιγραφή στο ΠΣΚΕ

Παραγωγή, Εμπορία, Μεταποίηση προϊόντων τομέα Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας (συμπ. οι δράσεις Αλιευτικού Τουρισμού)

6. Μεταποίηση προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας (άρθρο 69, Καν. (ΕΕ) 508/2014).

Στις επενδύσεις που αφορούν στην μεταποίηση προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας περιλαμβάνονται :

- Η εξοικονόμηση ενέργειας ή η μείωση των επιπτώσεων στο περιβάλλον.
- Η βελτίωση της ασφάλειας, της υγιεινής, της υγείας και των συνθηκών εργασίας.
- Η μεταποίηση των αλιευμάτων που δεν προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση.
- Η μεταποίηση των υποπροϊόντων που προκύπτουν από τις βασικές δραστηριότητες μεταποίησης.
- Η μεταποίηση των προϊόντων βιολογικής υδατοκαλλιέργειας.
- Η δημιουργία νέων ή βελτιωμένων προϊόντων, διαδικασιών ή συστημάτων διαχείρισης.

Επισημαίνεται ότι, το τελικό προϊόν θα πρέπει να υπάγεται στο Παράρτημα Ι της Σ.Λ.Ε.Ε. και οι στόχοι των ανωτέρω Πράξεων θα επιτευχθούν με ενέργειες, όπως :

- Ίδρυση νέων μονάδων μεταποίησης
- Επέκταση (Μηχανολογική ή και κτιριακή) υφιστάμενων μονάδων μεταποίησης.
- Εκσυγχρονισμός ή μετεγκατάσταση υφιστάμενων μονάδων μεταποίησης.

Ειδικότερα, οι διαδικασίες μεταποίησης των παραπάνω ενεργειών αφορούν στην προετοιμασία και παρουσίαση των παρουσιαζόμενων προϊόντων, που περιλαμβάνει :

- τον τεμαχισμό σε φιλέτα,
- τη συσκευασία,
- την κονσερβοποίηση,
- την κατάψυξη,

- το κάπνισμα,
- το αλάτισμα,
- το μαγείρεμα,
- τη διατήρηση σε ξίδι,
- την αποξήρανση, ή
- την προετοιμασία των ιχθύων για την αγορά καθ' οιοδήποτε άλλο τρόπο

Καθεστώς ενίσχυσης - Περιγραφή στο ΠΣΚΕ:

Καν.(ΕΕ) 508/2014, άρθρ. 32, 41, 42, 48, 69, 63 & 95// Ποσοστό Ενίσχυσης έως 50%//Επικράτεια

Καν.(ΕΕ) 508/2014, άρθρ. 32, 41, 42, 48, 69, 63 & 95, παράρτ. Ι//Ποσοστό Ενίσχυσης έως 85%//Πράξεις σε απομακρυσμένα ελληνικά νησιά

Κατηγορία Δικαιούχου - Περιγραφή στο ΠΣΚΕ

Φυσικά και Νομικά πρόσωπα

Κατηγορίες Δράσεων ΕΠΑΛΘ - Περιγραφή στο ΠΣΚΕ

Παραγωγή, Εμπορία, Μεταποίηση προϊόντων τομέα Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας (συμπ. οι δράσεις Αλιευτικού Τουρισμού)

Όλες οι ανωτέρω προαναφερόμενες επενδύσεις μη κρατικών ενισχύσεων υπάγονται κατά περίπτωση στα κάτωθι καθεστώτα ενίσχυσης :

- Καν.(ΕΕ) 508/2014, άρθρο 30 (αλιευτικός τουρισμός) , 63 & 95//Ποσοστό Ενίσχυσης 50% (μέγιστη δημ. δαπάνη 75.000 €)
- Καν.(ΕΕ) 508/2014, άρθρ. 32, 41, 42, 48, 69, 63 & 95//Ποσοστό Ενίσχυσης έως 50%//Επικράτεια
- Καν.(ΕΕ) 508/2014, άρθρ. 32, 41, 42, 63 & 95, παράρτ. Ι//Ποσοστό Ενίσχυσης έως 80%//Πράξεις σχετικές με παράκτια αλιεία
- Καν.(ΕΕ) 508/2014, άρθρ. 32, 41, 42, 63 & 95, παράρτ. Ι//Ποσοστό Ενίσχυσης έως 85%//Πράξεις σε απομακρυσμένα ελληνικά νησιά
- Καν.(ΕΕ) 508/2014, άρθρ. 63 & 95//Ποσοστό Ενίσχυσης έως 100%//Πράξεις που εξυπηρετούν συλλογικό συμφέρον ή έχουν συλλογικό δικαιούχο ή έχουν καινοτόμα χαρακτηριστικά & παρέχουν δημόσια πρόσβαση στα αποτελέσματα της πράξης (τομέας Αλιείας)

Επισημαίνεται ότι για τις επενδύσεις επιχειρηματικότητας μη κρατικών ενισχύσεων που εμπίπτουν στις παραπάνω κατηγορίες, **απαιτείται από τους δικαιούχους σαφής**

αιτιολόγηση για τη διαχείριση τους σε τοπικό επίπεδο (άρθρο 63.2, Καν. (ΕΕ) 508/2014).

Στο πλαίσιο αυτό, η αιτιολόγηση παρέχεται κατ' ελάχιστον με την τήρηση των ακολούθων προϋποθέσεων, κατά περίπτωση:

i) Οι δικαιούχοι των επενδύσεων αλιευτικού τουρισμού πρέπει να διαθέτουν/αποκτήσουν ιστοσελίδα προβολής τουλάχιστον στην ελληνική και αγγλική γλώσσα.

ii) Οι μονάδες μεταποίησης/τυποποίησης προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας πρέπει να πληρούν και τις τρεις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. να είναι ή να καταστούν επισκέψιμες, διασφαλίζοντας την επίδειξη της παραγωγικής διαδικασίας ή/και την δημιουργία χώρου γευσιγνωσίας/εκθετηρίου,

β. να διαθέτουν ιστοσελίδα προβολής στην ελληνική και αγγλική γλώσσα και

γ. να εφαρμόζουν συστήματα διασφάλισης ποιότητας.

Σε διαφορετική περίπτωση η αίτηση χρηματοδότησης απορρίπτεται.

B) Ιδιωτικές επενδύσεις για την αειφόρο ανάπτυξη των αλιευτικών περιοχών – Κρατικές ενισχύσεις / Επιχειρηματικότητα δυνάμει του Καν. (ΕΕ) 1407/2013 (de minimis).

Στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας υπάγονται πράξεις που αφορούν σε :

1. Επενδύσεις που συμβάλλουν στη διαφοροποίηση του εισοδήματος των αλιέων μέσω της ανάπτυξης συμπληρωματικών δραστηριοτήτων, όπως περιβαλλοντικές υπηρεσίες που σχετίζονται με την αλιεία και εκπαιδευτικές δραστηριότητες σχετικές με την αλιεία (άρθρο 30, Καν. (ΕΕ) 508/2014), τηρουμένων των προϋποθέσεων που τίθενται στις παραγράφους 2, 3 και 4 του εν λόγω άρθρου (για δράσεις εκτός αλιευτικού τουρισμού).

Οι αλιείς μπορούν να αξιοποιήσουν τα σκάφη τους και τις γνώσεις τους για τη συλλογή δεδομένων στο πλαίσιο ερευνητικών προγραμμάτων και με τη χρήση κατάλληλου εξοπλισμού ή ειδικών αλιευτικών εργαλείων. Επιπλέον, οι αλιείς δύναται να παρέχουν υπηρεσίες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης για περιβαλλοντικά θέματα, για τα αλιεύματα και τα αλιευτικά εργαλεία της περιοχής.

Καθεστώς ενίσχυσης - Περιγραφή στο ΠΣΚΕ:

Καν.(ΕΕ) 1407/2013//Καν.(ΕΕ) 508/2014, άρθρο 30, 63 & 95//Ποσοστό Ενίσχυσης 50% (μέγιστη δημ. δαπάνη 75.000 €)

Κατηγορία Δικαιούχου - Περιγραφή στο ΠΣΚΕ

Φυσικά και Νομικά πρόσωπα

Κατηγορίες Δράσεων ΕΠΑΛΘ - Περιγραφή στο ΠΣΚΕ

Λοιπές επενδύσεις

2. Επενδύσεις διαφοροποίησης εκτός των εμπορικών αλιευτικών δραστηριοτήτων, από αλιείς, που αφορούν σε μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις (ίδρυση, εκσυγχρονισμός) (άρθρο 63, Καν. (ΕΕ) 508/2014), και οι οποίες στοχεύουν σε:

- α) προσφορά προστιθέμενης αξίας, δημιουργία θέσεων εργασίας, προσέλκυση νέων και προώθηση της καινοτομίας σε όλα τα στάδια της εφοδιαστικής αλυσίδας της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας·
- β) στήριξη της διαφοροποίησης εντός ή εκτός των εμπορικών αλιευτικών δραστηριοτήτων, διά βίου μάθηση και δημιουργία θέσεων εργασίας σε περιοχές αλιείας και υδατοκαλλιέργειας
- γ) βελτίωση και αξιοποίηση των περιβαλλοντικών πλεονεκτημάτων των περιοχών αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, συμπεριλαμβανομένων δράσεων για την άμβλυση της κλιματικής αλλαγής·
- δ) προώθηση της κοινωνικής ευημερίας και της πολιτιστικής κληρονομιάς στις περιοχές αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, συμπεριλαμβανομένης της πολιτιστικής κληρονομιάς στους τομείς της αλιείας, της υδατοκαλλιέργειας και της θάλασσας·
- ε) ενίσχυση του ρόλου των αλιευτικών κοινοτήτων στην τοπική ανάπτυξη και τη διακυβέρνηση των τοπικών αλιευτικών πόρων και των θαλάσσιων δραστηριοτήτων.

Μέσω της δράσης αυτής δίνεται στους αλιείς η δυνατότητα διαφοροποίησης εκτός των αλιευτικών δραστηριοτήτων, που δύναται να συνδυαστεί με επαγγελματικό αναπροσανατολισμό. Χρηματοδοτούνται δράσεις ίδρυσης και εκσυγχρονισμού πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων (κατά την έννοια της 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής), από αλιείς (σύμφωνα με το άρθρο 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 508/2014 και όπως ορίζεται από την εθνική νομοθεσία, με σκοπό τη διαφοροποίηση δραστηριοτήτων τους.

Στην περίπτωση αυτή οι δικαιούχοι αλιείς δεν θα μπορούν να ξαναρχίσουν εκ νέου την άσκηση του αλιευτικού επαγγέλματος εντός προθεσμίας μικρότερης των πέντε ετών μετά την καταβολή σε αυτούς της ενίσχυσης.

Η Ενίσχυση των ανωτέρω ακολουθεί τη χρήση του Καν. (ΕΕ) 1407/2013 (De Minimis).

Ενδεικτικά ενισχύονται :

- Επιχειρήσεις που συνδέονται με θαλάσσιες τουριστικές δραστηριότητες (καταδυτικός τουρισμός, θαλάσσια σπορ, ημερήσιες κρουαζιέρες).

- Υποδομές διανυκτέρευσης. Σε κάθε περίπτωση, οι επενδύσεις που αφορούν υποδομές διανυκτέρευσης πρέπει να είναι σύμφωνες με την υπ' αριθμ. ΚΥΑ 2986/25-11-2016 «Προσδιορισμός των λειτουργικών μορφών και κατηγοριών των τουριστικών καταλυμάτων και λοιπών τουριστικών εγκαταστάσεων, που εντάσσονται σε προγράμματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων», όπως κάθε φορά ισχύει.
- Χώροι εστίασης και αναψυχής, όπως παραδοσιακές ταβέρνες και μεζεδοπωλεία, που η λειτουργία τους βασίζεται στην «αλιευτική γαστρονομία».
- Επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών εξυπηρέτησης αλιευτικών σκαφών και σκαφών αναψυχής (π.χ. υπηρεσίες συντήρησης και επισκευής, υπηρεσίες yachting) και παροχής υπηρεσιών για τη συντήρηση και επισκευή εξοπλισμού αλιείας και καταδύσεων.
- Μικρές βιοτεχνίες που συνδέονται με αλιευτικές ή θαλάσσιες δραστηριότητες (π.χ. κατασκευή κουτιών συντήρησης αλιευμάτων, παραγωγή πάγου, κατασκευή αναμνηστικών ειδών (souvenir) με θέματα εμπνευσμένα από τη θάλασσα κλπ).
- Ανάπτυξη εμπορικών δραστηριοτήτων (χονδρικό ή λιανικό εμπόριο) σχετικών με τη αλιεία και τη θάλασσα (π.χ. εμπόριο αλιευτικού εξοπλισμού, ειδών κατάδυσης και άλλων θαλάσσιων σπορ κλπ).

Καθεστώς ενίσχυσης - Περιγραφή στο ΠΣΚΕ:

Καν.(ΕΕ) 1407/2013//Καν.(ΕΕ) 508/2014, άρθρ. 63 & 95//Ποσοστό Ενίσχυσης έως 50%//Επικράτεια (μέγιστη δημ. δαπάνη 200.000 €)

Καν.(ΕΕ) 1407/2013//Καν.(ΕΕ) 508/2014, άρθρ. 63 & 95//Ποσοστό Ενίσχυσης έως 85%//Πράξεις σε απομακρυσμένα ελληνικά νησιά (μέγιστη δημ. δαπάνη 200.000 €)

Κατηγορία Δικαιούχου - Περιγραφή στο ΠΣΚΕ

Φυσικά και Νομικά πρόσωπα

Κατηγορίες Δράσεων ΕΠΑΛΘ - Περιγραφή στο ΠΣΚΕ

Λοιπές επενδύσεις

3. Επενδύσεις που αφορούν σε μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις από μη αλιείς (ιδρυση, εκσυγχρονισμός) (άρθρο 63, Καν. (ΕΕ) 508/2014), οι οποίες στοχεύουν σε:

- α) προσφορά προστιθέμενης αξίας, δημιουργία θέσεων εργασίας, προσέλκυση νέων και προώθηση της καινοτομίας σε όλα τα στάδια της εφοδιαστικής αλυσίδας της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας·

- β) στήριξη της διαφοροποίησης εντός ή εκτός των εμπορικών αλιευτικών δραστηριοτήτων, διά βίου μάθηση και δημιουργία θέσεων εργασίας σε περιοχές αλιείας και υδατοκαλλιέργειας
- γ) βελτίωση και αξιοποίηση των περιβαλλοντικών πλεονεκτημάτων των περιοχών αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, συμπεριλαμβανομένων δράσεων για την άμβλυση της κλιματικής αλλαγής·
- δ) προώθηση της κοινωνικής ευημερίας και της πολιτιστικής κληρονομιάς στις περιοχές αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, συμπεριλαμβανομένης της πολιτιστικής κληρονομιάς στους τομείς της αλιείας, της υδατοκαλλιέργειας και της θάλασσας·
- ε) ενίσχυση του ρόλου των αλιευτικών κοινοτήτων στην τοπική ανάπτυξη και τη διακυβέρνηση των τοπικών αλιευτικών πόρων και των θαλάσσιων δραστηριοτήτων.

Ενισχύονται οι μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις από μη αλιείς αξιοποιώντας τις ευκαιρίες που προσφέρει η θάλασσα και η παράκτια ανάπτυξη.

Ενδεικτικά :

- Θαλάσσιες τουριστικές δραστηριότητες, όπως ο καταδυτικός τουρισμός, ο ιστιοπλοϊκός τουρισμός, τα θαλάσσια σπορ, οι ημερήσιες κρουαζιέρες με συστήματα ηλεκτρονικής ξενάγησης.
- Υποδομές διανυκτέρευσης. Σε κάθε περίπτωση, οι επενδύσεις που αφορούν υποδομές διανυκτέρευσης πρέπει να είναι σύμφωνες με την υπ' αριθμ. ΚΥΑ 2986/25-11-2016 «Προσδιορισμός των λειτουργικών μορφών και κατηγοριών των τουριστικών καταλυμάτων και λοιπών τουριστικών εγκαταστάσεων, που εντάσσονται σε προγράμματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων», όπως κάθε φορά ισχύει.
- Υπηρεσίες εστίασης, για την καθιέρωση του γαστρονομικού τουρισμού προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, ως στοιχείο αναγνωρισιμότητας της Τοπικής Ταυτότητας της περιοχής.
- Υπηρεσίες εξυπηρέτησης σκαφών (yachting, επισκευές και συντήρηση σκαφών), υπηρεσίες επισκευές/κατασκευές αλιευτικών εργαλείων και εξοπλισμού, καλύπτοντας έτσι τόσο ανάγκες του τοπικού πληθυσμού, αλλά και των επισκεπτών που μεγάλο μέρος αυτών επισκέπτονται την περιοχή με ιδιωτικά σκάφη.
- Ανάπτυξη περιβαλλοντικών υπηρεσιών που σχετίζονται με την θάλασσα και τις παράκτιες περιοχές (π.χ. συλλογή απορριμμάτων, ανακύκλωση).

- Υπηρεσίες εκμάθησης (θαλάσσια σπορ, οδήγηση και χειρισμός σκαφών κλπ).
- Βιοτεχνίες που συνδέονται με αλιευτικές ή θαλάσσιες τουριστικές και αθλητικές δραστηριότητες .
- Ναυπήγηση αλιευτικών σκαφών και σκαφών αναψυχής και αθλητισμού.
- Ανάπτυξη εμπορικών δραστηριοτήτων (χονδρικό ή λιανικό εμπόριο) σχετικών με τη αλιεία και τη θάλασσα (π.χ. εμπόριο αλιευτικού εξοπλισμού, ειδών κατάδυσης και άλλων θαλάσσιων σπορ).

Καθεστώς ενίσχυσης - Περιγραφή στο ΠΣΚΕ:

Καν.(ΕΕ) 1407/2013//Καν.(ΕΕ) 508/2014, άρθρ. 63 & 95//Ποσοστό Ενίσχυσης έως 50%//Επικράτεια (μέγιστη δημ. δαπάνη 200.000€)

Καν.(ΕΕ) 1407/2013//Καν.(ΕΕ) 508/2014, άρθρ. 63 & 95//Ποσοστό Ενίσχυσης έως 85%//Πράξεις σε απομακρυσμένα ελληνικά νησιά (μέγιστη δημ. δαπάνη 200.000 €)

Κατηγορία Δικαιούχου - Περιγραφή στο ΠΣΚΕ

Φυσικά και Νομικά πρόσωπα

Κατηγορίες Δράσεων ΕΠΑΛΘ - Περιγραφή στο ΠΣΚΕ

Λοιπές επενδύσεις

Όλες οι ανωτέρω προαναφερόμενες επενδύσεις κρατικών ενισχύσεων υπάγονται κατά περίπτωση στα κάτωθι καθεστώτα ενίσχυσης :

Καν.(ΕΕ) 1407/2013//Καν.(ΕΕ) 508/2014, άρθρο 30, 63 & 95//Ποσοστό Ενίσχυσης 50% (μέγιστη δημ. δαπάνη 75.000€)

Καν.(ΕΕ) 1407/2013//Καν.(ΕΕ) 508/2014, άρθρ. 63 & 95//Ποσοστό Ενίσχυσης έως 50%//Επικράτεια (μέγιστη δημ. δαπάνη 200.000€)

Καν.(ΕΕ) 1407/2013//Καν.(ΕΕ) 508/2014, άρθρ. 63 & 95//Ποσοστό Ενίσχυσης έως 85%//Πράξεις σε απομακρυσμένα ελληνικά νησιά (μέγιστη δημ. δαπάνη 200.000 €)

4. ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

1. Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας και Θάλασσας (ΕΥΔ ΕΠΑΛΘ) η οποία σύμφωνα με το Ν. 4314/2014, όπως ισχύει, είναι αρμόδια για τη διαχείριση και υλοποίηση του ΕΠΑΛΘ 2014-2020, ενώ παρέχει στήριξη στους ΕΦ και παρακολουθεί την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους.

2. Η **ΟΤΔ / ΕΦ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ ΑΕ ΑΟΤΑ** είναι αρμόδια για την υλοποίηση των δράσεων ιδιωτικού χαρακτήρα του Τοπικού Προγράμματος, δυνάμει της με αριθ. 2896/01-08-2018 Υπουργικής Απόφασης εκχώρησης αρμοδιοτήτων όπως ισχύει.
3. Η Ειδική Υπηρεσία Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων, ως Αρχή Πιστοποίησης.
4. Η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ), ως Αρχή Ελέγχου.
5. Η Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του ΥΠΑΑΤ ως Φορέας Χρηματοδότησης.

5. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

1. Δικαιούχοι ενίσχυσης στο πλαίσιο της παρούσης είναι:

- αλιείς ή ιδιοκτήτες αλιευτικών σκαφών (φυσικά ή νομικά πρόσωπα), που ασκούν επαγγελματικά την αλιεία επί ενεργού αλιευτικού σκάφους, (με επαγγελματική αλιευτική άδεια σε ισχύ), συμπεριλαμβανομένων αυτών της αλιείας εσωτερικών υδάτων
- μη αλιείς, φυσικά και νομικά πρόσωπα

Γίνονται δεκτές αιτήσεις χρηματοδότησης και εταιρειών υπό σύσταση.

2. Στην περίπτωση πράξεων με δικαιούχους αλιείς, που υπάγονται στο άρθρο 63.1.β (Καν. ΕΕ 508/2014) της δράσης «**Ιδιωτικές επενδύσεις για την αειφόρο ανάπτυξη των αλιευτικών περιοχών – Κρατικές ενισχύσεις / επιχειρηματικότητα δυνάμει του ΚΑΝ (ΕΕ) 1407/2013 (de minimis)**» και υλοποιούν δράσεις που συνδυάζονται με επαγγελματικό επαναπροσανατολισμό, οι αλιείς οφείλουν να παραδώσουν την αλιευτική τους άδεια και δεν θα μπορούν να ξαναρχίσουν εκ νέου την άσκηση του αλιευτικού επαγγέλματος εντός προθεσμίας μικρότερης των 5 ετών μετά την καταβολή σε αυτούς της ενίσχυσης.
3. Οι δικαιούχοι οφείλουν να δραστηριοποιούνται ή να δραστηριοποιηθούν στην περιοχή παρέμβασης και η επένδυση να πραγματοποιείται εντός της περιοχής παρέμβασης ώστε τα οφέλη (οικονομικά, κοινωνικά κ.α.) που απορρέουν να εξυπηρετούν το τοπικό πρόγραμμα της περιοχής.
4. Επιλέξιμες προς χρηματοδότηση είναι οι μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, σύμφωνα με την 2003/361/ΕΚ Σύσταση της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων, όπως αναλύονται στον πίνακα που ακολουθεί:

Κατηγορία Επιχείρησης	Αριθμός απασχολούμενων: Ετήσια μονάδα εργασίας (ΕΜΕ)	Ετήσιος κύκλος εργασιών	ή	Σύνολο ετήσιου ισολογισμού
Μικρή	< 50	≤ 10 εκατ. €	ή	≤ 10 εκατ. €
Πολύ μικρή	< 10	≤ 2 εκατ. €	ή	≤ 2 εκατ. €

Για την ανωτέρω κατηγοριοποίηση πρέπει να πληρείται τόσο το κριτήριο του αριθμού των απασχολούμενων, όσο και ένα εκ των δύο οικονομικών κριτηρίων για δύο συνεχόμενα έτη.

5. Οι ενισχύσεις παρέχονται σε Δικαιούχους:

- (i) των οποίων μπορεί να καταδειχθεί η φερεγγυότητα και η οικονομική βιωσιμότητα,
- (ii) που αποδεικνύουν την ίδια τους συμμετοχή,
- (iii) που δεν έχουν υποβάλει αίτηση ένταξης για χρηματοδότηση από Εθνικό ή Κοινοτικό Πρόγραμμα, για το σύνολο ή μέρος της προτεινόμενης πράξης,
- (iv) οι οποίοι συμμορφώνονται με τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο α) έως γ) του άρθρου 10 του Καν. (ΕΕ) 508/2014 και των οποίων οι αιτήσεις συνοδεύονται από την ενυπόγραφη δήλωση του αιτούντα επιχειρηματία, σύμφωνα με την παράγραφο 5 του ίδιου άρθρου, (Υπόδειγμα I υπεύθυνης δήλωσης),
- (v) οι οποίοι συμμορφώνονται με τις προϋποθέσεις του Καν. (ΕΕ) 1407/2013 «ήσσονος σημασίας» όταν γίνεται χρήση του κανονισμού αυτού (de minimis) (Υπόδειγμα II υπεύθυνης δήλωσης),
- (vi) για τους οποίους δεν εκκρεμεί εντολή ανάκτησης παράνομης κρατικής ενίσχυσης εκδοθείσα βάσει προηγούμενης απόφασης της Επιτροπής ή του Δικαστηρίου Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΔΕΚ) (Υπεύθυνη Δήλωση).

6. Σε περίπτωση που ο δικαιούχος είναι δημόσιος υπάλληλος ή εργαζόμενος σε ΝΠΔΔ ή ΝΠΙΔ, διαθέτει σχετική άδεια από αρμόδιο υπηρεσιακό συμβούλιο ή δεν κωλύεται από διατάξεις του καταστατικού του νομικού προσώπου.

7. Τα επαγγελματικά αλιευτικά σκάφη για τα οποία οι ιδιοκτήτες θα ενισχυθούν, θα πρέπει να είναι εγγεγραμμένα στα Ελληνικά νηολόγια / Λεμβολόγια ή στα Λεμβολόγια των κατά τόπο αρμόδιων Υπηρεσιών Αλιείας (για σκάφη εσωτερικών υδάτων) και καταχωρημένα στο Εθνικό και Κοινοτικό Αλιευτικό Μητρώο (ΕΑΜ – ΚΑΜ), εκτός των σκαφών εσωτερικών υδάτων. Επίσης, θα πρέπει να πληρούν όλες τις προϋποθέσεις της κοινοτικής και εθνικής νομοθεσίας, που διέπει τα επαγγελματικά αλιευτικά σκάφη και να μην έχουν χρονική δέσμευση από προηγούμενη χρηματοδότηση των ίδιων εργασιών κατά την υποβολή της αίτησης.

8. Τα σκάφη αναψυχής για τα οποία οι ιδιοκτήτες θα ενισχυθούν, θα πρέπει να είναι εγγεγραμμένα στο «Μητρώο τουριστικών πλοίων και μικρών σκαφών».

9. Στην περίπτωση πράξεων με δικαιούχους αλιείς για επενδύσεις η/ και εξοπλισμό επί του αλιευτικού σκάφους, ως τόπος υλοποίησης της πράξης λαμβάνεται υπόψη, ο τόπος κατοικίας για τα φυσικά πρόσωπα και η έδρα της επιχείρησης για τα νομικά πρόσωπα.
10. Οι ενισχύσεις στον τομέα της μεταποίησης προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας παρέχονται σε δικαιούχους των οποίων οι επιχειρήσεις διαθέτουν (ιδιόκτητες ή μισθωμένες) εγκαταστάσεις μεταποίησης. Ενισχύσεις δεν παρέχονται σε επιχειρήσεις που εξυπηρετούνται από εγκαταστάσεις που οι άδειές τους έχουν εκδοθεί στο όνομα άλλης επιχείρησης, η οποία είναι και υπεύθυνη για την τήρηση των όρων τους.
11. Δικαιούχοι δεν δύνανται να είναι:
- α. Εξωχώριες/υπεράκτιες εταιρείες
  - β. Φυσικά πρόσωπα:
    - i. του Υπηρεσιακού Πυρήνα της ΟΤΔ,
    - ii. μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του φορέα που έχει συστήσει την ΟΤΔ
    - iii. μέλη της Επιτροπής Διαχείρισης Προγράμματος (ΕΔΠ) (ως φυσικά πρόσωπα και όχι ως εκπρόσωποι φορέων)
  - γ. Ειδικά για τις πράξεις Κρατικών Ενισχύσεων (3.Β) Φυσικά ή νομικά πρόσωπα στους οποίους έχουν επιβληθεί πρόστιμα τα οποία έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, για παραβάσεις εργατικής νομοθεσίας.
12. Στην παρούσα πρόσκληση οι δικαιούχοι δύνανται να υποβάλλουν επενδυτικό ή επενδυτικά σχέδια σε μια μόνο εκ των προκηρυσσόμενων δράσεων της παρούσας πρόσκλησης. Δηλαδή, δύνανται να υποβάλλουν:
- είτε μια πρόταση στην δράση «Ιδιωτικές επενδύσεις για την αειφόρο ανάπτυξη των αλιευτικών περιοχών – Κρατικές ενισχύσεις / Επιχειρηματικότητα δυνάμει του Καν. (ΕΕ) 1407/2013 (de minimis)».
  - είτε μια ή περισσότερες προτάσεις στην δράση «Ιδιωτικές επενδύσεις για την αειφόρο ανάπτυξη των αλιευτικών περιοχών – Μη κρατικές ενισχύσεις / Επιχειρηματικότητα», δυνάμει του Καν. (ΕΕ) 508/2014 με τον συνολικό προϋπολογισμό των υποβαλλόμενων προτάσεων να μην ξεπερνά το ανώτατο όριο που έχει τεθεί στην πρόσκληση.
- Επισημαίνεται ότι κάθε υποβαλλόμενη πρόταση θα αφορά ενιαίο και συνεκτικό φυσικό αντικείμενο συγκεκριμένου άρθρου του Καν. 508/2014.
- Κάθε δικαιούχος μπορεί να υποβάλλει πρόταση σε μια κατηγορία : ή του ΚΑΝ 1407/2013 ή του ΚΑΝ 508/2014.
- Ο Δικαιούχος τηρεί τη νομοθεσία περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου.

6. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Επιλέξιμοι τομείς δραστηριότητας είναι αποκλειστικά οι ΚΑΔ που αναφέρονται στο συνημμένο Παράρτημα Ι (ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΚΑΔ ΜΗ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ & ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΚΑΔ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ)

7. ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

1. Οι πράξεις είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση από το ΕΤΘΑ στο πλαίσιο της παρούσης, εφόσον εντάσσονται στα άρθρα και μέτρα του Καν. (ΕΕ) 508/2014 που έχουν ενεργοποιηθεί και ακολουθούν τα οριζόμενα στο ισχύον θεσμικό πλαίσιο κάθε μέτρου.
2. Οι πράξεις δεν είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση από το ΕΤΘΑ, όταν έχουν περατωθεί φυσικά ή έχουν υλοποιηθεί πλήρως, πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης, ανεξάρτητα αν όλες οι σχετικές πληρωμές έχουν γίνει από το Δικαιούχο.
3. Για τις κατηγορίες πράξεων που εμπίπτουν στο άρθρο 30 του καν. (ΕΕ) 508/2014 (διαφοροποίηση του εισοδήματος των αλιέων μέσω της ανάπτυξης συμπληρωματικών δραστηριοτήτων) ισχύουν τα παρακάτω :
  - i. Οι πράξεις δεν είναι επιλέξιμες όταν οι προτεινόμενες επενδύσεις αυξάνουν την αλιευτική ικανότητα του σκάφους,*
  - ii. Οι πράξεις δεν είναι επιλέξιμες όταν ο προτεινόμενος εξοπλισμός αυξάνει την ικανότητα του σκάφους να εντοπίζει αλιεύματα.*
4. Για τις κατηγορίες πράξεων που εμπίπτουν στα άρθρα 32 (Επενδύσεις για τη βελτίωση της υγείας, της υγιεινής, της ασφάλειας και των εργασιακών συνθηκών για τους αλιείς) και 41.1 (Επενδύσεις σε εξοπλισμό ή επί του σκάφους που στοχεύουν στη μείωση της εκπομπής ρύπων ή αερίων του θερμοκηπίου και στην αύξηση της ενεργειακής απόδοσης των αλιευτικών σκαφών) του καν. (ΕΕ) 508/2014 ισχύουν τα παρακάτω :
  - i. Όταν η πράξη συνίσταται σε επένδυση επί του σκάφους, η στήριξη δεν χορηγείται πάνω από μία φορά κατά τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου για τον ίδιο τύπο επένδυσης και για το ίδιο αλιευτικό σκάφος,*
  - ii. Όταν η πράξη συνίσταται σε επένδυση σε ατομικό εξοπλισμό, η στήριξη δεν χορηγείται πάνω από μία φορά κατά τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου για τον ίδιο τύπο εξοπλισμού και για τον ίδιο Δικαιούχο,*
  - iii. Οι πράξεις δεν είναι επιλέξιμες όταν οι προτεινόμενες επενδύσεις αυξάνουν την αλιευτική ικανότητα του σκάφους,*

- iv. Οι πράξεις δεν είναι επιλέξιμες όταν ο προτεινόμενος εξοπλισμός αυξάνει την ικανότητα του σκάφους να εντοπίζει αλιεύματα,*
- v. Οι πράξεις δεν είναι επιλέξιμες όταν πραγματοποιούνται παράλληλα με έτερη πράξη που υλοποιεί για το ίδιο σκάφος ο Δικαιούχος, στο πλαίσιο του ΕΠΑΛΘ 2014-2020.*
5. Για τις κατηγορίες πράξεων που εμπίπτουν στο άρθρο 42 (Επενδύσεις που ενισχύουν την αξία και την ποιότητα των αλιευτικών προϊόντων και τη χρήση των ανεπιθύμητων αλιευμάτων) του καν. (ΕΕ) 508/2014 ισχύουν τα παρακάτω :
- i. Οι πράξεις δεν είναι επιλέξιμες όταν οι προτεινόμενες επενδύσεις αυξάνουν την αλιευτική ικανότητα του σκάφους,*
- ii. Οι πράξεις δεν είναι επιλέξιμες όταν ο προτεινόμενος εξοπλισμός αυξάνει την ικανότητα του σκάφους να εντοπίζει αλιεύματα,*
- iii. Οι πράξεις δεν είναι επιλέξιμες όταν πραγματοποιούνται παράλληλα με έτερη πράξη που :*
- α) υλοποιεί σε οποιοδήποτε σκάφος ο Δικαιούχος στο πλαίσιο του ΕΠΑΛΘ 2014-2020 εφόσον αυτές αφορούν επενδύσεις που προσθέτουν αξία στα αλιευτικά προϊόντα, β) υλοποιεί για το ίδιο σκάφος ο Δικαιούχος στο πλαίσιο του ΕΠΑΛΘ 2014-2020 εφόσον αυτές αφορούν επενδύσεις επί του σκάφους για τη βελτίωση της ποιότητας των αλιευτικών προϊόντων.*
6. Οι πράξεις στον τομέα της υδατοκαλλιέργειας (άρθρο 48, Καν. (ΕΕ) 508/2014) δεν είναι επιλέξιμες από το ΕΤΘΑ εάν :
- i. Αφορούν την εκτροφή γενετικά τροποποιημένων προϊόντων.*
- ii. Αφορούν δράσεις σε προστατευόμενες θαλάσσιες περιοχές, εφόσον η αναγνωρισμένη από το κράτος αρμόδια αρχή έχει αποφανθεί βάσει εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων, ότι η δράση μπορεί να επιφέρει σοβαρή περιβαλλοντική επιβάρυνση, η οποία δεν μπορεί να μετριασθεί ικανοποιητικά.*
- iii. Πραγματοποιούνται παράλληλα με έτερη Πράξη που υλοποιεί για την ίδια μονάδα ο Δικαιούχος στο πλαίσιο του ΕΠΑΛΘ 2014-2020 και εντάσσονται στην ίδια κατηγορία ενεργειών.*
7. Οι πράξεις στον τομέα της μεταποίησης προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας (άρθρο 69, Καν. (ΕΕ) 508/2014) δεν είναι επιλέξιμες από το ΕΤΘΑ εάν :
- i. Αφορούν την μεταποίηση γενετικά τροποποιημένων προϊόντων υδατοκαλλιέργειας,*

ii. Πραγματοποιούνται παράλληλα με έτερες Πράξεις που υλοποιεί για την ίδια μονάδα ο Δικαιούχος στο πλαίσιο του ΕΠΑΛΘ 2014-2020. και εντάσσονται στην ίδια κατηγορία ενεργειών.

8. Οι Ιδιωτικές επενδύσεις για την αειφόρο ανάπτυξη των αλιευτικών περιοχών που είναι Κρατικές ενισχύσεις (Αρ. 3.Β της παρούσας), υλοποιούνται δυνάμει του Κανονισμού (ΕΕ) 1407/2013 και οφείλουν να ακολουθούν τους γενικούς και ειδικούς όρους και προϋποθέσεις του εν λόγω κανονισμού:

Α. Γενικοί όροι:

Ο κανονισμός δεν εφαρμόζεται στις:

- α) ενισχύσεις προς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, που εμπίπτουν στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 104/2000 του Συμβουλίου
- β) ενισχύσεις που χορηγούνται σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων
- γ) ενισχύσεις που χορηγούνται σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της μεταποίησης και της εμπορίας γεωργικών προϊόντων, στις ακόλουθες περιπτώσεις:
  - i. όπου το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα τέτοιων προϊόντων που πωλούνται από πρωτογενείς παραγωγούς ή διατίθενται στην αγορά από τις οικείες επιχειρήσεις,
  - ii. όπου η ενίσχυση συνοδεύεται από την υποχρέωση απόδοσής της εν μέρει ή εξ ολοκλήρου σε πρωτογενείς παραγωγούς
- δ) ενισχύσεις για τις οποίες τίθεται ως όρος η χρήση εγχώριων αγαθών αντί των εισαγόμενων,
- ε) στην περίπτωση επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στους τομείς οι οποίοι αναφέρονται στα ανωτέρω στοιχεία α), β) ή γ) και δραστηριοποιούνται επίσης σε έναν ή περισσότερους από τους τομείς οι οποίοι εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού ή ασκούν άλλες δραστηριότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται σε ενισχύσεις χορηγούμενες στους τελευταίους αυτούς τομείς ή δραστηριότητες, υπό την προϋπόθεση ότι με κατάλληλα μέσα, όπως ο διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ή η διάκριση του κόστους, διασφαλίζεται ότι οι δραστηριότητες στους τομείς που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού δεν τυγχάνουν ενίσχυσης ή σσονος σημασίας που χορηγείται δυνάμει του παρόντος κανονισμού.

στ) ενισχύσεις για δραστηριότητες που σχετίζονται με εξαγωγές προς τρίτες χώρες ή προς κράτη μέλη, ιδίως δε ενισχύσεις που συνδέονται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες, με τη δημιουργία και λειτουργία δικτύου διανομής ή με άλλες τρέχουσες δαπάνες που σχετίζονται με την εξαγωγική δραστηριότητα.

Β. Ειδικοί όροι

- 1) Η ενίσχυση, δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 200.000 ευρώ Δημόσια Δαπάνη, συναθροίζοντας και τυχόν ενισχύσεις που έχουν ληφθεί ή θα ληφθούν, από άλλα μέτρα που υπάγονται στο καθεστώς de minimis, σε οποιαδήποτε περίοδο τριών οικονομικών ετών και από οποιοδήποτε φορέα χορήγησης σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης. Σε περίπτωση επένδυσης από επιχείρηση που εκτελεί οδικές εμπορευματικές μεταφορές για λογαριασμό τρίτων το ποσό των ενισχύσεων δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 100.000 ευρώ σε οποιαδήποτε περίοδο τριών οικονομικών ετών. Εάν μια επιχείρηση εκτελεί οδικές εμπορευματικές μεταφορές για λογαριασμό τρίτων, και ασκεί και άλλες δραστηριότητες για τις οποίες ισχύει το ανώτατο όριο των 200.000 ευρώ, θα ισχύει το ανώτατο όριο των 200.000 ευρώ για την επιχείρηση, με την προϋπόθεση ότι υπάρχει διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ή διάκριση των στοιχείων του κόστους, ούτως ώστε η στήριξη της δραστηριότητας των οδικών εμπορευματικών μεταφορών να μην υπερβαίνει το ποσό των 100.000 ευρώ και να μη χρησιμοποιείται ενίσχυση ή σσονος σημασίας για την απόκτηση οχημάτων οδικών εμπορευματικών μεταφορών.
- 2) Όταν σημειωθεί υπέρβαση του σχετικού ανώτατου ορίου όπως ορίζεται παραπάνω, με τη χορήγηση νέας ενίσχυσης ή σσονος σημασίας, κανένα τμήμα της εν λόγω νέας ενίσχυσης δεν δύναται να υπαχθεί στο ευεργέτημα του παρόντος κανονισμού.
- 3) Σε περίπτωση συγχωνύσεων ή εξαγορών, όλες οι προηγούμενες ενισχύσεις ή σσονος σημασίας που έχουν ήδη χορηγηθεί σε οποιαδήποτε από τις συγχωνευόμενες επιχειρήσεις λαμβάνονται υπόψη για να προσδιοριστεί κατά πόσο η νέα ενίσχυση ή σσονος σημασίας στη νέα ή στην εξαγοράζουσα επιχείρηση υπερβαίνει το σχετικό ανώτατο όριο. Οι ενισχύσεις ή σσονος σημασίας που είχαν χορηγηθεί νομίμως πριν από τη συγχώνευση ή την εξαγορά παραμένουν νόμιμες.
- 4) Αν μια επιχείρηση διασπαστεί σε δύο ή περισσότερες χωριστές επιχειρήσεις, η ενίσχυση ή σσονος σημασίας που χορηγήθηκε πριν από τη διάσπαση καταλογίζεται στην επιχείρηση που έλαβε αυτή την ενίσχυση, η οποία είναι κατά κανόνα η επιχείρηση που ανέλαβε τις δραστηριότητες για τις οποίες χρησιμοποιήθηκε η ενίσχυση ή σσονος σημασίας. Εάν ο εν λόγω καταλογισμός δεν είναι δυνατός, οι ενισχύσεις ή σσονος σημασίας πρέπει να

κατανέμονται αναλογικά με βάση τη λογιστική αξία των ιδίων κεφαλαίων των νέων επιχειρήσεων κατά την πραγματική ημερομηνία της διάσπασης.

- 5) Η ενίσχυση ήσσονος σημασίας θεωρείται ότι χορηγείται κατά τον χρόνο παραχώρησης στην οικεία επιχείρηση του έννομου δικαιώματος λήψης της ενίσχυσης.
- 6) Τα ανωτέρω όρια ισχύουν υπό το πρίσμα του όρου της «ενιαίας επιχείρησης». Στον όρο «ενιαία Επιχείρηση» περιλαμβάνονται, για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, όλες οι επιχειρήσεις που έχουν τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες σχέσεις μεταξύ τους:
  1. μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης·
  2. μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης
  3. μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκεί δεσπόζουσα επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού αυτής της τελευταίας
  4. μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων αυτής της επιχείρησης.

Οι επιχειρήσεις που έχουν οποιαδήποτε από τις σχέσεις που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως δ) του παραπάνω εδαφίου με μία ή περισσότερες άλλες επιχειρήσεις θεωρούνται, επίσης ενιαία επιχείρηση.
- 7) Απαγορεύεται η σώρευση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας με άλλες κρατικές ενισχύσεις για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες ή με κρατικές ενισχύσεις για το ίδιο μέτρο χρηματοδότησης υψηλού κινδύνου, αν η σώρευση αυτή οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης σχετικής έντασης ενίσχυσης ή του ποσού ενίσχυσης που έχει καθοριστεί με βάση τα συγκεκριμένα δεδομένα κάθε περίπτωσης σε κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία ή απόφαση που έχει εκδώσει η Επιτροπή.
- 8) Πριν από τη χορήγηση της ενίσχυσης, η αποδέκτρια επιχείρηση υποβάλλει δήλωση, σε έγγραφη ή ηλεκτρονική μορφή, για οποιαδήποτε άλλη ενίσχυση ήσσονος σημασίας την οποία έλαβε η οικεία επιχείρηση βάσει του παρόντος κανονισμού ή άλλων κανονισμών για ενισχύσεις ήσσονος σημασίας κατά τα δύο προηγούμενα οικονομικά έτη και κατά το τρέχον οικονομικό έτος.

- 9) Τα κράτη μέλη χορηγούν νέα ενίσχυση ή σσονος σημασίας σύμφωνα με τον Καν. (ΕΕ) 1407/2013, μόνο αφού εξακριβώσουν ότι η ενίσχυση αυτή δεν αυξάνει το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ή σσονος σημασίας που έχουν χορηγηθεί στην οικεία επιχείρηση σε επίπεδο που υπερβαίνει το σχετικό ανώτατο όριο που καθορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 και ότι τηρούνται όλοι οι όροι που καθορίζονται στον κανονισμό αυτό.

8. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΚΑΙ ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Για την υλοποίηση των Πράξεων της παρούσας θεωρούνται ως επιλέξιμες οι δαπάνες οι οποίες αποδεδειγμένα σχετίζονται με την υλοποιούμενη Πράξη, ακολουθούν επαρκή διαδρομή ελέγχου για την πληρωμή τους και που είναι σύμφωνες με τα οριζόμενα στην ΥΑΕΚΕΔ (ΥΠΑΣΥΔ 2014 – 2020) (137675/ΕΥΘΥ1016/19-12-2018 (ΦΕΚ Β' 5968)) και στο ειδικό θεσμικό πλαίσιο που ισχύει για ορισμένες δράσεις.

Οι αναδρομικές δαπάνες είναι επιλέξιμες σε ποσοστό έως 50% του συνολικού υλοποιημένου προϋπολογισμού του έργου. Σε περίπτωση που οι (νέες) δαπάνες που πραγματοποιούνται μετά την απόφαση ένταξης της πράξης είναι μικρότερες από τις αναδρομικές, τότε οι πλεονάζουσες αναδρομικές δαπάνες κρίνονται μη επιλέξιμες. Σε κάθε περίπτωση κατά την τελευταία πληρωμή θα πρέπει να τηρείται το ποσοστό αναδρομικότητας έως 50% των επιλέξιμων δαπανών. Επισημαίνεται ότι οι αναδρομικές δαπάνες, πρωτίστως καλύπτουν την ιδιωτική συμμετοχή.

Οι ακόλουθες δαπάνες δεν είναι επιλέξιμες για συνεισφορά από το ΕΤΘΑ:

- α) χρεωστικοί τόκοι, εκτός επιχορηγήσεων που δίνονται υπό τη μορφή επιδότησης επιτοκίου ή επιδότησης προμηθειών εγγύησης,
- β) η αγορά μη οικοδομημένης και οικοδομημένης γης για ποσό που υπερβαίνει το 10% των συνολικών επιλέξιμων δαπανών για την οικεία πράξη. Για εγκαταλελειμμένες και πρώην βιομηχανικές εγκαταστάσεις που περιλαμβάνουν κτίρια, το όριο αυτό αυξάνεται στο 15%
- γ) φόρος προστιθέμενης αξίας, εκτός της περίπτωσης που δεν είναι ανακτήσιμος δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας για τον ΦΠΑ
- δ) τα έξοδα συναλλάγματος και οι χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές, καθώς και τα λοιπά καθαρά χρηματοοικονομικά έξοδα
- ε) οι δαπάνες για πρόστιμα, χρηματικές ποινές και έξοδα για την επίλυση διαφορών
- στ) οι δαπάνες που έχουν πραγματοποιηθεί εκτός της περιόδου επιλεξιμότητας.

Τονίζεται ότι οι πράξεις δεν είναι επιλέξιμες προς χρηματοδότηση, σε περίπτωση που έχουν περατωθεί φυσικά ή έχουν υλοποιηθεί πλήρως πριν να υποβάλει ο δικαιούχος αίτηση χρηματοδότησης, ανεξάρτητα αν έχουν γίνει όλες οι σχετικές πληρωμές.

Ειδικότερα :

Α) Ιδιωτικές επενδύσεις για την αιεφόρο ανάπτυξη των αλιευτικών περιοχών – Μη Κρατικές ενισχύσεις / Επιχειρηματικότητα.

1. Επενδύσεις που συμβάλλουν στη διαφοροποίηση του εισοδήματος των αλιέων μέσω της ανάπτυξης συμπληρωματικών δραστηριοτήτων, όπως οι επενδύσεις στο σκάφος, ο αλιευτικός τουρισμός (άρθρο 30, Καν. (ΕΕ) 508/2014), τηρουμένων των προϋποθέσεων που τίθενται στις παραγράφους 2, 3 και 4 του εν λόγω άρθρου (μόνο για επενδύσεις αλιευτικού τουρισμού).

Ως ημερομηνία έναρξης της επιλεξιμότητας των δαπανών για τις πράξεις που υπόκεινται στο εν λόγω άρθρο ορίζεται η 11-12-2018.

Επιλέξιμες Δαπάνες

Επιλέξιμες θεωρούνται οι εξής δαπάνες :

- Αγορά, μεταφορά και εγκατάσταση συστημάτων παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (φωτοβολταϊκά πάνελ, ανεμογεννήτριες, καυστήρες βιομάζας, κ.λπ.), υπό την προϋπόθεση ότι η ισχύς τους δεν θα υπερβαίνει τις ενεργειακές ανάγκες των δράσεων του επιχειρηματικού σχεδίου.
- Εργασίες για τον εκσυγχρονισμό και την κατάλληλη διαμόρφωση των χώρων του σκάφους για την υλοποίηση του προτεινόμενου επιχειρηματικού σχεδίου, καθώς και η αγορά, η μεταφορά και η εγκατάσταση του εξοπλισμού τους.
- Δαπάνες για εργασίες, προμήθειες και εγκατάστασης του απαραίτητου και σύγχρονου εξοπλισμού επί του σκάφους για την πλήρη και ασφαλή παροχή των υπηρεσιών αλιευτικού τουρισμού προς τους επισκέπτες, προβάλλοντας τις σχετικές με την αλιευτική δραστηριότητα πρακτικές και τεχνικές.
- Μελέτες και αμοιβές συμβούλων, άμεσα συσχετιζόμενες με την υλοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου.
- Αγορές, οι οποίες σχετίζονται με την προμήθεια και εγκατάσταση του απαιτούμενου καινούργιου εξοπλισμού και μέσων για τη λειτουργία των προτεινόμενων δράσεων του επιχειρηματικού σχεδίου.

- Εκσυγχρονισμός και αναβάθμιση με σύγχρονο εξοπλισμό του υφιστάμενου εξοπλισμού. Οι δαπάνες προμήθειας ανταλλακτικών είναι επιλέξιμες εφόσον αυτά είναι παρελκόμενα των κύριων εξαρτημάτων του εξοπλισμού που προμηθεύεται, αποτελούν δηλαδή αναπόσπαστο τμήμα τους για την ομαλή λειτουργία τους σύμφωνα με τους όρους προμήθειας του εξοπλισμού που προσφέρει ο προμηθευτής και δεν υπερβαίνουν σε ποσοστό το 10% της δαπάνης απόκτησης του υπό προμήθεια εξοπλισμού.
- Ιδιοπαραγωγές παγίων που πραγματοποιεί ο δικαιούχος είναι επιλέξιμες εφόσον τηρούνται τα προβλεπόμενα στην ισχύουσα φορολογική νομοθεσία. Ως επιλέξιμες δαπάνες ορίζονται οι πραγματικές δαπάνες στις οποίες υποβάλλεται ο δικαιούχος. Σε περίπτωση που η λογιστική απεικόνιση των δαπανών είναι χαμηλότερου ύψους των πραγματικών δαπανών, ως επιλέξιμες δαπάνες ορίζονται οι δαπάνες που προσδιορίζονται με βάση τη λογιστική τους απεικόνιση.
- Δαπάνες ενοικίων για τη χρήση πάγιων στοιχείων που είναι αναγκαία για την υλοποίηση της πράξης, είναι επιλέξιμες υπό την προϋπόθεση ότι το συνολικό κόστος για τη χρήση των παγίων καθ' όλη τη διάρκεια της πράξης δικαιολογεί τη μη απόκτησή τους με άλλο τρόπο και με την επιφύλαξη των λοιπών κανόνων επιλεξιμότητας.
- Κάλυψη τεχνικών εξόδων και απρόβλεπτων δαπανών. Δίνεται η δυνατότητα, σε ποσοστό 10% επί του συνολικού επιλέξιμου κόστους των υπόλοιπων διακριτών της πράξης, για κάλυψη τεχνικών εξόδων και απρόβλεπτων δαπανών. Με τον όρο τεχνικά έξοδα εννοούνται οι δαπάνες για αμοιβές για τη σύνταξη του φακέλου και την παρακολούθηση υλοποίησης της πράξης, μελέτες επίβλεψης, μελέτες μηχανολογικού εξοπλισμού, εκπόνηση ναυπηγικών σχεδίων και εκθέσεων, κ.λπ. Με τον όρο απρόβλεπτες δαπάνες εννοούνται οι επιλέξιμες δαπάνες για εργασίες ή εξοπλισμό κ.λπ., που δεν περιλαμβάνονται στην αρχικώς εγκριθείσα αίτηση αλλά προκύπτουν κατά την πορεία εκτέλεσης της πράξης και κρίνονται ως άκρως απαραίτητες για την ολοκλήρωση της υλοποίησής της. Δεν θεωρούνται απρόβλεπτα έξοδα οι υπερβάσεις κόστους, καθώς και οι αμοιβές συμβούλων για τη σύνταξη του φακέλου και την παρακολούθηση υλοποίησης της πράξης.

Επισημαίνεται ότι το επιλέξιμο προς χρηματοδότηση ποσό/ύψος των αμοιβών για τη σύνταξη του φακέλου και την παρακολούθηση υλοποίησης της πράξης δεν μπορεί να υπερβαίνει :

- τα 1.500,00 € για τη σύνταξη και υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης
- τα 3.500,00 € για την παρακολούθηση υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου

Μη Επιλέξιμες Δαπάνες

Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που αφορούν σε :

- Δαπάνες που δεν περιλαμβάνονται ή/και δεν περιγράφονται αναλυτικά στο υποβληθέν επιχειρηματικό σχέδιο του Δικαιούχου.
  - Αγορά ή εγκατάσταση μεταχειρισμένων υλικών, μηχανημάτων και εξοπλισμών.
  - Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) για οποιαδήποτε κατηγορία δαπάνης.
  - Άλλοι φόροι, τέλη ή επιβαρύνσεις.
  - Χρηματοοικονομικά έξοδα (χρεωστικοί τόκοι, προμήθειες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, έξοδα συναλλάγματος, συναλλαγματικές διαφορές).
  - Δαπάνες σύστασης εταιρείας, ή άλλου νομικού προσώπου, συμβολαιογραφικά έξοδα, έξοδα ταξιδιών κ.λπ.
  - Πρόστιμα, χρηματοοικονομικές ποινές και δαπάνες δικαστικών διαδικασιών.
  - Αγορά ή εγκατάσταση εξοπλισμού αναψυχής.
  - Λειτουργικά έξοδα.
  - Αμοιβές προσωπικού, συμπεριλαμβανομένων των επιβαρύνσεων κοινωνικής ασφάλισης.
  - Εργασίες που πραγματοποιήθηκαν από τον ίδιο το δικαιούχο.
  - Έξοδα μεταβίβασης της κυριότητας του σκάφους.
  - Εργασίες των οποίων τα δικαιολογητικά έγγραφα δεν επιτρέπουν επαλήθευση των δαπανών.
- 2. Επενδύσεις για τη βελτίωση της υγείας, της υγιεινής, της ασφάλειας και των εργασιακών συνθηκών για τους αλιείς. Αφορά σε επενδύσεις επί του σκάφους ή σε επιμέρους εξοπλισμούς, υπό τον όρο ότι οι επενδύσεις αυτές υπερβαίνουν τις απαιτήσεις του εθνικού ή του ενωσιακού δικαίου (άρθρο 32 Καν. (ΕΕ) 508/2014, κατ' εξουσιοδότηση Καν. (ΕΕ) 531/2015).**

Επιλέξιμες Δαπάνες

Επιλέξιμες θεωρούνται οι εξής δαπάνες :

- **Για τη βελτίωση της ασφάλειας των αλιέων επί των αλιευτικών σκαφών**, η αγορά και, κατά περίπτωση, η εγκατάσταση, των ακόλουθων στοιχείων :
  - α) σωσίβιες λέμβοι
  - β) υδροστατικοί μηχανισμοί ελευθέρωσης για σωσίβιες λέμβους

- γ) ατομικοί ραδιοσημαντήρες εντοπισμού, όπως οι συσκευές θεσιδεικτικού ραδιοφάρου έκτακτης ανάγκης (EPIRB), οι οποίες μπορούν να ενσωματωθούν σε σωσίβια γιλέκα και σε ενδύματα εργασίας των αλιέων
- δ) ατομικές συσκευές επίπλευσης (PFD), ιδιαίτερα στολές επιβίωσης σε περίπτωση πτώσης σε νερό, κυκλικά σωσίβια και γιλέκα
- ε) φωτοβολίδες
- στ) συσκευές ρίψης σχοινοιού
- ζ) συστήματα ανάκτησης μετά από πτώση ανθρώπου στη θάλασσα
- η) συσκευές πυρόσβεσης, όπως πυροσβεστήρες, πυρίμαχες κουβέρτες, ανιχνευτές καπνού και φωτιάς, αναπνευστικές συσκευές
- θ) θύρες πυρασφάλειας
- ι) βαλβίδες διακοπής στη δεξαμενή καυσίμου
- ια) ανιχνευτές αερίου και συστήματα συναγερμού αερίου
- ιβ) αντλίες υδροσυλλεκτών και συστήματα συναγερμού
- ιγ) εξοπλισμός ραδιοεπικοινωνίας και δορυφορικής επικοινωνίας
- ιδ) στεγανές καταπακτές και θύρες
- ιε) προστατευτικά μηχανημάτων όπως βαρούλκα ή τύμπανα περιέλιξης των διχτυών
- ιστ) διάδρομοι και κλίμακες αποεπιβίβασης
- ιζ) φωτισμός αναζήτησης, καταστρώματος ή κινδύνου
- ιη) μηχανισμοί απασφάλισης για περιπτώσεις όπου τα αλιευτικά εργαλεία συναντήσουν υποβρύχια εμπόδια
- ιθ) κάμερες ασφαλείας και συσκευές οπτικής απεικόνισης
- κ) εξοπλισμός και στοιχεία που είναι απαραίτητα για τη βελτίωση της ασφάλειας του καταστρώματος.
- **Για τη βελτίωση των συνθηκών υγείας των αλιέων επί των αλιευτικών σκαφών**, η παροχή εξοπλισμού όπως :
    - α) αγορά και εγκατάσταση κιβωτίων πρώτων βοηθειών

- β) αγορά φαρμάκων και συσκευών έκτακτης ανάγκης επί του σκάφους
- γ) παροχή υπηρεσιών τηλεϊατρικής, συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών τεχνολογιών, του εξοπλισμού και των ιατρικών απεικονίσεων για παροχή εξ αποστάσεως συμβουλών από τα σκάφη
- δ) παροχή οδηγών και εγχειριδίων για τη βελτίωση της υγείας επί του σκάφους
- ε) εκστρατείες ενημέρωσης για τη βελτίωση της υγείας επί του σκάφους.
- **Για τη βελτίωση της υγιεινής των αλιέων επί των αλιευτικών σκαφών**, η παροχή εξοπλισμού, η αγορά και, κατά περίπτωση, η εγκατάσταση, των ακόλουθων στοιχείων :
    - α) υγειονομικές εγκαταστάσεις, όπως τουαλέτες και εγκαταστάσεις πλύσης
    - β) μαγειρεία και εξοπλισμός για την αποθήκευση τροφίμων
    - γ) συσκευές καθαρισμού του νερού για παροχή πόσιμου νερού
    - δ) εξοπλισμός καθαρισμού για την τήρηση των συνθηκών υγιεινής επί του σκάφους
    - ε) οδηγοί και εγχειρίδια για τη βελτίωση της υγιεινής επί του σκάφους, συμπεριλαμβανομένων των εργαλείων λογισμικού.
  - **Για τη βελτίωση των εργασιακών συνθηκών επί των αλιευτικών σκαφών**, η παροχή εξοπλισμού, η αγορά και, κατά περίπτωση, η εγκατάσταση, των ακόλουθων στοιχείων :
    - α) κιγκλιδώματα επί του καταστρώματος
    - β) υπόστεγα επί του καταστρώματος και εκσυγχρονισμός των θαλάμων επιβατών με σκοπό την παροχή προστασίας από δυσμενείς καιρικές συνθήκες
    - γ) στοιχεία σχετικά με τη βελτίωση της ασφάλειας του θαλάμου επιβατών και με την παροχή κοινόχρηστων χώρων για το πλήρωμα
    - δ) εξοπλισμός για τη μείωση της σκληρής χειροκίνητης ανύψωσης, με εξαίρεση τα μηχανήματα που συνδέονται άμεσα με τις αλιευτικές δραστηριότητες, όπως τα βαρούλκα
    - ε) αντιολισθητική βαφή και ποδοτάπητες από καουτσούκ
    - στ) μονωτικός εξοπλισμός κατά του θορύβου, της θέρμανσης ή της ψύξης και εξοπλισμός για τη βελτίωση του εξαερισμού

ζ) ενδύματα εργασίας και προστατευτικός εξοπλισμός, όπως αδιάβροχες μπότες ασφαλείας, εξοπλισμός οφθαλμικής και αναπνευστικής προστασίας, προστατευτικά γάντια και κράνη ή εξοπλισμός για την προστασία από τις πτώσεις

η) σήματα έκτακτης ανάγκης και σήματα ασφαλείας

θ) ανάλυση και εκτιμήσεις κινδύνου για τον εντοπισμό των κινδύνων για τους αλιείς τόσο στο λιμάνι όσο και κατά την πλοήγηση προκειμένου να ληφθούν μέτρα για την πρόληψη ή τη μείωση των κινδύνων

ι) οδηγοί και εγχειρίδια για τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας επί του σκάφους.

Μη Επιλέξιμες Δαπάνες

Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που αφορούν σε :

- Δαπάνες που δεν περιγράφονται αναλυτικά στην αντίστοιχη ενότητα του Εντύπου συμπληρωματικών στοιχείων (Ενότητα Α.2) – τεχνοοικονομική προμελέτη
- Αγορά ή εγκατάσταση μεταχειρισμένων υλικών, μηχανημάτων και εξοπλισμών
- Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) για οποιαδήποτε κατηγορία δαπάνης
- Άλλοι φόροι, τέλη ή επιβαρύνσεις
- Χρηματοοικονομικά έξοδα (χρεωστικοί τόκοι, προμήθειες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, έξοδα συναλλάγματος, συναλλαγματικές διαφορές)
- Δαπάνες σύστασης εταιρείας, ή άλλου νομικού προσώπου, συμβολαιογραφικά έξοδα, έξοδα ταξιδιών κ.λ.π.
- Πρόστιμα, χρηματοοικονομικές ποινές και δαπάνες δικαστικών διαδικασιών
- Αγορά ή εγκατάσταση εξοπλισμού αναψυχής
- Λειτουργικά έξοδα
- Αμοιβές προσωπικού, συμπεριλαμβανομένων των επιβαρύνσεων κοινωνικής ασφάλισης
- Εργασίες που πραγματοποιήθηκαν από τον ίδιο το Δικαιούχο
- Έξοδα μεταβίβασης της κυριότητας του σκάφους

- Εργασίες των οποίων τα δικαιολογητικά έγγραφα δεν επιτρέπουν επαλήθευση των δαπανών
- Ποσά για τεχνικά έξοδα και απρόβλεπτα, που υπερβαίνουν το ποσοστό που έχει προσδιοριστεί παραπάνω
- Αγορά, κατασκευή και προμήθεια εξοπλισμού που δεν είναι απαραίτητος για τους λειτουργικούς σκοπούς της επένδυσης
- Εργασίες επισκευής και συντήρησης υφιστάμενων εξοπλισμών και εγκαταστάσεων.

3. Επενδύσεις σε εξοπλισμό ή επί του σκάφους που στοχεύουν στη μείωση της εκπομπής ρύπων ή αερίων του θερμοκηπίου και στην αύξηση της ενεργειακής απόδοσης των αλιευτικών σκαφών (άρθρο 41.1, Καν. (ΕΕ) 508/2014). Ισχύει και για σκάφη εσωτερικών υδάτων.

Επιλέξιμες Δαπάνες

Επιλέξιμες θεωρούνται οι εξής δαπάνες :

• **Για τη βελτίωση της υδροδυναμικής του κύτους:**

α) οι επενδύσεις σε μηχανισμούς σταθερότητας, όπως σταθμίδες υδροσυλλέκτη και βολβοειδείς πλώρες, που συμβάλλουν στη βελτίωση της συμπεριφοράς του σκάφους σε κυματισμούς και της σταθερότητάς του

β) οι δαπάνες που σχετίζονται με τη χρήση μη τοξικών απορρυπαντικών όπως η επικάλυψη χαλκού, ώστε να μειώνεται η τριβή

γ) οι δαπάνες που σχετίζονται με τον μηχανισμό κίνησης πηδαλίου, όπως τα συστήματα ελέγχου του μηχανισμού κίνησης και τα πολλαπλά πηδάλια για τη μείωση της δραστηριότητας του πηδαλίου ανάλογα με τις καιρικές συνθήκες και τις συνθήκες της θάλασσας

δ) η δοκιμή στις δεξαμενές για τη διαμόρφωση βάσης με στόχο τη βελτίωση της υδροδυναμικής.

*Δεν θεωρούνται επιλέξιμες για χρηματοδότηση, οι δαπάνες που σχετίζονται με τη βασική συντήρηση του κύτους.

- **Για τη βελτίωση του συστήματος πρόωσης του σκάφους,** οι δαπάνες που σχετίζονται με την αγορά και, κατά περίπτωση, την εγκατάσταση των ακόλουθων στοιχείων:

- α) τις ενεργειακά αποδοτικές προπέλες συμπεριλαμβανομένων των κινητήριων αξόνων
- β) τους καταλύτες
- γ) τις ενεργειακά αποδοτικές γεννήτριες όπως οι γεννήτριες που χρησιμοποιούν υδρογόνο ή φυσικό αέριο
- δ) τα στοιχεία πρόωσης με πηγές ανανεώσιμης ενέργειας, όπως ιστία, αετοί, ανεμόμυλοι, ανεμογεννήτριες ή φωτοβολταϊκά
- ε) τα πρωραία συστήματα πρόωσης
- στ) τη μετατροπή κινητήρων ώστε να λειτουργούν με βιοκαύσιμα
- ζ) τους δείκτες οικονομίας καυσίμων, συστήματα διαχείρισης καυσίμων και συστήματα παρακολούθησης
- η) τις επενδύσεις σε εξοπλισμό και ακροφύσια που βελτιώνουν το σύστημα πρόωσης.
- **Για τα αλιευτικά εργαλεία και αλιευτικό εξοπλισμό**, οι δαπάνες που αφορούν σε :
    - α) Αλλαγή από συρόμενα εργαλεία σε εναλλακτικά εργαλεία.
    - β) Τροποποιήσεις σε συρόμενα εργαλεία.
    - γ) Εξοπλισμό παρακολούθησης συρόμενων εργαλείων.
  - **Για τη μείωση της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας ή θερμικής ενέργειας :**
    - α) οι δαπάνες για τη βελτίωση των συστημάτων ψύξης, κατάψυξης ή μόνωσης για σκάφη κάτω των 18 m
    - β) οι δαπάνες για την ενθάρρυνση της ανακύκλωσης της θερμότητας εντός του σκάφους στην οποία περιλαμβάνεται η ανάκτηση και επαναχρησιμοποίηση της θερμότητας σε άλλες βοηθητικές εργασίες εντός του σκάφους.
  - **Δαπάνες για ελέγχους και συστήματα ενεργειακής απόδοσης.**
  - **Δαπάνες για μελέτες με αντικείμενο τη διερεύνηση της συμβολής των εναλλακτικών συστημάτων πρόωσης και του σχεδιασμού του κύτους στην ενεργειακή απόδοση των αλιευτικών σκαφών.**

Μη Επιλέξιμες Δαπάνες

Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που αφορούν σε :

- Δαπάνες που δεν περιγράφονται αναλυτικά στην αντίστοιχη ενότητα του Εντύπου συμπληρωματικών στοιχείων (Ενότητα Α.2) – τεχνοοικονομική προμελέτη
- Αγορά ή εγκατάσταση μεταχειρισμένων υλικών, μηχανημάτων και εξοπλισμών
- Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) για οποιαδήποτε κατηγορία δαπάνης
- Άλλοι φόροι, τέλη ή επιβαρύνσεις
- Χρηματοοικονομικά έξοδα (χρεωστικοί τόκοι, προμήθειες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, έξοδα συναλλάγματος, συναλλαγματικές διαφορές)
- Δαπάνες σύστασης εταιρείας, ή άλλου νομικού προσώπου, συμβολαιογραφικά έξοδα, έξοδα ταξιδιών κ.λ.π.
- Πρόστιμα, χρηματοοικονομικές ποινές και δαπάνες δικαστικών διαδικασιών
- Αγορά ή εγκατάσταση εξοπλισμού αναψυχής
- Λειτουργικά έξοδα
- Αμοιβές προσωπικού, συμπεριλαμβανομένων των επιβαρύνσεων κοινωνικής ασφάλισης
- Εργασίες που πραγματοποιήθηκαν από τον ίδιο το Δικαιούχο
- Έξοδα μεταβίβασης της κυριότητας του σκάφους
- Εργασίες των οποίων τα δικαιολογητικά έγγραφα δεν επιτρέπουν επαλήθευση των δαπανών
- Ποσά για τεχνικά έξοδα και απρόβλεπτα, που υπερβαίνουν το ποσοστό που έχει προσδιοριστεί παραπάνω
- Αγορά, κατασκευή και προμήθεια εξοπλισμού που δεν είναι απαραίτητος για τους λειτουργικούς σκοπούς της επένδυσης
- Εργασίες επισκευής και συντήρησης υφιστάμενων εξοπλισμών και εγκαταστάσεων.

Μία επενδυτική πρόταση μπορεί να περιλαμβάνει δαπάνες που ανήκουν και στα δύο παραπάνω άρθρα (32 & 41.1) σε έναν ενιαίο προϋπολογισμό.

Δίνεται η δυνατότητα, σε ποσοστό 10% επί του συνολικού επιλέξιμου κόστους των υπόλοιπων διακριτών της πράξης, για κάλυψη τεχνικών εξόδων και απρόβλεπτων δαπανών.

Με τον όρο τεχνικά έξοδα εννοούνται οι δαπάνες για αμοιβές για τη σύνταξη του φακέλου και την παρακολούθηση υλοποίησης της πράξης, μελέτες επίβλεψης, μελέτες μηχανολογικού εξοπλισμού, εκπόνηση ναυπηγικών σχεδίων και εκθέσεων, κλπ.

Με τον όρο απρόβλεπτες δαπάνες εννοούνται οι επιλέξιμες δαπάνες για εργασίες ή εξοπλισμό κλπ, που δεν περιλαμβάνονται στην αρχικώς εγκριθείσα αίτηση αλλά προκύπτουν κατά την πορεία εκτέλεσης της πράξης και κρίνονται ως άκρως απαραίτητες για την ολοκλήρωση της υλοποίησής της.

Δεν θεωρούνται απρόβλεπτα έξοδα οι υπερβάσεις κόστους, καθώς και οι αμοιβές συμβούλων για τη σύνταξη του φακέλου και την παρακολούθηση υλοποίησης της πράξης.

Επισημαίνεται ότι το επιλέξιμο προς χρηματοδότηση ποσό/ύψος των αμοιβών για τη σύνταξη του φακέλου και την παρακολούθηση υλοποίησης της πράξης δεν μπορεί να υπερβαίνει :

- τα 1.500,00 € για τη σύνταξη και υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης
- τα 3.500,00 € για την παρακολούθηση υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου

4. Επενδύσεις που ενισχύουν την αξία και την ποιότητα των αλιευτικών προϊόντων και τη χρήση των ανεπιθύμητων αλιευμάτων (άρθρο 42, Καν. (ΕΕ) 508/2014). Ισχύει και για αλιεία εσωτερικών υδάτων.

Επιλέξιμες Δαπάνες

Επιλέξιμες θεωρούνται οι εξής δαπάνες :

- εργασίες για την κατασκευή, την επέκταση και τον εκσυγχρονισμό ψυκτικών χώρων αποθήκευσης αλιευτικών προϊόντων, καθώς και η αγορά, η μεταφορά και η εγκατάσταση του εξοπλισμού τους
- αγορές, οι οποίες σχετίζονται με την προμήθεια και εγκατάσταση του απαιτούμενου καινούργιου εξοπλισμού και μέσων για τη λειτουργία της επένδυσης (παραγωγικός, ηλεκτρομηχανολογικός εξοπλισμός, εξοπλισμός εργαστηρίων, κλπ)
- εκσυγχρονισμός και αναβάθμιση με σύγχρονο εξοπλισμό του υφιστάμενου εξοπλισμού
- αγορά μικρού φορτηγού αυτοκινήτου κλειστού τύπου (βαν), για την υγιεινή και ασφαλή μεταφορά των αλιευτικών προϊόντων, με κλειστό ψυχόμενο χώρο και μόνιμη ψυκτική εγκατάσταση, με μέγιστο ωφέλιμο φορτίο 1,5 τόνους. Δικαιολογείται μέχρι ένα όχημα ανά σκάφος. Τα ποσοστά συνιδιοκτησίας επί του οχήματος πρέπει να ταυτίζονται με τα ποσοστά συνιδιοκτησίας επί του σκάφους, και να μην έχει επέλθει μεταβολή επί των ποσοστών αυτών μετά την ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας. Κάθε Δικαιούχος μπορεί να διαθέτει ποσοστό συνιδιοκτησίας μόνο επί ενός ενισχυόμενου οχήματος.

- κατασκευές και εξοπλισμός για την επεξεργασία, μεταποίηση και εμπορία των υπολειμμάτων των προϊόντων και των απορριπτόμενων ειδών αλιείας
- εφαρμογή καινοτόμων διαδικασιών, ανάπτυξη νέων προϊόντων και τρόπων συσκευασίας και αξιοποίηση παραδοσιακών συνταγών
- υλικές επενδύσεις για την εφαρμογή συστήματος αυτοελέγχου
- μελέτες εφαρμογής και πιστοποίησης συστημάτων διαχείρισης της ποιότητας, περιβαλλοντικής διαχείρισης, καθώς και μελέτη σήμανσης και πιστοποίησης των προϊόντων, σύμφωνα με εθνικά ή διεθνή πρότυπα και σήματα ποιότητας, έως το ποσό των 5.000€
- Τεχνικά έξοδα έως το 10% επί του συνολικού επιλέξιμου κόστους της πράξης.

Τεχνικά έξοδα νοούνται οι αμοιβές για την σύνταξη του φακέλου και την παρακολούθηση υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου, αμοιβές για την εκπόνηση των μελετών αδειοδότησης του έργου, μελέτες εφαρμογής, έκδοση οικοδομικών αδειών, μελέτες επίβλεψης, εδαφοστατικές μελέτες, μελέτες μηχανολογικού εξοπλισμού και γενικά μελέτες που σχετίζονται με την υλοποίηση της πράξης.

Επισημαίνεται ότι το επιλέξιμο προς χρηματοδότηση ποσό/ύψος των αμοιβών για τη σύνταξη του φακέλου και την παρακολούθηση υλοποίησης της πράξης δεν μπορεί να υπερβαίνει :

- τα 1.500,00 € για τη σύνταξη και υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης
- τα 3.500,00 € για την παρακολούθηση υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου

Μη Επιλέξιμες Δαπάνες

Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που αφορούν σε :

- Αγορά ή εγκατάσταση μεταχειρισμένων υλικών, μηχανημάτων και εξοπλισμών.
- Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) για οποιαδήποτε κατηγορία δαπάνης.
- Άλλοι φόροι, τέλη ή επιβαρύνσεις.
- Χρηματοοικονομικά έξοδα (χρεωστικοί τόκοι, προμήθειες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, έξοδα συναλλάγματος, συναλλαγματικές διαφορές).
- Δαπάνες σύστασης εταιρείας, ή άλλου νομικού προσώπου, συμβολαιογραφικά έξοδα, έξοδα ταξιδιών κ.λ.π.
- Πρόστιμα, χρηματοοικονομικές ποινές και δαπάνες δικαστικών διαδικασιών.

- Αγορά ή εγκατάσταση εξοπλισμού αναψυχής.
- Λειτουργικά έξοδα.
- Αμοιβές προσωπικού, συμπεριλαμβανομένων των επιβαρύνσεων κοινωνικής ασφάλισης.
- Εργασίες που πραγματοποιήθηκαν από τον ίδιο το δικαιούχο.
- Έξοδα μεταβίβασης της κυριότητας του σκάφους
- Εργασίες των οποίων τα δικαιολογητικά έγγραφα δεν επιτρέπουν επαλήθευση των δαπανών.
- Αγορά αναλώσιμων υλικών
- Δαπάνες που δεν περιγράφονται αναλυτικά στην αίτηση χρηματοδότησης.
- Εργασίες επισκευής και συντήρησης υφιστάμενων εξοπλισμών και εγκαταστάσεων.

5. Παραγωγικές επενδύσεις στην υδατοκαλλιέργεια (άρθρο 48, Καν. (ΕΕ) 508/2014).

Δεν είναι επιλέξιμες προς χρηματοδότηση οι πράξεις εάν αφορούν την εκτροφή γενετικά τροποποιημένων προϊόντων.

Επιλέξιμες Δαπάνες

Επιλέξιμες θεωρούνται οι εξής δαπάνες :

- Εργασίες διαμόρφωσης του περιβάλλοντος χώρου έως και 10% επί του συνολικού επιλέξιμου κόστους της πράξης (πλην τεχνικών εξόδων και απρόβλεπτων). Στις εργασίες διαμόρφωσης του περιβάλλοντος χώρου, δεν συνυπολογίζονται εργασίες που πραγματοποιούνται σε αυτόν αλλά εξυπηρετούν υποδομές των εγκαταστάσεων (έργα ύδρευσης, αποχέτευσης, αποστραγγιστικά έργα κλπ).
- Λιμενικά έργα για την ασφαλή επιβίβαση και αποβίβαση του προσωπικού στα πλωτά μέσα μεταφοράς καθώς και την μεταφορά και διακίνηση των προϊόντων.
- Κατασκευή, επέκταση ή εκσυγχρονισμό κύριων ή βοηθητικών κτιριακών εγκαταστάσεων της μονάδας, περιλαμβανομένης της δαπάνης κατασκευής κτιρίου για την παραμονή προσωπικού και τη φύλαξη των εγκαταστάσεων, καθώς και εγκαταστάσεων για διαχείριση ή αξιοποίηση ζωικών υποπροϊόντων, βιολογικού καθαρισμού αποβλήτων, αποτέφρωσης ψαριών (κλίβανοι), κλπ.
- Αγορά, μεταφορά και τοποθέτηση πλωτών εγκαταστάσεων και εξοπλισμού (συμπεριλαμβανομένων των αγκυροβολίων).

- Εγκαταστάσεις και παραγωγικός εξοπλισμός χερσαίων μονάδων, και Ιχθυογεννητικών Σταθμών και παραγωγής γόνου.
- Αγορά, μεταφορά και τοποθέτηση καινούργιων εγκαταστάσεων και εξοπλισμού.
- Βελτίωση – προστασία και διαχείριση φυσικών ιχθυοτροφείων (λιμνοθαλασσών και άλλων υδάτινων σχηματισμών). και τεχνητών λιμνών, κατασκευή τάφρων διαχείρισης, αναχωμάτων, έργων διαμόρφωσης πυθμένα, ιχθυοσυλληπτικών εγκαταστάσεων κλπ σε φυσικά ιχθυοτροφεία.
- Αφαίρεση λάσπης ή εργασίες που στοχεύουν στην πρόληψη της εναπόθεσης λάσπης, σε τεχνητές λίμνες και λιμνοθάλασσες υδατοκαλλιέργειας.
- Εργασίες και προμήθεια εξοπλισμού με σκοπό την προστασία των εγκαταστάσεων Υδατοκαλλιέργειας από άγριους θηρευτές.
- Αγορά, μεταφορά και εγκατάσταση εξοπλισμού παραγωγής ενσιρωμάτων που απαιτούνται για την παραγωγή ιχθυοτροφών με σκοπό την αποκλειστική και μόνο χρήση για τις παραγωγικές ανάγκες της μονάδας τους.
- Αγορά, μεταφορά και εγκατάσταση εργαστηριακού εξοπλισμού.
- Αγορά, μεταφορά και εγκατάσταση εξοπλισμού γραφείων, χώρων παραμονής και εστίασης προσωπικού και συνεδριάσεων με τον απαραίτητο εξοπλισμό.
- Αγορά, μεταφορά και εγκατάσταση εξοπλισμού μηχανοργάνωσης, προγραμμάτων διαχείρισης – λογισμικού, καθώς και λογισμικού αναβάθμισης υφιστάμενων ηλεκτρονικών συστημάτων.
- Αγορά, μεταφορά και εγκατάσταση συστημάτων ασφάλειας, παρακολούθησης και διαχείρισης της μονάδας, εφόσον τηρείται η νομοθεσία περί προστασίας των προσωπικών δεδομένων.
- Αγορά, μεταφορά και εγκατάσταση συστημάτων παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (φωτοβολταϊκά πάνελς, ανεμογεννήτριες, καυστήρες βιομάζας, κλπ). Η ισχύς των ανωτέρω δεν θα υπερβαίνει τις ενεργειακές ανάγκες της μονάδας (αποδεικνύεται με την υποβολή μελέτης υπολογισμού των ενεργειακών αναγκών της μονάδας).
- Αγορά μεταφορικών μέσων, πλωτών και χερσαίων για :
  - την υγιεινή και ασφαλή μεταφορά ζώων και νωπών προϊόντων με σκοπό την εκτροφή ή/και την εμπορία,
  - την μεταφορά αναγκαίων εφοδίων και πρώτων υλών τόσο στις χερσαίες όσο και στις πλωτές εγκαταστάσεις παραγωγής,
  - την ασφαλή και ταχεία μεταφορά του προσωπικού που απαιτείται λόγω θέσης της μονάδας.

• Εκσυγχρονισμό, και αναβάθμιση με σύγχρονο εξοπλισμό ή αντικατάσταση χερσαίων ή πλωτών μέσων μεταφοράς. Ο εκσυγχρονισμός ή η αντικατάσταση των μέσων μεταφοράς αφορά σε μέσα των οποίων η ηλικία είναι μεγαλύτερη από πέντε (5) έτη.

• Μελέτη, εφαρμογή και πιστοποίηση συστημάτων διαχείρισης της ποιότητας, περιβαλλοντικής διαχείρισης, σήμανσης – πιστοποίησης των προϊόντων, σύμφωνα με εθνικά ή διεθνή πρότυπα και σήματα ποιότητας, έως το ποσό των 5.000€.

• Δαπάνες για δραστηριότητες που αποσκοπούν στην απόκτηση συμπληρωματικού εισοδήματος, μέσω της ανάπτυξης συμπληρωματικών της Υδατοκαλλιέργειας δραστηριοτήτων. Αυτές οι συμπληρωματικές δραστηριότητες πρέπει να συνδέονται άμεσα με τη βασική υδατοκαλλιεργητική δραστηριότητα της επιχείρησης. Μεταξύ των άλλων περιλαμβάνονται : ο αλιευτικός τουρισμός, περιβαλλοντικές υπηρεσίες στον τομέα της υδατοκαλλιέργειας, εκπαιδευτικές δραστηριότητες που αφορούν την υδατοκαλλιέργεια, κ.λπ.

Επίσης, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός για το λιανικό εμπόριο εντός των μονάδων υδατοκαλλιέργειας, όταν η δραστηριότητα αυτή αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της επιχείρησης.

• Τεχνικά έξοδα έως το 10% επί του συνολικού επιλέξιμου κόστους της πράξης.

Τεχνικά έξοδα νοούνται οι αμοιβές για την σύνταξη του φακέλου και την παρακολούθηση υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου, αμοιβές για την εκπόνηση των μελετών αδειοδότησης του έργου, μελέτες εφαρμογής, έκδοση οικοδομικών αδειών, μελέτες επίβλεψης, εδαφοστατικές μελέτες, μελέτες μηχανολογικού εξοπλισμού και γενικά μελέτες που σχετίζονται με την υλοποίηση της πράξης.

Επισημαίνεται ότι το επιλέξιμο προς χρηματοδότηση ποσό/ύψος των αμοιβών για τη σύνταξη του φακέλου και την παρακολούθηση υλοποίησης της πράξης δεν μπορεί να υπερβαίνει :

- τα 1.500,00 € για τη σύνταξη και υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης
- τα 3.500,00 € για την παρακολούθηση υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου

Μη Επιλέξιμες Δαπάνες

Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που αφορούν σε :

- Ανέγερση ή επέκταση κτηριακών εγκαταστάσεων επί γηπέδου που δεν ανήκει κατά κυριότητα στο φορέα της επένδυσης, εκτός εάν τούτο έχει παραχωρηθεί από το δημόσιο ή φορέα του ευρύτερου δημόσιου τομέα ή έχει μισθωθεί για το σκοπό αυτό, σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας.
- Ποσά για αγορά οικοπέδου.

- Αγορά, κατασκευή και προμήθεια εξοπλισμού που δεν είναι απαραίτητος για τους λειτουργικούς σκοπούς της επένδυσης.
- Δαπάνες που δεν περιγράφονται αναλυτικά στην αίτηση χρηματοδότησης,
- Εργασίες επισκευής και συντήρησης υφιστάμενων εξοπλισμών και εγκαταστάσεων,
- Εργασίες πρασίνου (δενδροφύτευση, χλοοτάπητες, κ.λπ.) και έργα διακόσμησης.
- Αγορά ή εγκατάσταση μεταχειρισμένων υλικών, μηχανημάτων και εξοπλισμών.
- Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) για οποιαδήποτε κατηγορία δαπάνης.
- Άλλοι φόροι, τέλη ή επιβαρύνσεις. Εξαιρούνται και είναι επιλέξιμα, για τα μεταφορικά μέσα, τέλη ταξινόμησης και δασμοί, ενσωματωμένα ή μη στα τιμολόγια αγοράς τους.
- Χρηματοοικονομικά έξοδα (χρεωστικοί τόκοι, προμήθειες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, έξοδα συναλλάγματος, συναλλαγματικές διαφορές).
- Πρόστιμα, χρηματοοικονομικές ποινές και δαπάνες δικαστικών διαδικασιών.
- Αγορά επιβατικών αυτοκινήτων.
- Αγορά ή εγκατάσταση εξοπλισμού αναψυχής, εκτός και εάν δικαιολογείται από το είδος της επένδυσης.
- Αγορά αναλώσιμων υλικών.
- Λειτουργικά έξοδα της επιχείρησης.
- Αμοιβές προσωπικού, συμπεριλαμβανομένων των επιβαρύνσεων κοινωνικής ασφάλισης.
- Εργασίες που πραγματοποιήθηκαν από τον ίδιο το δικαιούχο.
- Έξοδα σύστασης της εταιρείας ή άλλου νομικού προσώπου, έξοδα συμβολαιογράφου, έξοδα ταξιδιών.
- Έξοδα μεταβίβασης της κυριότητας μίας επιχείρησης.
- Εργασίες των οποίων τα δικαιολογητικά έγγραφα δεν επιτρέπουν επαλήθευση των δαπανών.

6. Μεταποίηση προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας (άρθρο 69, Καν. (ΕΕ) 508/2014).

Δεν είναι επιλέξιμες προς χρηματοδότηση οι πράξεις εάν αφορούν την μεταποίηση γενετικά τροποποιημένων προϊόντων υδατοκαλλιέργειας.

Επιλέξιμες Δαπάνες

Επιλέξιμες θεωρούνται οι εξής δαπάνες :

α) Κτίρια, λοιπές εγκαταστάσεις και περιβάλλον χώρος :

Είναι επιλέξιμες οι δαπάνες για:

- Κατασκευή, επέκταση ή εκσυγχρονισμό κύριων ή βοηθητικών κτιριακών εγκαταστάσεων της μονάδας, περιλαμβανομένης της δαπάνης κατασκευής κτιρίου για την παραμονή

προσωπικού και τη φύλαξη των εγκαταστάσεων, καθώς και εγκαταστάσεων για διαχείριση ή αξιοποίηση ζωικών υποπροϊόντων, βιολογικού καθαρισμού αποβλήτων, αποτέφρωσης ψαριών (κλίβανοι), κλπ.

- Εργασίες διαμόρφωσης του περιβάλλοντος χώρου έως και 10% επί του συνολικού επιλέξιμου κόστους της Πράξης (πλην τεχνικών εξόδων και απρόβλεπτων). Στις εργασίες διαμόρφωσης του περιβάλλοντος χώρου, δεν συνυπολογίζονται εργασίες που πραγματοποιούνται σε αυτόν αλλά εξυπηρετούν υποδομές των εγκαταστάσεων (έργα ύδρευσης, αποχέτευσης, αποστραγγιστικά έργα κλπ).
- Εργασίες για την κατασκευή, την επέκταση και τον εκσυγχρονισμό ψυκτικών χώρων αποθήκευσης αλιευτικών προϊόντων.
- Εγκαταστάσεις για το λιανικό εμπόριο εντός των μονάδων μεταποίησης όταν η δραστηριότητα αυτή αποτελεί συμπληρωματική δραστηριότητα της επιχείρησης.
- Κατασκευές για την επεξεργασία και τη μεταποίηση των υποπροϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας.

β) Αγορά εξοπλισμού :

Είναι επιλέξιμες οι δαπάνες για:

- Μεταφορά και εγκατάσταση του απαιτούμενου νέου (καινούργιου) εξοπλισμού και μέσων για τη λειτουργία της επένδυσης (παραγωγικός, ηλεκτρομηχανολογικός εξοπλισμός, εργαστηριακός εξοπλισμός, κ.λπ.).
- Εκσυγχρονισμό και αναβάθμιση με σύγχρονο εξοπλισμό του υφιστάμενου εξοπλισμού.
- Αγορά, μεταφορά και εγκατάσταση εξοπλισμού για την επεξεργασία και τη μεταποίηση των υποπροϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας.
- Αγορά, μεταφορά και εγκατάσταση εξοπλισμού ψυκτικών χώρων αποθήκευσης αλιευτικών προϊόντων.
- Αγορά, μεταφορά και εγκατάσταση εξοπλισμού για το λιανικό εμπόριο εντός των μονάδων μεταποίησης όταν η δραστηριότητα αυτή αποτελεί συμπληρωματική δραστηριότητα της επιχείρησης.
- Αγορά, μεταφορά και εγκατάσταση εξοπλισμού παραγωγής κιβωτίων από πολυστερίνη που τυχόν απαιτούνται για τη συσκευασία των προϊόντων της μονάδας, με σκοπό την αποκλειστική και μόνο χρήση για τις παραγωγικές ανάγκες της μονάδας.
- Αγορά, μεταφορά και εγκατάσταση εξοπλισμού γραφείων, χώρων παραμονής και εστίασης προσωπικού και συνεδριάσεων με τον απαραίτητο εξοπλισμό. Η επιλέξιμη δαπάνη της συγκεκριμένης κατηγορίας δεν θα υπερβαίνει το 10% επί του συνολικού επιλέξιμου κόστους της Πράξης (πλην τεχνικών εξόδων και απρόβλεπτων).

- Αγορά, μεταφορά και εγκατάσταση συστημάτων ασφάλειας, παρακολούθησης και διαχείρισης της μονάδας, εφόσον τηρείται η νομοθεσία περί προστασίας των προσωπικών δεδομένων.
- Αγορά, μεταφορά και εγκατάσταση εξοπλισμού μηχανοργάνωσης.
- Αγορά, μεταφορά και εγκατάσταση συστημάτων παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (φωτοβολταϊκά πάνελς, ανεμογεννήτριες, καυστήρες βιομάζας, κ.λπ.), υπό την προϋπόθεση ότι η ισχύς τους δεν θα υπερβαίνει τις ενεργειακές ανάγκες της μονάδας.

γ) Ανταλλακτικά ως πάγιος εξοπλισμός :

Οι δαπάνες προμήθειας ανταλλακτικών είναι επιλέξιμες εφόσον αυτά είναι παρελκόμενα των κύριων εξαρτημάτων του εξοπλισμού, αποτελούν δηλαδή αναπόσπαστο τμήμα τους για την ομαλή λειτουργία τους, σύμφωνα με τους όρους προμήθειας του εξοπλισμού που προσφέρει ο προμηθευτής, και δεν υπερβαίνουν σε ποσοστό το 10% της δαπάνης απόκτησης του υπό προμήθεια εξοπλισμού.

δ) Μεταφορικά μέσα:

Είναι επιλέξιμες οι δαπάνες για:

- Αγορά χερσαίων μεταφορικών μέσων για :
  - την υγιεινή και ασφαλή μεταφορά των πρώτων υλών και των προϊόντων της μονάδας
  - την μεταφορά αναγκαίων εφοδίων στη μονάδα
  - την ασφαλή και ταχεία μεταφορά του προσωπικού που απαιτείται λόγω θέσης της μονάδας.
- Εκσυγχρονισμό και αναβάθμιση με σύγχρονο εξοπλισμό ή αντικατάσταση υφιστάμενων χερσαίων μέσων μεταφοράς. Ο εκσυγχρονισμός ή η αντικατάσταση των μέσων μεταφοράς αφορά σε μέσα των οποίων η ηλικία είναι μεγαλύτερη από πέντε (5) έτη.

ε) Λογισμικά, συστήματα διαχείρισης ποιότητας :

Είναι επιλέξιμες οι δαπάνες για:

- Αγορά και εγκατάσταση προγραμμάτων διαχείρισης – λογισμικού, καθώς και λογισμικού αναβάθμισης υφιστάμενων ηλεκτρονικών συστημάτων, μελέτες και συστήματα οργάνωσης και λειτουργίας μονάδων μεταποίησης και αποθηκών.
- Μελέτη, εφαρμογή και πιστοποίηση συστημάτων διαχείρισης της ποιότητας, περιβαλλοντικής διαχείρισης, αυτοελέγχου, σήμανσης – πιστοποίησης των προϊόντων, σύμφωνα με εθνικά ή διεθνή πρότυπα και σήματα ποιότητας.

στ) Τεχνικά έξοδα, απρόβλεπτα, μελέτες :

Είναι επιλέξιμα:

- Τεχνικά έξοδα και απρόβλεπτες δαπάνες σε ποσοστό έως 10% επί του συνολικού επιλέξιμου κόστους των υπόλοιπων διακριτών της Πράξης.

Με τον όρο τεχνικά έξοδα εννοούνται οι αμοιβές για τη σύνταξη του φακέλου και την παρακολούθηση της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου, αμοιβές για την εκπόνηση των μελετών αδειοδότησης του έργου, μελέτες εφαρμογής, έκδοση οικοδομικών αδειών, μελέτες επίβλεψης, εδαφοστατικές μελέτες, μελέτες μηχανολογικού εξοπλισμού κ.λπ.

Με τον όρο απρόβλεπτες δαπάνες εννοούνται οι επιλέξιμες δαπάνες για εργασίες ή εξοπλισμό κ.λπ., που δεν περιλαμβάνονται στην αρχικώς εγκριθείσα αίτηση αλλά προκύπτουν κατά την πορεία εκτέλεσης της Πράξης και κρίνονται ως άκρως απαραίτητες για την ολοκλήρωση της υλοποίησής της.

Δεν θεωρούνται απρόβλεπτα έξοδα οι υπερβάσεις κόστους (από την πλευρά της εγκεκριμένης τιμής για την εκτέλεση της προμήθειας/εργασίας), η αγορά επιπλέον μέσων μεταφοράς, καθώς και οι αμοιβές συμβούλων για τη σύνταξη του φακέλου και την παρακολούθηση υλοποίησης της Πράξης.

- Μελέτες και αμοιβές συμβούλων, άμεσα συσχετιζόμενες με την υλοποίηση της Πράξης (που δεν περιλαμβάνονται στα τεχνικά έξοδα).

Επισημαίνεται ότι το επιλέξιμο προς χρηματοδότηση ποσό/ύψος των αμοιβών για τη σύνταξη του φακέλου και την παρακολούθηση υλοποίησης της πράξης δεν μπορεί να υπερβαίνει :

- τα 1.500,00 € για τη σύνταξη και υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης
- τα 3.500,00 € για την παρακολούθηση υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου

Μη Επιλέξιμες Δαπάνες

Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που αφορούν σε :

- Ανέγερση ή επέκταση κτηριακών εγκαταστάσεων επί γηπέδου που δεν ανήκει κατά κυριότητα στο φορέα της επένδυσης, εκτός εάν τούτο έχει παραχωρηθεί από το δημόσιο ή φορέα του ευρύτερου δημόσιου τομέα ή έχει μισθωθεί για το σκοπό αυτό, σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας.
- Ποσά για αγορά οικοπέδου, εργασίες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου, έργα οδοποιίας, εξοπλισμό γραφείων, χώρων παραμονής και εστίασης προσωπικού και συνεδριάσεων καθώς και τεχνικά έξοδα & απρόβλεπτα, που υπερβαίνουν τα ποσοστά που έχουν προσδιοριστεί στην παρούσα πρόσκληση.
- Αγορά, κατασκευή και προμήθεια εξοπλισμού που δεν είναι απαραίτητος για τους λειτουργικούς σκοπούς της επένδυσης.
- Δαπάνες που δεν περιγράφονται αναλυτικά στα σχετικά έντυπα της αίτησης χρηματοδότησης.

- Εργασίες επισκευής και συντήρησης υφιστάμενων εξοπλισμών και εγκαταστάσεων.
- Εργασίες πρασίνου (δενδροφύτευση, χλοοτάπητες, κλπ) και έργα διακόσμησης.
- Αγορά ή εγκατάσταση μεταχειρισμένων υλικών, μηχανημάτων και εξοπλισμών.
- Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) για οποιαδήποτε κατηγορία δαπάνης.
- Άλλοι φόροι, τέλη ή επιβαρύνσεις. Εξαιρούνται και είναι επιλέξιμα, για τα μεταφορικά μέσα, τέλη ταξινόμησης και δασμοί, ενσωματωμένα ή μη στα τιμολόγια αγοράς τους.
- Χρηματοοικονομικά έξοδα (χρεωστικοί τόκοι, προμήθειες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, έξοδα συναλλάγματος, συναλλαγματικές διαφορές).
- Πρόστιμα, χρηματοοικονομικές ποινές και δαπάνες δικαστικών διαδικασιών.
- Αγορά επιβατικών αυτοκινήτων μέχρι επτά (7) θέσεων.
- Αγορά ή εγκατάσταση εξοπλισμού αναψυχής.
- Αγορά αναλώσιμων υλικών.
- Λειτουργικά έξοδα της επιχείρησης.
- Αμοιβές προσωπικού, συμπεριλαμβανομένων των επιβαρύνσεων κοινωνικής ασφάλισης, εκτός αν αυτό προσληφθεί ειδικά για εργασία αποκλειστικά για την υλοποίηση της Πράξης και θα απολυθεί με την ολοκλήρωση των εργασιών.
- Εργασίες που πραγματοποιήθηκαν από τον ίδιο τον Δικαιούχο.
- Έξοδα σύστασης της εταιρείας ή άλλου νομικού προσώπου, έξοδα συμβολαιογράφου, έξοδα ταξιδιών. Έξοδα μεταβίβασης της κυριότητας μίας επιχείρησης.
- Εργασίες των οποίων τα δικαιολογητικά έγγραφα δεν επιτρέπουν επαλήθευση των δαπανών.
- Έξοδα ενοικίασης υλικού-εξοπλισμού.
- Έξοδα κατασκευής προσωρινών έργων.
- Δαπάνες για την προμήθεια εξοπλισμού και την εκτέλεση εργασιών επί εγκαταστάσεων, οι οποίες δεν αποτυπώνονται -εφόσον προβλέπεται στην εθνική νομοθεσία- στην αδειοδότηση του έργου.

Β) Ιδιωτικές επενδύσεις για την αειφόρο ανάπτυξη των αλιευτικών περιοχών – Κρατικές ενισχύσεις / Επιχειρηματικότητα δυνάμει του Καν. (ΕΕ) 1407/2013 (de minimis).

(σύμφωνα με τη με αριθμ. 137675/ΕΥΘΥ1016/19.12.2018 (ΦΕΚ 5968/Β/31.12.2018), Υπουργική Απόφαση - ΥΑΕΚΕΔ (ΥΠΑΣΥΔ 2014 – 2020), όπως ισχύει)

Επιλέξιμες Δαπάνες

Επιλέξιμες θεωρούνται οι εξής δαπάνες :

α) Κτίρια, λοιπές εγκαταστάσεις και περιβάλλοντος χώρος :

Επιλέξιμες είναι κάθε μορφής

εργασίες μετά ή άνευ υλικών επί κτιριακών και λοιπών εγκαταστάσεων καθώς και κάθε μορφής εργασίες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου που στοχεύουν στον εκσυγχρονισμό και στην ποιοτική αναβάθμιση της ενισχυόμενης επιχείρησης, υπό τους ακόλουθους όρους:

- να εξασφαλιστεί και να προσκομιστεί η απαιτούμενη σύμφωνα με τον ισχύοντα Οικοδομικό Κανονισμό αδειοδότηση για τις εκτελούμενες εργασίες
- να αποδεικνύεται η κυριότητα του ακινήτου σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο κεφάλαιο 12 της παρούσας πρόσκλησης
- οι δαπάνες διαμόρφωσης του περιβάλλοντος χώρου είναι επιλέξιμες εφόσον εξυπηρετούνται οι ανάγκες της επένδυσης και για ποσό μέχρι το 10% των συνολικών επιλέξιμων δαπανών της πράξης
- δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που αφορούν σε δασμούς, φόρους, τέλη.

Είναι επιλέξιμες οι δαπάνες σύνδεσης με Οργανισμούς Κοινής Ωφέλειας (ΟΚΩ) όπως ενδεικτικά ΔΕΗ, ύδρευση, αποχέτευση, τηλεφωνοδότηση κλπ, εντός των ορίων του οικοπέδου.

β) Αγορά εξοπλισμού :

Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες που αφορούν στην προμήθεια, μεταφορά, εγκατάσταση και λειτουργία νέων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού, απαραίτητου για την λειτουργία της επιχείρησης και την εξασφάλιση των παρεχόμενων υπηρεσιών.

(Εξοπλισμός ως πάγιο στοιχείο, θεωρείται κάθε στοιχείο το οποίο με κατάλληλη χρήση και συντήρηση έχει ωφέλιμη ζωή μεγαλύτερη του ενός έτους, διατηρεί το αρχικό του σχήμα και εμφάνιση κατά τη χρήση, δεν χάνει την ταυτότητά του με ενσωμάτωση σε άλλο ή πιο σύνθετο στοιχείο και καταχωρίζεται, κατά περίπτωση, στο μητρώο παγίων).

Η αγορά εξοπλισμού είναι επιλέξιμη υπό τους ακόλουθους όρους:

- ο προμηθευόμενος εξοπλισμός να είναι καινούργιος, αμεταχείριστος και στην κυριότητα της επιχείρησης
- δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που αφορούν σε δασμούς, φόρους, τέλη, έξοδα αμοιβών εκτελωνιστή και εκτελωνισμού

- ο εξοπλισμός Α.Π.Ε., εξοικονόμησης ύδατος και επεξεργασίας αποβλήτων είναι επιλέξιμος εφόσον αντιστοιχεί στη δυναμικότητα ή τις ανάγκες της επιχείρησης και δεν αποτελεί μεμονωμένη δαπάνη αλλά συμπληρωματική δαπάνη σε παραγωγική επένδυση

- επιπλέον, όσον αφορά στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από εγκατάσταση Α.Π.Ε., απαιτείται:

- ✓ να εξασφαλιστούν, εφόσον απαιτούνται, οι κατάλληλες αδειοδοτήσεις τόσο για την υλοποίηση όσο και για τη λειτουργία της εγκατάστασης Α.Π.Ε
  - ✓ η παραγόμενη ηλεκτρική ισχύς της εγκατάστασης ΑΠΕ θα πρέπει αποδεδειγμένα να εξυπηρετεί τις ανάγκες της επιχείρησης
  - ✓ η παραγόμενη ηλεκτρική ισχύς της εγκατάστασης ΑΠΕ δεν μπορεί να υπερβαίνει το άθροισμα των ηλεκτρικών καταναλώσεων της επιχείρησης
  - ✓ η παραγόμενη ηλεκτρική ισχύς της εγκατάστασης ΑΠΕ δεν αποφέρει οικονομικό όφελος.
- ο ειδικός εξοπλισμός επενδύσεων τουρισμού περιλαμβάνει:
- ✓ εξοπλισμό για τις δραστηριότητες του εναλλακτικού τουρισμού και κυρίως του θαλάσσιου τουρισμού (πχ canoe kayak, ιστιοσανίδες, jet-ski, aqua scooter, ποδήλατα)
  - ✓ προμήθεια σκαφών θαλάσσης μόνο για τις επιχειρήσεις που ασκούν δραστηριότητες θαλάσσιου τουρισμού (θαλάσσιες περιηγήσεις).

γ) Ανταλλακτικά ως πάγιος εξοπλισμός :

Οι δαπάνες προμήθειας ανταλλακτικών είναι επιλέξιμες εφόσον αυτά είναι παρελκόμενα των κύριων εξαρτημάτων του εξοπλισμού, αποτελούν δηλαδή αναπόσπαστο τμήμα τους για την ομαλή λειτουργία τους, σύμφωνα με τους όρους προμήθειας του εξοπλισμού που προσφέρει ο προμηθευτής, και δεν υπερβαίνουν σε ποσοστό το 10% της δαπάνης απόκτησης τού υπό προμήθεια εξοπλισμού.

δ) Μεταφορικά μέσα :

Είναι επιλέξιμη:

- η προμήθεια αυτοκινούμενων μεταφορικών μέσων για χρήση εκτός της επιχείρησης υπό τους ακόλουθους περιορισμούς :
  - το μεταφορικό μέσο να είναι καινούργιο, αμεταχείριστο και στην κυριότητα της επιχείρησης
  - το μεταφορικό μέσο να είναι :
    - είτε επαγγελματικής χρήσης (μόνο για επενδύσεις του τομέα «ΒΙΟΤΕΧΝΙΕΣ»)
    - είτε μικτής/πολλαπλής χρήσης, έως εννέα (9) θέσεων και να χρησιμοποιείται για τη μεταφορά πελατών χωρίς κόμιστρο ή/και εξοπλισμού/υλικών (μόνο για δραστηριότητες ταξιδιωτικών πρακτορείων και γραφείων οργανωμένων ταξιδιών).

Τα τέλη ταξινόμησης και οι δασμοί, ενσωματωμένα ή μη στα τιμολόγια αγοράς τους, είναι επιλέξιμες δαπάνες όταν αφορούν στην αγορά μεταφορικών μέσων.

Η προμήθεια μεταφορικού μέσου είναι επιλέξιμη μέχρι του ποσοστού 40% του επιλέξιμου προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου και έως 35.000€, εφόσον δικαιολογείται από την άσκηση δραστηριότητας της επιχείρησης, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, και δεν προορίζεται για εκμίσθωση. Αποκλείεται ρητώς η αγορά επιβατικών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης.

Σύμφωνα με τον Καν Ε.Ε. 1407/2014, δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες για την απόκτηση οχημάτων σε επιχειρήσεις που εκτελούν οδικές εμπορευματικές μεταφορές.

Δεν είναι επιλέξιμη η αγορά οχημάτων μεταφοράς προσωπικού ή πελατών.

ε) Απόκτηση πιστοποιητικών διασφάλισης ποιότητας και περιβαλλοντικής διαχείρισης :

Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες που αφορούν στην προετοιμασία για την πιστοποίηση, καθώς και στη λήψη των αντίστοιχων πιστοποιητικών, υπό τον όρο το πιστοποιητικό να έχει εκδοθεί από διαπιστευμένο ή άλλον αρμόδιο φορέα μέχρι την ημερομηνία της ολοκλήρωσης του έργου ή να αποδεικνύεται ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις για την έκδοσή του, έως του ποσού των 5.000€

στ) Ενέργειες για την κατοχύρωση ευρεσιτεχνιών και την προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο ή για την απόκτηση και χρήση πατεντών και για τη μεταφορά τεχνογνωσίας :

Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες κατοχύρωσης ευρεσιτεχνίας και βιομηχανικού σχεδιασμού και η απόκτηση, μεταφορά και χρήση δικαιωμάτων τεχνογνωσίας ή και αδειών εκμετάλλευσης για την υλοποίηση του προτεινόμενου έργου.

Οι δαπάνες αφορούν το σύνολο των ενεργειών που θα πραγματοποιηθούν για την απόκτηση, προστασία, μεταφορά και χρήση και εκμετάλλευση της απαιτούμενης τεχνογνωσίας (π.χ. αγορά δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, αδειών εκμετάλλευσης, τεχνογνωσίας, μη κατοχυρωμένων τεχνικών γνώσεων, αγορά προτύπων ή αδειών εκμετάλλευσης προτύπων κλπ.) για την υλοποίηση των προτεινόμενων έργων. Η αποκτώμενη τεχνογνωσία θα πρέπει να συνδέεται με τη μορφή και τους στόχους του επιχειρηματικού σχεδίου.

ζ) Ενέργειες για την ανάπτυξη και τον σχεδιασμό νέων προϊόντων :

Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες που αφορούν σε εκπόνηση μελετών και ερευνών κάθε μορφής σχετικές με την ανάπτυξη ή τον σχεδιασμό νέων προϊόντων ή υπηρεσιών και μεθόδων παραγωγής ή με τη βελτίωση διεργασιών παραγωγής.

η) Προβολή – προώθηση :

Επιλέξιμες είναι κάθε μορφής ενέργειες και δαπάνες που στοχεύουν στην προβολή της επιχείρησης και στην προώθηση της υπηρεσίας/του προϊόντος της. Τέτοιες ενέργειες μπορεί να είναι η δημιουργία ιστοσελίδας, ο σχεδιασμός και η παραγωγή έντυπου πληροφοριακού υλικού,

η συμμετοχή σε εμπορικές εκθέσεις κ.α. Η δημιουργία ιστοσελίδας πρέπει να τηρεί τις προδιαγραφές προσβασιμότητας από ΑμεΑ. Το μέγιστο επιλέξιμο ποσό για τις δαπάνες προβολής – προώθησης είναι 10.000 €. Δεν είναι επιλέξιμες δαπάνες οι διαφημιστικές καταχωρήσεις στην τηλεόραση, το ραδιόφωνο και τις εφημερίδες.

θ) Λογισμικά και Υπηρεσίες Παραμετροποίησης Λογισμικού :

Επιλέξιμες είναι κάθε μορφής ενέργειες και δαπάνες που αφορούν στην προμήθεια λογισμικού και σε παραμετροποίηση αυτού, υπό τους ακόλουθους όρους:

- το προμηθευόμενο λογισμικό να είναι καινούριο και η επιχείρηση να είναι νόμιμος κάτοχος της άδειας χρήσης αυτού
- το κόστος παραμετροποίησης Λογισμικού/Εφαρμογών και εκπαίδευσης στη χρήση αυτών είναι επιλέξιμο ως δαπάνη μέχρι και 20% του κόστους αγοράς του λογισμικού/εφαρμογής.
- δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που αφορούν ιδιοκατασκευή λογισμικού από την ίδια την επιχείρηση που εγκρίθηκε για χρηματοδότηση
- δεν είναι επιλέξιμη η ανανέωση αγοράς άδειας χρήσης για υπάρχον λογισμικό στην επιχείρηση

- το προμηθευόμενο λογισμικό θα πρέπει να συνάδει με τη δυναμικότητα της επιχείρησης.

Οι Υπηρεσίες προμήθειας/χρήσης Λογισμικού υπό καθεστώς «Software as a Service», «cloud computing» ή άλλο παρεμφερές αυτού, είναι επιλέξιμες.

Σε περίπτωση αγοράς λογισμικού εφαρμογών που απευθύνεται σε πελατειακό κοινό, θα πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα ώστε να εξυπηρετείται η πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία σύμφωνα με το/τα ισχύοντα διεθνή πρότυπα.

ι) Υποβολή αίτησης χρηματοδότησης και παρακολούθηση υλοποίησης του Επενδυτικού Σχεδίου :

Οι δαπάνες παροχής υπηρεσιών παρακολούθησης και διαχείρισης επενδύσεων είναι επιλέξιμες υπό τους ακόλουθους όρους :

- αφορούν στο χρονικό διάστημα από την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης και μέχρι την ολοκλήρωση της επένδυσης
- οι πιθανές δαπάνες διαμονής, μετακίνησης και λοιπές δαπάνες ταξιδιών των συμβούλων περιλαμβάνονται στη συνολική αμοιβή τους και δεν είναι επιλέξιμες ως διακριτές δαπάνες
- το επιλέξιμο προς χρηματοδότηση ποσό/ύψος αυτών δεν μπορεί να υπερβαίνει:

✓ τα 1.500 € για τη σύνταξη και υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης

✓ τα 3.500 € για την παρακολούθηση υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου

ια) Τεχνική και συμβουλευτική υποστήριξη :

Είναι επιλέξιμες δαπάνες τεχνικής και συμβουλευτικής υποστήριξης που συνδέονται με τις εγκαταστάσεις και τον εξοπλισμό της επένδυσης όπως αμοιβές αρχιτεκτόνων, μηχανικών,

αμοιβές για συμβουλές σχετικά με την περιβαλλοντική και οικονομική βιωσιμότητα, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών για μελέτες σκοπιμότητας. Οι δαπάνες αυτές δεν μπορούν να υπερβαίνουν το 10% του συνολικού επιλέξιμου κόστους της πράξης.

Μη Επιλέξιμες Δαπάνες

Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που αφορούν σε:

- Μίσθωση κτιριακών εγκαταστάσεων παλαιών ή καινούργιων, ανεξάρτητα από την πιθανή προηγούμενη χρήση τους.
- Έργα απλής συντήρησης κτιριακών εγκαταστάσεων, υπό την έννοια των μεμονωμένων επιδιορθώσεων που ανακύπτουν από τη λειτουργία της επιχείρησης και έργα συντήρησης μηχανολογικού εξοπλισμού.
- Προσωρινά έργα μη άμεσα συνδεδεμένα με την εκτέλεση της πράξης (πχ προσωρινό υπόστεγο για την φύλαξη υλικών, κ.λπ.).
- Έργα οδοποιίας εκτός των ορίων του οικοπέδου/γηπέδου εγκατάστασης της μονάδας.
- Δαπάνες συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης, ασφάλιστρα, κεφάλαιο κίνησης και δαπάνες αναλωσίμων υλικών.
- Τα μεταχειρισμένα οχήματα και ο μεταχειρισμένος εξοπλισμός.
- Παραγωγικές δαπάνες ή δαπάνες εξοπλισμού, με σκοπό τη συμμόρφωση με τα υποχρεωτικά Ευρωπαϊκά πρότυπα.
- Αμοιβές προσωπικού για την λειτουργία της επιχείρησης, συμπεριλαμβανομένων των επιβαρύνσεων της κοινωνικής ασφάλισης.
- Λειτουργικά έξοδα επιχείρησης.
- Εργασίες πρασίνου (δενδροφύτευση, χλοοτάπητες, κλπ) και έργα διακόσμησης. • Χρεωστικοί τόκοι, εκτός επιχορηγήσεων που δίνονται υπό τη μορφή επιδότησης επιτοκίου ή επιδότησης προμηθειών εγγύησης.
- Έξοδα συναλλάγματος και χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές, καθώς και λοιπά καθαρά χρηματοοικονομικά έξοδα.
- Δαπάνες για πρόστιμα, χρηματικές ποινές και έξοδα για την επίλυση διαφορών.
- Φόρος Προστιθέμενης Αξίας, εκτός της περίπτωσης που δεν είναι ανακτήσιμος δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας για τον ΦΠΑ.
- Δαπάνες που έχουν πραγματοποιηθεί εκτός της περιόδου επιλεξιμότητας.

9. ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Ο συνολικός προϋπολογισμός των ενισχυόμενων επενδύσεων για τις δράσεις μη κρατικών ενισχύσεων μπορεί να ανέλθει μέχρι 150.000,00 € και δεν μπορεί να είναι μικρότερος των 2.000,00 €, ενώ για τις δράσεις κρατικών ενισχύσεων (πλην αυτών που υπάγονται στο άρθρο

30, Καν (ΕΕ) 508/2014) μπορεί να ανέλθει στο ποσό των 400.000,00 € και δεν μπορεί να είναι μικρότερος των 20.000,00 €. Για πράξεις οι οποίες αφορούν σε άυλες ενέργειες ο συνολικός προϋπολογισμός δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των 100.000,00 € και δεν μπορεί να είναι μικρότερος των 2.000,00 €. Ως άυλες πράξεις χαρακτηρίζονται οι πράξεις οι οποίες δεν αφορούν στη δημιουργία υποδομών ή σε επενδύσεις. Εξαιρέση στο ανωτέρω αποτελούν οι επενδύσεις διαφοροποίησης/συμπλήρωσης εισοδήματος για αλιείς (άρθρο 30, Καν (ΕΕ) 508/2014) για τις οποίες το συνολικό ποσό στήριξης δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των 75.000,00 € για κάθε δικαιούχο.

Κάθε δυνητικός δικαιούχος μπορεί να πραγματοποιήσει επενδυτική πρόταση με προϋπολογισμό μεγαλύτερο του μέγιστου επιχορηγούμενου προϋπολογισμού. Στην περίπτωση αυτή, παρόλο που οι υπερβάλλουσες δαπάνες δεν επιχορηγούνται, αντικείμενο αξιολόγησης και παρακολούθησης - ελέγχου αποτελεί το σύνολο της επενδυτικής πρότασης και το σύνολο του υπερβάλλοντος κόστους, καλύπτεται αποκλειστικά με ιδιωτική συμμετοχή.

Επενδυτική πρόταση με προϋπολογισμό μικρότερο του ελάχιστου επιχορηγούμενου δεν γίνεται αποδεκτή και απορρίπτεται. Η αίτηση στήριξης απορρίπτεται και στην περίπτωση, που κατά την αξιολόγησή της μειωθεί ο προϋπολογισμός της και το συνολικό της κόστος διαμορφωθεί κάτω των αντίστοιχων προαναφερθέντων ορίων.

Ο προϋπολογισμός της πράξης που διαμορφώνεται με το πέρας της διαδικασίας αξιολόγησης, αποτελεί τον εγκεκριμένο επιλέξιμο προϋπολογισμό της και δεν δύναται να αυξηθεί.

Η ενίσχυση για τις δράσεις που εμπίπτουν σε καθεστώς κρατικών ενισχύσεων καθορίζεται βάσει του Καν. (ΕΕ) 1407/2013 (de minimis) και ανέρχεται στο ανώτατο ποσό ενίσχυσης των 200.000 € Δημόσιας Δαπάνης και στο ποσό των 100.000 € στην περίπτωση επιχειρήσεων που εκτελούν οδικές εμπορευματικές μεταφορές για λογαριασμό τρίτων για ενιαία επιχείρηση. Επισημαίνεται ότι το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγούνται σε μια ενιαία επιχείρηση δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των 200.000 € σε οποιαδήποτε περίοδο τριών οικονομικών ετών.

Ο Δικαιούχος οφείλει να ολοκληρώσει το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο της πράξης, έως τις 30/06/2023. Σε πλήρως αιτιολογημένες περιπτώσεις, ο Δικαιούχος μπορεί να ζητήσει παράταση του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος του έργου του, η οποία εγκρίνεται από τον ΕΦ/ΟΤΔ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ Α.Ε. Α.Ο.Τ.Α. Ο ΕΦ, κατόπιν τεκμηρίωσης, έχει δικαίωμα για ομαδική παράταση του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης του συνόλου των έργων μιας πρόσκλησης, η οποία σε κάθε περίπτωση δε δύναται να είναι πέραν της 31/12/2023. Η τροποποίηση και παράταση του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης και ολοκλήρωσης των πράξεων, αποτελούν αιτία τροποποίησης της απόφασης χρηματοδότησης.

Η ολοκλήρωση του έργου δηλώνεται από το δικαιούχο με την κατάθεση του τελευταίου αιτήματος πληρωμής της πράξης στον ΕΦ.

Ως ημερομηνία έναρξης της επιλεξιμότητας των δαπανών για τις επενδύσεις μέτρων επιχειρηματικότητας του Καν. 508/2014 ορίζεται η 23η/3/2018 (ΥΑ 3131/17.12.2019) ενώ για τις πράξεις που εμπίπτουν στον Καν. 1407/2013 ως έναρξη της επιλεξιμότητας των δαπανών ορίζεται η ημερομηνία έγκρισης των Τοπικών Προγραμμάτων, ήτοι η 21η.12.2016 (έκδοση σχετικού ΦΕΚ).

Δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν πριν από τις ημερομηνίες της προηγούμενης παραγράφου δεν είναι επιλέξιμες και δεν υπολογίζονται για το κόστος, ανεξαρτήτως αν έχουν εξοφληθεί ή όχι κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης.

10. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ – ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Η ενίσχυση χορηγείται στο δικαιούχο με τη μορφή επιχορήγησης και το ύψος της καθορίζεται βάσει των επιλέξιμων δαπανών.

Οι Πράξεις ιδιωτικού χαρακτήρα που θα ενταχθούν για χρηματοδότηση στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης, δύναται να λάβουν ένταση ενίσχυσης, ανάλογα με την κατηγορία δράσης/ενέργειας, όπως αναλύεται :

Κατηγορία Πράξεων/Δικαιούχοι	Μέγιστο Ποσοστό Δημόσιας Δαπάνης							Πράξεις που εξυπηρετούν συλλογικό συμφέρον ή έχουν συλλογικό δικαιούχο ή έχουν καινοτόμα χαρακτηριστικά και παρέχουν δημόσια πρόσβαση στα αποτελέσματα της πράξης		Κατώτατο όριο προϋπολογισμού
	Αλιείες και μη αλιείες									
	Επικράτεια		Παράκτια Αλιεία μικρής κλίμακας		Απομακρυσμένα νησιά		Δημ. Δαπάνη	Ιδιωτ. Συμ/χή	Δημ. Δαπάνη	
Δημ. Δαπάνη	Ιδιωτ. Συμ/χή	Δημ. Δαπάνη	Ιδιωτ. Συμ/χή	Δημ. Δαπάνη	Ιδιωτ. Συμ/χή					
Α) Ιδιωτικές επενδύσεις για την αιεφόρο ανάπτυξη των αλιευτικών περιοχών – Μη Κρατικές ενισχύσεις / Επιχειρηματικότητα.										
Επενδύσεις που συμβάλλουν στη διαφοροποίηση του εισοδήματος των αλιέων μέσω της ανάπτυξης συμπληρωματικών δραστηριοτήτων, όπως οι επενδύσεις στο σκάφος, ο αλιευτικός τουρισμός	έως 50% (μέγιστη ΔΔ 75.000 €)	από 50%	έως 50% (μέγιστη ΔΔ 75.000 €)	από 50%	έως 50% (μέγιστη ΔΔ 75.000 €)	από 50%	-	-	-	2.000,00 €

(άρθρο 30, Καν. (ΕΕ) 508/2014)									
Επενδύσεις για τη βελτίωση της υγείας, της υγιεινής, της ασφάλειας και των εργασιακών συνθηκών για τους αλιείς (άρθρο 32 Καν. (ΕΕ) 508/2014, κατ' εξουσιοδότηση Καν. (ΕΕ) 531/2015).	έως 50%	από 50%	έως 80%	από 20%	έως 85%	από 15%	έως 100%	-	2.000,00 €
Επενδύσεις σε εξοπλισμό ή επί του σκάφους που στοχεύουν στη μείωση της εκπομπής ρύπων ή αερίων του θερμοκηπίου και στην αύξηση της ενεργειακής απόδοσης των αλιευτικών σκαφών (άρθρο 41.1, Καν. (ΕΕ) 508/2014)	έως 50%	από 50%	έως 80%	από 20%	έως 85%	από 15%	έως 100%	-	2.000,00 €
Επενδύσεις που ενισχύουν την αξία και την ποιότητα των αλιευτικών προϊόντων και τη χρήση των ανεπιθύμητων αλιευμάτων (άρθρο 42, Καν. (ΕΕ) 508/2014). Ισχύει και για αλιεία εσωτερικών υδάτων.	έως 50%	από 50%	έως 80%	από 20%	έως 85%	από 15%	έως 100%	-	2.000,00 €
Παραγωγικές επενδύσεις στην υδατοκαλλιέργεια (άρθρο 48, Καν. (ΕΕ) 508/2014).	έως 50%	από 50%	-	-	έως 85%	από 15%	-	-	2.000,00 €
Μεταποίηση προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας (άρθρο 69, Καν. (ΕΕ) 508/2014).	έως 50%	από 50%	-	-	έως 85%	από 15%	-	-	2.000,00 €

Κατηγορία Πράξεων/Δικαιούχοι	Μέγιστο Ποσοστό Δημόσιας Δαπάνης		
	Αλιείς και μη αλιείς	Πράξεις που	Κατώτατο

	Επικράτεια		Παράκτια Αλιεία μικρής κλίμακας		Απομακρυσμένα νησιά		εξυπηρετούν συλλογικό συμφέρον ή έχουν συλλογικό δικαιούχο ή έχουν καινοτόμα χαρακτηριστικά και παρέχουν δημόσια πρόσβαση στα αποτελέσματα της πράξης		όριο προϋπολογισμού	
	Δημ. Δαπάνη	Ιδιωτ. Συμ/χή	Δημ. Δαπάνη	Ιδιωτ. Συμ/χή	Δημ. Δαπάνη	Ιδιωτ. Συμ/χή	Δημ. Δαπάνη	Ιδιωτ. Συμ/χή		
Β) Ιδιωτικές επενδύσεις για την αιεφόρο ανάπτυξη των αλιευτικών περιοχών –Κρατικές ενισχύσεις / Επιχειρηματικότητα δυνάμει του Καν. (ΕΕ) 1407/2013 (de minimis).										
Επενδύσεις που συμβάλλουν στη διαφοροποίηση του εισοδήματος των αλιέων μέσω της ανάπτυξης συμπληρωματικών δραστηριοτήτων, όπως περιβαλλοντικές υπηρεσίες που σχετίζονται με την αλιεία και εκπαιδευτικές δραστηριότητες σχετικές με την αλιεία (άρθρο 30, Καν. (ΕΕ) 508/2014)	έως 50% (μέγιστη ΔΔ 75.000 €)	από 50%	έως 50% (μέγιστη ΔΔ 75.000 €)	από 50%	έως 50% (μέγιστη ΔΔ 75.000 €)	από 50%	-	-	2.000,00 €	
Επενδύσεις διαφοροποίησης εκτός των εμπορικών αλιευτικών δραστηριοτήτων, από αλιείς , που αφορούν σε μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις (ίδρυση, εκσυγχρονισμός) (άρθρο 63, Καν. (ΕΕ) 508/2014)	έως 50% (μέγιστη ΔΔ ανά τριετία 200.000 €)	από 50%	-	-	έως 85% (μέγιστη ΔΔ ανά τριετία 200.000 €)	από 15%	-	-	20.000,00 €	
Επενδύσεις που αφορούν σε μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις από μη αλιείς (ίδρυση, εκσυγχρονισμός) (άρθρο 63, Καν. (ΕΕ) 508/2014)	έως 50% (μέγιστη ΔΔ ανά τριετία 200.000 €)	από 50%	-	-	έως 85% (μέγιστη ΔΔ ανά τριετία 200.000 €)	από 15%	-	-	20.000,00 €	

Στα «Απομακρυσμένα Ελληνικά Νησιά» περιλαμβάνονται:

- τα νησιά της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου,
- τα νησιά της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου,

- η Σαμοθράκη (Π.Ε. Έβρου),
- η Θάσος (Π.Ε. Καβάλας),
- οι Βόρειες Σποράδες (Π.Ε. Μαγνησίας),
- η Σκύρος και η Σκυροπούλα (Π.Ε. Εύβοιας),
- τα Κύθηρα και τα Αντικύθηρα (Π.Ε. Πειραιώς και Νήσων),
- η Γαύδος, η Γαυδοπούλα, τα Παξιμάδια, η Χρυσή, το Κουφονήσι, η Παξιμάδα, η Δραγονάδα, οι Διονυσάδες, η Δία, η Ελάσα (Περιφέρεια Κρήτης),
- οι Οθωνοί, η Ερεϊκούσα, το Μαθράκι, οι Παξοί, οι Αντίπαξοι (Π.Ε. Κέρκυρας),
- οι Στροφάδες (Π.Ε. Ζακύνθου),
- **η Σαπιέντζα, η Σχίζα (Π.Ε. Μεσσηνίας),**
- οι Εχινάδες (Π.Ε. Κεφαλληνίας & Ιθάκης)

Ως «Παράκτια Αλιεία Μικρής Κλίμακας» νοείται η αλιεία που διεξάγεται από αλιευτικά σκάφη ολικού μήκους μικρότερου των 12 μέτρων, τα οποία δε χρησιμοποιούν συρόμενα εργαλεία αλιείας (Άρθρο 3, Καν. (ΕΕ) 508/2014).

Η ιδιωτική συμμετοχή δύναται να αποτελείται από ίδια κεφάλαια ή τραπεζικό δανεισμό ή συνδυασμό τους.

Η απόδειξη της ιδιωτικής συμμετοχής τεκμηριώνεται με υπεύθυνη δήλωση του δικαιούχου και με σχετικό τραπεζικό έγγραφο, είτε με την απόδειξη κατοχής άλλου ρευστοποιήσιμου τίτλου.

Οι δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν από την ημερομηνία επιλέξιμης αναδρομικότητας ανά κατηγορία δράσης και μέχρι την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης, μπορούν να προσμετρηθούν στην απαιτούμενη ιδιωτική συμμετοχή, εφόσον διαπιστώνεται η εξόφλησή τους.

Οι επενδύσεις που θα χρηματοδοτηθούν, πρέπει να βρίσκονται εντός της επιλέξιμης περιοχής παρέμβασης του τοπικού προγράμματος, η οποία είναι η παρακάτω:

Χωρική Ενότητα	Έκταση (km ²)	Μόνιμος πληθυσμός 2011
Τ.Κ. Αβίας	7,378	611
Τ.Κ. Δολών	18,408	392

Χωρική Ενότητα	Έκταση (km ²)	Μόνιμος πληθυσμός 2011
Τ.Κ. Αγίου Νικολάου	3,051	331
Τ.Κ. Νεοχωρίου	7,533	1.399
Δήμος Δυτικής Μάνης	36,370	2.733
Τ.Κ. Αριοχωρίου	3,824	515
Τ.Κ. Ελαιοχωρίου	24,448	270
Τ.Κ. Μικράς Μαντινείας	3,576	705
Δήμος Καλαμάτας	31,848	1.490
Τ.Κ. Λογγάς	10,824	742
Τ.Κ. Νέας Κορώνης	2,575	298
Τ.Κ. Αχλαδοχωρίου	11,599	334
Τ.Κ. Πεταλιδίου	10,775	1.244
Δήμος Μεσσήνης	35,773	2.618
Τ.Κ. Διαβολισίου	11,229	778
Δήμος Οιχαλίας	11,229	778
Τ.Κ. Βασιλπισίου	25,466	630
Τ.Κ. Κορώνης	6,475	1.409
Τ.Κ. Μεθώνης	29,529	1.209
Τ.Κ. Φοινικούντας	20,551	677
Τ.Κ. Ρωμανού	6,780	425
Τ.Κ. Βλαχόπουλου	21,181	789
Δ.Κ. Πύλου	38,476	2.767
Δήμος Πύλου Νέστορος	148,458	7.906
Τ.Κ. Λεύκης	10,823	228

Χωρική Ενότητα	Έκταση (km ²)	Μόνιμος πληθυσμός 2011
Τ.Κ. Μαραθοπόλεως	8,052	729
Δήμος Τριφυλίας	18,875	957
Σύνολο περιοχής παρέμβασης	282,553	16.482

11. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

1. Οι αιτήσεις χρηματοδότησης, υποβάλλονται από τους δυνητικούς δικαιούχους υποχρεωτικά μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ), κάνοντας χρήση του τυποποιημένου Έντυπου Υποβολής Αίτησης Χρηματοδότησης. Το ΠΣΚΕ λειτουργεί στον ιστότοπο <http://www.ependyseis.gr>, στον οποίο παρέχεται και γενικό εγχειρίδιο χρήσης εξειδικευμένο από τον ΕΦ. Ο δυνητικός δικαιούχος υποχρεούται να συμπληρώσει το σύνολο των υποχρεωτικών πεδίων της ηλεκτρονικής Αίτησης (πεδίο ΥΠΟΒΟΛΗ του ΠΣΚΕ), όπως αυτά εμφανίζονται στο Έντυπο I_1. Υποχρεωτικά συμπληρώνεται και η ηλεκτρονική διεύθυνση επικοινωνίας, μέσω της οποίας ο ΕΦ θα αποστέλλει στον φορέα το σύνολο των απαιτούμενων εγγράφων που σχετίζονται με το αίτημα χρηματοδότησης.

Ο δικαιούχος υποχρεούται να επισυνάψει πλήρως συμπληρωμένο σε μορφή pdf και το Έντυπο I_2, το οποίο είναι συνημμένο στην παρούσα πρόσκληση.

Σε περίπτωση που διαπιστωθεί κατά την αξιολόγηση, ασυμφωνία μεταξύ των καταχωρημένων ηλεκτρονικά στοιχείων στο ΠΣΚΕ και των δηλωθέντων στοιχείων του Έντυπου I_2 στα οικονομικά στοιχεία του έργου (πχ δαπάνες του έργου, προϋπολογισμός, δημόσια δαπάνη κλπ.), τότε κατισχύουν τα δηλωθέντα ηλεκτρονικά στοιχεία στο ΠΣΚΕ.

Επιπλέον στο ΠΣΚΕ επισυνάπτονται σε μορφή pdf (κατά περίπτωση):

- α) το ισχύον καταστατικό του νομικού προσώπου ή το σχέδιο καταστατικού για τις υπό σύσταση εταιρείες
- β) η βεβαίωση έναρξης επιτηδεύματος (με αποτύπωση των ΚΑΔ δραστηριότητας και του καθεστώτος ΦΠΑ)
- γ) το ενιαίο πιστοποιητικό δικαστικής φερεγγυότητας
- δ) η άδεια λειτουργίας για τις υφιστάμενες επιχειρήσεις.

Επισημαίνεται ότι κάθε επισυναπτόμενο αρχείο δεν θα πρέπει να ξεπερνά τα 10ΜΒ, ενώ το σύνολο των αρχείων που θα επισυναφθούν δεν θα πρέπει να ξεπερνά τα 50ΜΒ. Σε περίπτωση που τα απαιτούμενα αρχεία ξεπερνούν το μέγιστο όριο των 50ΜΒ, θα πρέπει να επισυνάπτονται σε συμπιεσμένη μορφή (αρχείο.zip).

Οι δυνητικοί δικαιούχοι φέρουν την ευθύνη της πλήρους και ορθής συμπλήρωσης της ηλεκτρονικής αίτησης χρηματοδότησης και όλων των απαιτούμενων σε αυτήν εντύπων, ενώ, αιτήσεις στις οποίες δεν έχουν συμπληρωθεί όλα τα υποχρεωτικά προς συμπλήρωση πεδία του ΠΣΚΕ, δεν γίνονται παραδεκτές.

2. Εφόσον η αίτηση υποβληθεί επιτυχώς στο ΠΣΚΕ, λαμβάνει μοναδικό κωδικό και ημερομηνία οριστικοποίησης, από την οποία τεκμαίρεται το εμπρόθεσμο της υποβολής. Μετά τη λήξη της ημερομηνίας και ώρας της ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης, δεν γίνεται αποδεκτή καμία υποβολή αίτησης χρηματοδότησης.
3. Μετά την ολοκλήρωση της ηλεκτρονικής υποβολής από το δικαιούχο και έως την έκδοση της Απόφασης Χρηματοδότησης Μεμονωμένης Πράξης, αιτήματα που υποβάλλονται με πρωτοβουλία του δικαιούχου του επενδυτικού σχεδίου με σκοπό τη διόρθωση, τροποποίηση ή συμπλήρωση των στοιχείων και των περιεχομένων της αίτησης χρηματοδότησης και του φακέλου υποβολής, συμπεριλαμβανομένης της αλλαγής της νομικής μορφής του φορέα, δεν γίνονται αποδεκτά από τον ΕΦ. Σε κάθε περίπτωση, κατά το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ της υποβολής του αιτήματος ενίσχυσης έως την έκδοση της Απόφασης Χρηματοδότησης πράξης, δεν επιτρέπεται η μεταβολή των στοιχείων της υποβληθείσας πρότασης από το δικαιούχο.
4. Επιτρέπεται η ακύρωση της ηλεκτρονικής αίτησης χρηματοδότησης του επενδυτικού σχεδίου από τον δυνητικό δικαιούχο της Πράξης (από τον δηλωθέντα υπεύθυνο του επενδυτικού σχεδίου), υπό την προϋπόθεση της υποβολής αίτησης ακύρωσης τουλάχιστον 7 ημέρες πριν την καταληκτική ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης. Η αίτηση ακύρωσης υποβάλλεται ηλεκτρονικά από τον υποψήφιο Δικαιούχο μέσω του helpdesk του ΠΣΚΕ (<https://www.ependyseis.gr/mis>). Η επιλογή αυτή οδηγεί αυτόματα στην παραίτηση του δικαιούχου από την υποβληθείσα αίτησή του και παρέχει τη δυνατότητα επανυποβολής νέας αίτησης χρηματοδότησης εντός της ταχθείσας προθεσμίας.
5. Οι δυνητικοί Δικαιούχοι, οφείλουν εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών, από την υποβολή της αίτησης στο ΠΣΚΕ, να αποστείλουν στον ΕΦ απόδειξη καταχώρησης της αίτησης χρηματοδότησης όπως παράγεται από το ΠΣΚΕ, καθώς και πλήρη φάκελο, φυσικό και σε ψηφιακή μορφή (USB stick), στον οποίο θα συμπεριλαμβάνονται η αίτηση όπως υπεβλήθη

στο ΠΣΚΕ καθώς και όλα τα δικαιολογητικά που τη συνοδεύουν (συμπεριλαμβανομένων και εκείνων των δικαιολογητικών για τα οποία δεν υπάρχει η δυνατότητα ηλεκτρονικής υποβολής).

6. Οι υπό σύσταση εταιρείες:

- Υποβάλλουν αίτηση χρηματοδότησης κάνοντας χρήση του προσωπικού ΑΦΜ του προβλεπόμενου από το Σχέδιο του Καταστατικού Νόμιμου Εκπροσώπου.
- Υποχρεούνται να αποκτήσουν ΑΦΜ ως εταιρεία και να προσκομίσουν στον ΕΦ την έναρξη δραστηριότητας άμεσα μετά την δημοσιοποίηση του Πίνακα Αποτελεσμάτων (ή του Πίνακα Κατάταξης σε περίπτωση έγκρισης της αίτησης μέσω της διαδικασίας ένστασης), και σε κάθε περίπτωση πριν την έκδοση της Απόφασης Χρηματοδότησης της μεμονωμένης Πράξης.

7. Με την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης, οι αιτούντες αποδέχονται την περαιτέρω επεξεργασία από τις αρμόδιες υπηρεσίες προσωπικών δεδομένων (συμπεριλαμβανομένων και ευαίσθητων δεδομένων) που αναγράφονται στην αίτηση και τα οποία τηρούνται:

- για τις ανάγκες υλοποίησης της Πράξης (ενδεικτικά: έλεγχοι και διασταυρώσεις κατά την υποβολή, αξιολόγηση, παρακολούθηση τήρησης των υποχρεώσεων του δικαιούχου)
- για το σκοπό εξαγωγής στατιστικών δεδομένων (δεικτών), καθώς και
- για το σκοπό της διενέργειας ερευνών και εκπόνησης μελετών για την αξιολόγηση της εν λόγω Πράξης.

Σε κάθε περίπτωση διασφαλίζεται η τήρηση της νομοθεσίας περί προστασίας προσωπικών δεδομένων, βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27^{ης} Απριλίου 2016 και του ν. 4624/2019.

12. ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ– ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΦΑΚΕΛΟΥ

Ο φάκελος της Αίτησης Χρηματοδότησης πρέπει απαραίτητα και ανάλογα με την περίπτωση, να περιλαμβάνει τα παρακάτω τεχνικοοικονομικά στοιχεία και δικαιολογητικά (που θα εναρμονίζονται υποχρεωτικά με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία) :

1. Περιγραφή των περιεχομένων του φακέλου
2. Αντίγραφο των δύο πρώτων σελίδων της ηλεκτρονικής υποβολής αίτησης χρηματοδότησης στο ΠΣΚΕ, όπου αναγράφεται και η ακριβής ημερομηνία υποβολής της. Η

αίτηση χρηματοδότησης επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (ΦΕΚ Α' 75) για τα στοιχεία που αναφέρονται σε αυτήν. Συνεπώς, θα πρέπει να εμφανίζει ταυτότητα περιεχομένου με τα ζητούμενα δικαιολογητικά. Η ανακρίβεια των στοιχείων που δηλώνονται στην αίτηση επισύρει τις προβλεπόμενες ποινικές και διοικητικές κυρώσεις.

3. Φωτοαντίγραφο ταυτότητας ή διαβατηρίου. Στην περίπτωση προσωπικών εταιρειών, απαιτείται για όλα τα μέλη. Στην περίπτωση νομικών προσώπων φωτοαντίγραφο ταυτότητας ή διαβατηρίου του νόμιμου εκπροσώπου.
4. Έντυπο I_2 -Συμπληρωματικά στοιχεία αίτησης στήριξης
5. Δήλωση με τα στοιχεία σχετικά με την ιδιότητα της επιχείρησης, σύμφωνα με την υπ' αριθ.2003/361/ΕΚ Σύσταση της Επιτροπής και τον Καν (ΕΕ) 1388/2014 (Παράρτημα ΙΙ Δήλωση ΜΜΕ), η οποία θα φέρει υπογραφή του δυνητικού δικαιούχου και σφραγίδα (στην περίπτωση υφιστάμενων επιχειρήσεων).
6. Δικαιολογητικά νόμιμης υπόστασης:
  - Για Α.Ε.:
    - Ισχύον Κωδικοποιημένο Καταστατικό (Νομαρχία ή ΓΕΜΗ ανάλογα με τη χρονική περίοδο)
    - Συγκρότηση ΔΣ & Ορισμός Νόμιμου Εκπροσώπου (ΦΕΚ ή ΓΕΜΗ ανάλογα με τη χρονική περίοδο και εκτύπωση από Taxisnet)
    - Μετοχολόγιο από το οποίο προκύπτει η ισχύουσα μετοχική σύνθεση
  - Για Ε.Π.Ε.:
    - Ισχύον Κωδικοποιημένο Καταστατικό (Πρωτοδικείο ή ΓΕΜΗ ανάλογα με τη χρονική περίοδο)
    - Πράξη εκπροσώπησης & Βεβαίωση Εταίρων (ΓΕΜΗ) σε περίπτωση που η εκπροσώπηση δεν προκύπτει από το ανωτέρω Καταστατικό
  - Για Ο.Ε., Ε.Ε., ΙΚΕ:
    - Πρόσφατο καταστατικό επικυρωμένο από την αρμόδια Υπηρεσία (Πρωτοδικείο ή ΓΕΜΗ), στο οποίο θα αποτυπώνεται η Διαχείριση-Εκπροσώπηση
  - Για Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις του Ν. 4430/2016 όπως ισχύει:
    - Πιστοποιητικό εγγραφής στο Γενικό Μητρώο Φορέων Κοινωνικής και Αλληλεγγύας Οικονομίας,
    - Αρχικά υποβληθέν καταστατικό και η τελευταία τροποποίηση αυτού (αν υπάρχει)

- Για Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις:
  - Τα απαιτούμενα νομιμοποιητικά έγγραφα σύστασης και εκπροσώπησης που προβλέπονται με βάση το εκάστοτε ισχύον νομοθετικό πλαίσιο.
- Για εταιρείες υπό σύσταση:
  - Σχέδιο καταστατικού, με κεφάλαιο τουλάχιστον ίσο με το ποσό της ίδιας συμμετοχής. Στην περίπτωση αυτή, θα πρέπει να υποβληθεί το οριστικό πριν την έκδοση της Απόφασης Ένταξης.
- Για ατομική επιχείρηση, προσκομίζεται βεβαίωση έναρξης επιτηδεύματος.

7. Δήλωση εκπροσώπησης και τραπεζικού λογαριασμού (Λογαριασμός Πράξης):

- i. Στην περίπτωση υφιστάμενων νομικών προσώπων/εταιρειών, υποβάλλονται νομιμοποιητικά έγγραφα εκπροσώπησης της επιχείρησης (εφόσον δεν προκύπτει από το Καταστατικό της) και Απόφαση του αρμοδίου οργάνου για τον ορισμό του υπευθύνου υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου, όπου θα δηλώνεται και ο αριθμός IBAN του Τραπεζικού Λογαριασμού στον οποίο θα καταβάλλονται οι οικονομικές ενισχύσεις. Το ανωτέρω πρόσωπο είναι το μόνο αρμόδιο για την υποβολή του συνόλου των απαιτούμενων δικαιολογητικών εκ μέρους του φορέα καθ' όλη τη διάρκεια του έργου.
- ii. Στην περίπτωση ατομικών επιχειρήσεων υποβάλλεται σε Υπεύθυνη Δήλωση ο αριθμός IBAN του Τραπεζικού Λογαριασμού στον οποίο θα καταβάλλονται οι οικονομικές ενισχύσεις.

Ο ανωτέρω Τραπεζικός Λογαριασμός θα χρησιμοποιηθεί από το Δικαιούχο και για την τεκμηρίωση κάλυψης της Ίδιας Συμμετοχής.

8. Οικονομικά στοιχεία της εταιρείας:

- Για Υφιστάμενες Επιχειρήσεις με τήρηση απλογραφικών βιβλίων:
  - Έντυπα Ε3 και για τις τρεις (3) κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις που προηγούνται του έτους υποβολής της αίτησης στήριξης
  - Μητρώο παγίων της επιχείρησης (με σφραγίδα και υπογραφή του λογιστή) και για τις τρεις (3) κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις που προηγούνται του έτους υποβολής της αίτησης στήριξης
  - Έντυπο Ε9 σε ισχύ

- Υπόδειγμα (ΕΛΠ) Β.5 Ισολογισμός για πολύ μικρές οντότητες, με υπογραφή και σφραγίδα του λογιστή ή του νόμιμου εκπρόσωπου για τη διαχειριστική χρήση που προηγείται του έτους υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης (αν απαιτείται)
  - Για Υφιστάμενες Επιχειρήσεις με τήρηση διπλογραφικών βιβλίων:
    - Για τις τρεις (3) κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις που προηγούνται του έτους υποβολής της αίτησης στήριξης:
      - α) Ισολογισμοί – αποτελέσματα χρήσης
      - β) Έντυπα Ε3
      - γ) Έντυπο Ν (όπου απαιτείται)
      - δ) Μητρώο παγίων της επιχείρησης με σφραγίδα και υπογραφή του λογιστή
    - Έντυπο Ε9 σε ισχύ
    - Χρηματοοικονομικές καταστάσεις και προσάρτημα τελευταίας διαχειριστικής χρήσης (όπου απαιτείται)
  - Για Φυσικά πρόσωπα (υπό ίδρυση επιχείρηση):
    - Έντυπα Ε1 και Ε3
    - Πράξη Διοικητικού προσδιορισμού φόρου (εκκαθαριστικό σημείωμα)
    - Έντυπο Ε9

Τα ανωτέρω απαιτούνται για την τελευταία διαχειριστική χρήση, όλων των εταιρών/μετόχων κατά περίπτωση.
  - Στην περίπτωση νεοσύστατης εταιρίας ή ατομικής επιχείρησης η οποία δεν έχει κλείσει την πρώτη της πλήρη διαχειριστική χρήση, δεν υπάρχει υποχρέωση υποβολής των ανωτέρω.
9. Καταστάσεις Επιθεώρησης Εργασίας (πίνακας προσωπικού) Ε4 (συμπεριλαμβανομένων τυχόν τροποποιήσεων) για μια (1) κλεισμένη διαχειριστική χρήση που προηγείται του έτους υποβολής της αίτησης στήριξης και τυχόν προσλήψεις-απολύσεις.
10. Αποδεικτικό Υποβολής δήλωσης Αποδοχών & Συντάξεων μαζί με συγκεντρωτική Κατάσταση τέλους έτους στην οποία θα αποτυπώνεται αναλυτικά ο κάθε εργαζόμενος με τον αριθμό των ημερών που απασχολήθηκε, για μια (1) κλεισμένη διαχειριστική χρήση που προηγείται του έτους υποβολής της αίτησης στήριξης.
11. Ενιαίο Πιστοποιητικό Δικαστικής Φερεγγυότητας (αριθ. 13535/29.03.21 εγκύκλιος Υπ. Δικαιοσύνης).

12. Υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/86, κάνοντας χρήση του Υποδείγματος Ι, στην οποία ο ενδιαφερόμενος θα δηλώνει, ότι:

- Για το ίδιο αντικείμενο της επένδυσης δεν έχει υποβληθεί αίτηση ένταξης για χρηματοδότηση από Εθνικό ή Κοινοτικό Πρόγραμμα, για το σύνολο ή μέρος της προτεινόμενης πράξης.
- Η λειτουργία της επένδυσης θα συνάδει με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την εφαρμογή των Κοινοτικών και Εθνικών διατάξεων, (ΚΑΛΠ, ΚΟΑ, ΠΛΑ Αλιεία, Σύστημα Ελέγχου Αλιευτικών Προϊόντων, κλπ.), που αφορούν στη διακίνηση, εμπορία, ιχνηλασιμότητα των προϊόντων, την πρόληψη, αποτροπή και εξάλειψη της ΠΛΑ Αλιείας και τη μέριμνα για την ενημέρωση του καταναλωτή.
- Τον τρόπο και τη διαδικασία κάλυψης της Ιδίας Συμμετοχής.
- Εάν η αρχική επιχείρηση, επιδοτήθηκε ή μη στο πλαίσιο οποιουδήποτε Εθνικού ή Κοινοτικού Προγράμματος

13. Υπεύθυνη δήλωση ενισχύσεων de minimis (Υπόδειγμα ΙΙ υπεύθυνης δήλωσης).

14. Υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/86, κάνοντας χρήση του Υποδείγματος ΙΙΙ περί μη περάτωσης του φυσικού αντικείμενου της πράξης και άλλων υποχρεώσεων του δικαιούχου.

15. Αποδεικτικά στοιχεία που να πιστοποιούν τη δυνατότητα του δικαιούχου να καταβάλει τη συμμετοχή του στην επένδυση με ίδια κεφάλαια.

Ενδεικτικά,

- αντίγραφο του Λογαριασμού Πράξης, στο οποίο να φαίνεται το όνομα του δικαιούχου, το IBAN και η ύπαρξη του απαιτούμενου ποσού κάλυψης της ίδιας συμμετοχής. Σε περίπτωση που στον τραπεζικό λογαριασμό υπάρχουν και άλλοι συνδικαιούχοι, υποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση από καθένα εξ αυτών, στην οποία αναφέρεται ότι επιτρέπεται στον δικαιούχο της Πράξης να χρησιμοποιήσει τα χρήματα του λογαριασμού για την κάλυψη της ίδιας συμμετοχής. Το αντίγραφο του λογαριασμού θα πρέπει να έχει εκδοθεί 30 ημέρες πριν την ημερομηνία της ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης.

- βεβαιώσεις κατοχής κινητών αξιών (πχ ομολόγων, μετοχών εισηγμένων εταιρειών, μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων με αποτίμηση της τρέχουσας αξίας)

- Σε περίπτωση δανειοδότησης, έγγραφο τραπεζικού ή άλλου χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος για το θετικό ενδιαφέρον του για χορήγηση δανείου στο οποίο θα αναφέρονται

το ύψος του δανείου, το συνολικό κόστος και το είδος της Πράξης για την οποία χορηγείται το δάνειο, η διάρκεια του δανείου, το επιτόκιο, η περίοδος χάριτος. Σε περίπτωση που δεν προσκομισθεί σχετικό έγγραφο λαμβάνεται υπόψη η περιγραφή της Υπεύθυνης Δήλωσης (Υπόδειγμα Ι).

16. Στην περίπτωση υφιστάμενων νομικών προσώπων, Απόφαση γενικής συνέλευσης των μετόχων/εταίρων του φορέα, για το ύψος και τον τρόπο κάλυψης της ίδιας συμμετοχής. Η δυνατότητα κάλυψης της ίδιας συμμετοχής, πέρα από το Λογαριασμό Πράξης, μπορεί να τεκμηριωθεί αποδεικνύοντας την αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου με νέες σε μετρητά εισφορές των εταίρων (Απόσπασμα Γενικής Συνέλευσης Μετόχων – Εταίρων) ή με τα φορολογηθέντα κατά τις γενικές διατάξεις αποθεματικά, εκτός του τακτικού (Απόφαση αρμόδιου οργάνου της εταιρείας για τη δέσμευση των αποθεματικών για την επένδυση και αντίγραφο του λογαριασμού Ύφορολογηθέντα αποθεματικά ή οι ισολογισμοί των σχετικών χρήσεων) και αντίγραφο του τραπεζικού λογαριασμού του νομικού προσώπου που να αποδεικνύει τη διάθεση των ποσών.
17. Στην περίπτωση υπό ίδρυση επιχειρήσεων αντίγραφα των τραπεζικών λογαριασμών των εταίρων / μετόχων με το απαιτούμενο ποσό κάλυψης της ίδιας συμμετοχής (τα αντίγραφα των λογαριασμών θα πρέπει να έχουν εκδοθεί 30 ημέρες πριν την ημερομηνία της ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης) ή βεβαιώσεις κατοχής κινητών αξιών (πχ ομολόγων, μετοχών εισηγμένων εταιρειών, μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων με αποτίμηση της τρέχουσας αξίας)
18. Σχετικό τραπεζικό έγγραφο για την πρόθεση δανειοδότησης για την κάλυψη του υπολοίπου της ίδιας συμμετοχής. Σε περίπτωση που δεν προσκομισθεί σχετικό έγγραφο λαμβάνεται υπόψη η περιγραφή της Υπεύθυνης Δήλωσης (Υπόδειγμα Ι).
19. Στην περίπτωση που αναδρομικές δαπάνες χρησιμοποιούνται για την απόδειξη της ιδιωτικής συμμετοχής, Πίνακα εξοφλημένων δαπανών που πραγματοποιήθηκαν από την ημερομηνία επιλέξιμης αναδρομικότητας, ανά κατηγορία δράσης, και μέχρι την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης (σύμφωνα με το πρότυπο που υπάρχει στα Υποδείγματα του αναλυτικού προϋπολογισμού). Ο Πίνακας θα συνοδεύεται από αντίγραφα των εξοφλημένων τιμολογίων και λοιπών νόμιμων παραστατικών εγγράφων ή εγγράφων ισοδύναμης αποδεικτικής ισχύος (σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις), που εκδόθηκαν σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Απεικόνισης Συναλλαγών (Κ.Α.Σ.) στο όνομα του δυνητικού δικαιούχου της Πράξης. Σε περιπτώσεις που απαιτείται συγχρόνως και η έκδοση δελτίου αποστολής (μεταφορές υλικών), αυτό θα πρέπει να επισυνάπτεται στο αντίστοιχο τιμολόγιο (εφόσον δεν αποτελούν ενιαίο έγγραφο). Τα τιμολόγια θα πρέπει να αναφέρουν

την ποσότητα του προσφερόμενου είδους καθώς και την τιμή μονάδας. Οι αγορές αφορούν καινούργια και όχι μεταχειρισμένα υλικά. Η εξόφληση των τιμολογίων και λοιπών νόμιμων παραστατικών εγγράφων ή εγγράφων ισοδύναμης αποδεικτικής ισχύος, (σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις), θα πρέπει να συνοδεύεται από τα παραστατικά πληρωμής του Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος, (εντολή είσπραξης / πληρωμής ή αποδεικτικά ηλεκτρονικής τραπεζικής συναλλαγής).

20. Αναλυτικές προσφορές (τουλάχιστον 2 προσφορές από 2 διαφορετικούς προμηθευτές) υπογεγραμμένες από τον κατασκευαστή ή τον προμηθευτή (μηχανήματα, εξοπλισμοί, εργασίες, κλπ.) με αντίστοιχες προμετρήσεις (όπου απαιτούνται), οι οποίες θα αποτελούν τη βάση για την κατάρτιση του προϋπολογισμού (χωρίς ΦΠΑ), συνοδευόμενες από συγκεντρωτικό πίνακα. Η ημερομηνία των προσφορών δεν θα πρέπει να απέχει χρονικά πέραν του εξαμήνου από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης.

Οικονομικές προσφορές/τιμολόγια για λοιπές δαπάνες, πλην κτιριακών υποδομών, και για κατασκευαστικές εργασίες που δεν περιλαμβάνονται στον Πίνακα Μέγιστων τιμών μονάδας κατασκευαστικών εργασιών, πρέπει να συνοδεύονται από πληροφοριακά φυλλάδια (prospectus).

Το εύλογο κόστος των δαπανών (πλην των κτιριακών) τεκμηριώνεται ως εξής :

- Με την κατάθεση τουλάχιστον δύο (2) προσφορών για προϊόντα των οποίων το μοναδιαίο κόστος υπερβαίνει τα χίλια (1.000,00 €) ευρώ ανά τεμάχιο.
- Με την κατάθεση μίας (1) προσφοράς σε κάθε άλλη περίπτωση.

21. Σε περίπτωση πράξεων που περιλαμβάνουν επενδύσεις σε νέες ή υφιστάμενες υποδομές, απαιτούνται είτε αποδεικτικά ιδιοκτησίας στο όνομα του δικαιούχου είτε μακροχρόνια μίσθωση που να καλύπτει χρονική περίοδο, τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ετών. Σε περίπτωση βελτίωσης κτιριακών εγκαταστάσεων ή σε περίπτωση μικρών προσθηκών που συμπληρώνουν την λειτουργικότητα του κτιρίου οι οποίες σε κάθε περίπτωση αποτελούν λιγότερο από το 10% του αιτούμενου κόστους, το απαιτούμενο χρονικό διάστημα ανέρχεται σε εννέα (9) έτη. Οι ανωτέρω χρονικοί περίοδοι, υπολογίζονται από την ημερομηνία δημοσιοποίησης της πρόσκλησης, ανεξάρτητα από την ημερομηνία υπογραφής των σχετικών εγγράφων. Σε κάθε περίπτωση η ημερομηνία υπογραφής τους θα πρέπει να είναι πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης.

Κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης πράξης, γίνονται δεκτά προσύμφωνα μακροχρόνιας μίσθωσης ή αγοράς γηπέδου ή του οικοπέδου ή/και του ακινήτου στο οποίο θα υλοποιηθεί η επένδυση.

22. Σε κάθε περίπτωση το γήπεδο ή το οικόπεδο ή το ακίνητο θα πρέπει να είναι ελεύθερο βαρών, εκτός της περίπτωσης που το βάρος έχει προκύψει από επιχειρηματικό δάνειο για την ίδια φύση επένδυσης ή θα προκύψει από επιχειρηματικό δάνειο για την υλοποίηση της πρότασης ή από δάνειο για την αντιμετώπιση φυσικής καταστροφής, από την οποία επλήγη η επιχείρηση.
23. Σε περιπτώσεις άυλων ενεργειών ή προμήθειας εξοπλισμού που δεν απαιτεί τη μόνιμη εγκατάστασή του ή σε περιπτώσεις ήπιων ενεργειών που δεν συνδέονται μόνιμα και σταθερά με το ακίνητο, δεν απαιτείται ο έλεγχος ύπαρξης βαρών και διεκδικήσεων.
24. Αναλυτικός Προϋπολογισμός Πράξης (αρχείο PDF και αρχείο excel) σύμφωνα με τα συνημμένα υποδείγματα.
25. Αναλυτικό Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του έργου με ανάλυση ανά κατηγορία εργασίας.
26. Μελέτη προσβασιμότητας ΑΜΕΑ (βάσει της οποίας θα τηρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις της ισχύουσας ενωσιακής νομοθεσίας) ή Έκθεση Τεκμηρίωσης. Έκθεση τεκμηρίωσης χρειάζεται και στην περίπτωση που δεν κωλύεται η προσβασιμότητα στα ΑΜΕΑ.
27. Τεκμηρίωση των δαπανών σχετικών με την προστασία του περιβάλλοντος (ανάλογα με το είδος της Πράξης) που θα συνοδεύεται από τεχνικές προδιαγραφές εξοπλισμού που θα χρησιμοποιηθεί, στην οποία θα τεκμηριώνεται επαρκώς το σύστημα εξοικονόμησης ύδατος/επεξεργασίας αποβλήτων/ΑΠΕ/διαχείρισης ποιότητας/περιβαλλοντικής διαχείρισης που θα χρησιμοποιηθεί για την κάλυψη των αναγκών της μονάδας.
28. Αναλυτικές προμετρήσεις κατασκευαστικών εργασιών με σκαριφήματα και υπομνήματα (εάν απαιτείται από τη φύση της πρότασης)
29. Τοπογραφικό διάγραμμα (εάν απαιτείται από τη φύση της πρότασης).
30. Διάγραμμα δόμησης (εάν απαιτείται από τη φύση της πρότασης).
31. Αρχιτεκτονικά σχέδια (κατόψεις, όψεις, τομές), εάν απαιτείται από τη φύση της πρότασης, με αναλυτική εμβαδομέτρηση, όπου αποτυπώνεται και η δυνατότητα πρόσβασης των ΑμεΑ (εάν απαιτείται από τη φύση της πρότασης).
32. Βεβαίωση αρμόδιας υπηρεσίας ή ΦΕΚ χαρακτηρισμού κτηρίου ως διατηρητέου ή παραδοσιακού, εφόσον απαιτείται.
33. Πίνακας μοριοδότησης κατάταξης κλειδιών (όπου απαιτείται).
34. Μελέτη Βιωσιμότητας η οποία θα υποβάλλεται είτε πρόκειται για νέα είτε για υφιστάμενη επιχείρηση, και θα περιλαμβάνει κατ' ελάχιστο προβλέψεις εσόδων, δαπανών,

κερδών/ζημιών και πηγών χρηματοδότησης (σύμφωνα με το συνημμένο υπόδειγμα). Από την ανωτέρω υποχρέωση εξαιρούνται οι πράξεις που αφορούν σε αλιευτικό τουρισμό.

35. Συνοπτικό επιχειρηματικό σχέδιο, στην περίπτωση νέων επιχειρήσεων ή υφιστάμενων επιχειρήσεων που αναπτύσσουν νέο προϊόν / υπηρεσία, εξετάζεται το υποβληθέν συνοπτικό επιχειρηματικό σχέδιο σχετικά με τους στόχους και τη φιλοσοφία της επιχείρησης, την παραγωγική διαδικασία, τα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα του παραγόμενου προϊόντος/υπηρεσίας, τους τρόπους διανομής, προώθησης και πωλήσεων - marketing, τον ανταγωνισμό, τους προμηθευτές και τους δυνητικούς πελάτες. Από τις ανωτέρω υποχρεώσεις εξαιρούνται οι πράξεις που αφορούν σε βελτιώσεις και εξοπλισμό επί του σκάφους για επαγγελματίες αλιείς.
36. Φωτογραφικό υλικό (αναλόγως τη φύση της πράξης).
37. Για υφιστάμενα κτίρια, άδεια δόμησης ή/και νομιμοποιητικές τακτοποιήσεις.
38. Κάτοψη με διάταξη υφιστάμενου ή/και νέου εξοπλισμού (εάν απαιτείται από τη φύση της πρότασης).
39. Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων ή Απαλλαγή ή Τεχνική Έκθεση τεκμηρίωσης μη απαίτησης.
40. Επιπροσθέτως για δικαιούχους αλιείς ή εταιρικά σχήματα αλιέων :
  - Θεωρημένο αντίγραφο Ατομικής Άδειας Αλιείας σε ισχύ.
  - Βεβαίωση ασφάλισης ως αλιέα από ΕΦΚΑ.
  - Βεβαίωση από Αλιευτικό Σύλλογο
  - Εκτύπωση από ιστοσελίδα gsis.gr από την οποία προκύπτει η ιδιότητα του αλιέα

Ο ιδιοκτήτης αλιευτικού σκάφους πρέπει υποχρεωτικά να υποβάλει τα ανωτέρω δικαιολογητικά και επιπλέον :

- θεωρημένο αντίγραφο της «Επαγγελματικής Άδειας του σκάφους» σε ισχύ το οποίο θα πρέπει να είναι εγγεγραμμένο στα Ελληνικά νηολόγια / Λεμβολόγια.
- Αποδεικτικά έγγραφα όπου αναφέρεται ο τόπος κατοικίας του αλιέα

Για εταιρικό σχήμα:

- Ισχύον καταστατικό από το οποίο να προκύπτει ότι ο κύριος σκοπός συνίσταται στην άσκηση αλιευτικής δραστηριότητας

41. Αποδεικτικά έγγραφα όπου αναφέρεται ο τόπος κατοικίας του αλιέα (πχ λογαριασμός ύδρευσης, ρεύματος).
42. Έγκριση για τη μετασκευή του σκάφους στο πλαίσιο του ΠΔ 261/1991 (όπου απαιτείται).
43. Ναυπηγικά σχέδια, με ένδειξη των διαστάσεων και της κλίμακας του σχεδίου, συνοδευόμενα από τεχνική και λειτουργική περιγραφή του ναυπηγού, καθώς και τεκμηριωμένη έκθεσή του για την ευστάθεια του σκάφους, σε περίπτωση εργασιών του σκελετού, υπερκατασκευών, ή εσωτερικής διευθέτησης (όπου απαιτείται). Επίσης, πρέπει να τεκμαίρεται ότι με τις προβλεπόμενες εργασίες δεν αυξάνεται η αλιευτική ικανότητα (GT, kW) και η δυνατότητα του σκάφους για αλίευση.
44. Τεχνική έκθεση, που θα περιλαμβάνει μεταξύ των άλλων, αναλυτική περιγραφή της πράξης από όπου θα προκύπτει ο αναγκαίος εξοπλισμός ή / και οι απαιτούμενες εργασίες, καθώς και ότι το αποτέλεσμα τους, δεν θα αυξήσει την δυνατότητα του αλιευτικού σκάφους για αλίευση ή την ικανότητά του να εντοπίζει αλιεύματα (η τεχνική έκθεση θα αναπτυχθεί στο Έντυπο συμπληρωματικών στοιχείων, Ενότητα Α2).
45. Για την απόδειξη συναφούς εκπαίδευσης :
- Τίτλος σπουδών ΑΕΙ / ΤΕΙ σχετικός με τη φύση της πρότασης
  - Πτυχίο ΙΕΚ ή ΕΠΑΣ σχετικό με τη φύση της πρότασης
  - Επαγγελματική κατάρτιση ή σεμινάριο σχετικό με το αντικείμενο της πρότασης
46. Για την τεκμηρίωση επαγγελματικής εμπειρίας :
- Βεβαιώσεις εργοδοτών για προηγούμενη απασχόληση σε αντικείμενο σχετικό με τη φύση της προτεινόμενης πράξης
  - Βεβαίωση ασφαλιστικού φορέα
  - Άλλο έγγραφο (π.χ. έναρξη επιτηδεύματος κ.α)
35. Λοιπά δικαιολογητικά τεκμηρίωσης της αναγκαιότητας υλοποίησης της πράξης
36. Αποδεικτικά εφαρμογής Συστημάτων διαχείρισης της ποιότητας
37. Δικαιολογητικά τεκμηρίωσης της ετοιμότητας έναρξης υλοποίησης της πρότασης (π.χ. Άδεια Δόμησης, Άδεια εγκατάστασης, Επιμέρους Άδειες, εγκρίσεις, αιτήσεις κτλ)
38. Έγγραφα που κατά περίπτωση βεβαιώνουν ότι τηρείται το ισχύον θεσμικό πλαίσιο (εάν υπάρχει) για κάθε κατηγορία πράξης, όπως αυτές εξειδικεύονται στην πρόσκληση

(Παραρτήμα : ΚΥΑ για πράξεις αλιευτικού τουρισμού, για πράξεις καταδυτικού τουρισμού, για επαγγελματικά πλοία αναψυχής, Τεχνική έκθεση)

39. Άδεια λειτουργίας σε ισχύ ή αίτηση για έκδοση/ανανέωση άδειας λειτουργίας ή βεβαίωση της αρμόδιας υπηρεσίας περί συνδρομής νόμιμων προϋποθέσεων λειτουργίας ή γνωστοποίηση έναρξης λειτουργίας – αφορά υφιστάμενες επιχειρήσεις.
40. Κατάσταση ενεργών δραστηριοτήτων (ΚΑΔ) της επιχείρησης μέσω της ιστοσελίδας gsis.gr (πρόσφατη εκτύπωση). Στην περίπτωση νομικών προσώπων προσκομίζονται όλων των εταίρων/μετόχων κατά περίπτωση.

Σημειώνεται ότι πρόκειται για καταγραφή ενδεικτικών δικαιολογητικών. Τα δικαιολογητικά προκύπτουν από τα κριτήρια ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ και ΕΠΙΛΟΓΗΣ, καθώς και από τις διευκρινήσεις αυτών, κατά περίπτωση. Ορισμένα δικαιολογητικά αποτελούν κριτήριο επιλεξιμότητας, αλλά και κριτήριο επιλογής, ανάλογα με την υποδράση, το είδος του δικαιούχου κ.α

Η ΟΤΔ – ΕΦ δύναται να ζητήσει σε πρωτότυπη μορφή ένα δικαιολογητικό για το οποίο αμφιβάλλει για τη γνησιότητά του ή τα σχέδια σε ηλεκτρονική μορφή στο αρχικό λογισμικό που παρήχθησαν.

Τα ανωτέρω δικαιολογητικά και στοιχεία υποβάλλονται σε έντυπη ή ψηφιακή μορφή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο προηγούμενο κεφάλαιο.

Σε περίπτωση υποβολής του φακέλου δικαιολογητικών ιδιοχείρως, αυτός θα πρωτοκολλείται κατά την παραλαβή του από τον ΕΦ ως εισερχόμενο έγγραφο. Η ημερομηνία πρωτοκόλλησης θεωρείται αποδεικτικό στοιχείο εμπρόθεσμης υποβολής.

Σε περίπτωση αποστολής του φακέλου, ως ημερομηνία υποβολής θεωρείται η ημερομηνία που αναγράφεται στη σφραγίδα αποστολής ταχυδρομείου (ΕΛΤΑ – συστημένη επιστολή) ή στο παραστατικό αποστολής της εταιρείας ταχυμεταφοράς (η οποία θα πρέπει να είναι ευδιάκριτη). Η απόδειξη αποστολής των ΕΛΤΑ ή της εταιρείας ταχυμεταφοράς θεωρείται αποδεικτικό στοιχείο εμπρόθεσμης υποβολής.

Ο φάκελος υποβολής των δικαιολογητικών θα πρέπει υποχρεωτικά να αναγράφει:

- Τον τίτλο της πράξης
- Ονοματεπώνυμο δικαιούχου ή επωνυμία επιχείρησης
- Κωδικό ηλεκτρονικής υποβολής του επενδυτικού σχεδίου στο ΠΣΚΕ
- Ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής

Σε περίπτωση εκπρόθεσμης προσκόμισης φακέλου δικαιολογητικών, το επενδυτικό σχέδιο θα απορριφθεί ως μη πλήρες.

Ο δικαιούχος είναι υποχρεωμένος για την προσκόμιση οποιουδήποτε δικαιολογητικού συνδέεται με την τεκμηρίωση των κριτηρίων επιλεξιμότητας και επιλογής της παρούσας Πρόσκλησης. Επίσης μπορεί να επισυνάψει κάθε άλλο δικαιολογητικό, το οποίο θεωρεί ότι ενισχύει την πρότασή του, σύμφωνα με τα κριτήρια επιλογής.

Επιπλέον, ισχύουν τα κάτωθι:

1. Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά μπορούν να είναι πρωτότυπα, ακριβή αντίγραφα ή νομίμως επικυρωμένα.
2. Οι απαιτούμενες Υπεύθυνες Δηλώσεις υποβάλλονται με θεώρηση γνησίου υπογραφής. Σε περίπτωση που ο υποψήφιος είναι νομικό πρόσωπο τις σχετικές Υπεύθυνες Δηλώσεις που αφορούν το ίδιο το νομικό πρόσωπο υπογράφει ο νόμιμος εκπρόσωπος αυτού.
3. Δικαιολογητικά αλλοδαπών υποψηφίων, εφόσον εκδίδονται από αλλοδαπή αρχή πρέπει να είναι επίσημα μεταφρασμένα στα ελληνικά. Σε διαφορετική περίπτωση δεν λαμβάνονται υπόψη. Εάν σε κάποια χώρα βεβαιώνεται από οποιαδήποτε αρχή της ότι δεν εκδίδεται κάποιο/κάποια από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά ή δεν καλύπτουν όλες τις περιπτώσεις που αναφέρονται ανωτέρω, αντικαθίστανται από ένορκη βεβαίωση του υποψηφίου ή, αν ούτε αυτή προβλέπεται, από Υπεύθυνη Δήλωσή του ενώπιον δικαστικής ή άλλης αρχής της χώρας εγκατάστασής του, στην οποία θα δηλώνεται ότι στη συγκεκριμένη χώρα δεν εκδίδονται τα συγκεκριμένα δικαιολογητικά και ότι ο υποψήφιος πληροί τα κατά τα ανωτέρω απαιτούμενα.
4. Όλα τα δικαιολογητικά (συμπεριλαμβανομένων και των τραπεζικών εγγράφων) πρέπει να έχουν ημερομηνία έκδοσης μεταγενέστερη της δημοσίευσης της Πρόσκλησης.

13. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Η αξιολόγηση των αιτήσεων χρηματοδότησης διενεργείται μέσω του ΠΣΚΕ, από την Μονάδα Αξιολόγησης και Επιλογής του ΕΦ και σύμφωνα με τις αρμοδιότητες της ΥΑ ορισμού του ΕΦ, διασφαλίζοντας ότι οι εμπλεκόμενοι στη διαδικασία αξιολόγησης διαθέτουν τα κατάλληλα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα. Επιπλέον, διασφαλίζει ότι τα όργανα αξιολόγησης δεν έχουν, άμεσα ή έμμεσα, «ιδιωτικό συμφέρον», ήτοι οικονομικό ή άλλο προσωπικό συμφέρον στο αποτέλεσμα της διαδικασίας αξιολόγησης, το οποίο μπορεί να θεωρηθεί ότι πλήττει την αμερόληπτη και αντικειμενική εκτέλεση των καθηκόντων τους, μέσω υποβολής σχετικής δήλωσης μη σύγκρουσης συμφερόντων.

Η αξιολόγηση γίνεται με βάση την εγκεκριμένη μεθοδολογία και τα εγκεκριμένα κριτήρια από την Επιτροπή Παρακολούθησης του ΕΠΑΛΘ, τα οποία επισυνάπτονται στην παρούσα πρόσκληση και:

- δεν εισάγουν διακρίσεις και είναι διαφανή
- διασφαλίζουν τη συμβολή των πράξεων στην επίτευξη των ειδικών στόχων και αποτελεσμάτων της Προτεραιότητας 4 του ΕΠΑΛΘ
- λαμβάνουν υπόψη την προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και τηρούν τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης όπως ορίζεται στα άρθρα 7 και 8 του Κανονισμού (ΕΕ) 1303/2013.

Η αξιολόγηση των αιτήσεων είναι **συγκριτική** και πραγματοποιείται σε δύο στάδια από τα αρμόδια στελέχη του ΕΦ.

➤ **Στάδιο Α: Έλεγχος πληρότητας δικαιολογητικών και επιλεξιμότητας Πράξεων.**

Κατά το στάδιο αυτό, και εφόσον κριθεί αναγκαίο, ο ΕΦ δύναται να ζητήσει, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, από τον αιτούντα δικαιούχο την υποβολή διευκρινήσεων ή/και συμπληρωματικών στοιχείων. Οι διευκρινήσεις ή/και τα συμπληρωματικά στοιχεία οφείλονται να υποβληθούν εντός επτά (7) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία παράδοσης του σχετικού εγγράφου του ΕΦ (αποδεικτικό παράδοσης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου). Με την υποβολή τους, η αίτηση ελέγχεται εκ νέου ως προς την πληρότητά της. Εάν παρέλθει η προθεσμία που έχει χορηγηθεί και δεν υποβληθεί το σύνολο των πρόσθετων ζητηθέντων στοιχείων, η αίτηση θεωρείται μη πλήρης.

Συμπληρωματικά στοιχεία είναι αυτά τα οποία διορθώνουν προφανή σφάλματα της αίτησης ή των δικαιολογητικών που προβλέπονταν στην πρόσκληση και εκδόθηκαν πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης, ενώ οι διευκρινίσεις είναι στοιχεία που ζητούνται με σκοπό την αποσαφήνιση των υποβληθέντων στοιχείων και την καλύτερη κατανόηση του περιεχομένου της αίτησης χρηματοδότησης.

Σε κάθε περίπτωση τα παραπάνω υποβάλλονται στον ΕΦ και συμπληρώνουν τον φάκελο της αίτησης χρηματοδότησης.

➤ **Στάδιο Β: Αξιολόγηση των Προτάσεων ανά Ομάδα Κριτηρίων**

Κατά το στάδιο αυτό ο ΕΦ προβαίνει σε αξιολόγηση και βαθμολόγηση των κριτηρίων και εφόσον κριθεί αναγκαίο, ο ΕΦ δύναται να προβεί στη διασταύρωση / επιβεβαίωση των υποβληθέντων στοιχείων ή/και να ζητήσει, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, από το δικαιούχο την υποβολή συμπληρωματικών / διευκρινιστικών στοιχείων. Τα απαιτούμενα συμπληρωματικά στοιχεία θα πρέπει να υποβληθούν εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από

την ημερομηνία παράδοσης του σχετικού εγγράφου του ΕΦ (αποδεικτικό παράδοσης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου). Με την υποβολή των συμπληρωματικών στοιχείων, η αίτηση αξιολογείται και βαθμολογείται ως προς τα κριτήρια επιλογής Πράξεων. Εάν παρέλθει η προθεσμία που έχει χορηγηθεί και δεν υποβληθούν τα πρόσθετα ζητηθέντα στοιχεία, η αξιολόγηση και βαθμολόγηση της αίτησης ολοκληρώνεται σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία του φακέλου.

Με την ολοκλήρωση των ανωτέρω σταδίων εκ μέρους του αρμόδιου αξιολογητή, και εφόσον έχει ελεγχθεί το καθεστώς de minimis (όπου αυτό απαιτείται) μέσω Υπεύθυνης Δήλωσης καθώς και μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων (www.sorefsis.gr/soreusis/), ακολουθεί η ολοκλήρωση της αξιολόγησης και η οριστικοποίηση των σχετικών αποτελεσμάτων στο ΠΣΚΕ από τον Διευθυντή του ΕΦ.

Σε κάθε περίπτωση η αξιολόγηση των σταδίων Α και Β και η βαθμολόγηση όλων των κριτηρίων επιλογής διενεργείται πλήρως για κάθε αίτηση χρηματοδότησης, ανεξάρτητα από το αποτέλεσμα οποιουδήποτε σταδίου.

Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας αξιολόγησης παράγονται οι ακόλουθοι προσωρινοί πίνακες, οι οποίοι οριστικοποιούνται μετά την ολοκλήρωση εξέτασης των ενστάσεων:

- Πίνακας αιτήσεων προς έγκριση (Πίνακας Ι), με κατάταξη κατά φθίνουσα σειρά βαθμολόγησης.
- Πίνακας αιτήσεων προς έγκριση μη ενισχυόμενων, λόγω εξάντλησης του προϋπολογισμού της Πρόσκλησης (Πίνακας ΙΙ).
- Πίνακας απορριφθεισών αιτήσεων (Πίνακας ΙΙΙ) με αναφορά του λόγου απόρριψης.

Επιπλέον, με την ολοκλήρωση της αξιολόγησης των αιτήσεων χρηματοδότησης, αποστέλλεται στην ΕΔΠ εισήγηση επί των προσωρινών αποτελεσμάτων της αξιολόγησης και εκδίδεται σχετική Απόφαση Ανακοίνωσης Αποτελεσμάτων, υπό την αίρεση της διαδικασίας υποβολής ένστασης.

Ο ΕΦ ενημερώνει και ατομικά όλους τους αιτούντες - με ηλεκτρονικό μήνυμα με απόδειξη παραλαβής -, για το αποτέλεσμα της αξιολόγησης συμπεριλαμβάνοντας σαφή αναφορά στο δικαίωμα υποβολής ένστασης επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης, καθώς και τον τρόπο, τον τόπο και τις προθεσμίες υποβολής της εν λόγω ένστασης.

Αφού ολοκληρωθεί η διαδικασία αξιολόγησης, συμπεριλαμβανομένης και της εξέτασης των ενστάσεων, η ΕΔΠ δύναται με απόφαση της να εγκρίνει αιτήσεις χρηματοδότησης μιας ή περισσότερων πράξεων κατά φθίνουσα σειρά βαθμολογίας, πέραν του προϋπολογισμού της πρόσκλησης, κάνοντας χρήση υπερδέσμευσης μέχρι το 120% του συνολικού προϋπολογισμού

της πρόσκλησης. Στην περίπτωση που προκύψουν επιπλέον διαθέσιμοι πόροι, θα πρέπει ο ΕΦ να αιτηθεί υπερδέσμευση και να λάβει σχετική έγκριση από την ΕΥΔ ΕΠΑΛΘ.

Οι αιτήσεις που χρηματοδοτούνται προκύπτουν με βάση τη σειρά κατάταξης των θετικά αξιολογημένων αιτήσεων στην κατάσταση αποτελεσμάτων αξιολόγησης και μέχρι την εξάντληση του αντίστοιχου διαθέσιμου προϋπολογισμού της Πρόσκλησης.

Ο ΕΦ έχει την ευθύνη αρχειοθέτησης όλων των στοιχείων της αξιολόγησης των επενδυτικών προτάσεων.

Σε περίπτωση που κατά τη διαδικασία αξιολόγησης προκύψει ότι ο δικαιούχος δηλώνει ψευδή στοιχεία προκειμένου να λάβει ενίσχυση, η αίτηση ενίσχυσης απορρίπτεται στην τρέχουσα πρόκληση και δεν έχει δικαίωμα κατάθεσης αίτησης χρηματοδότησης σε προσκλήσεις του τρέχοντος Ε.Π. Αλιείας και Θάλασσας, ενώ ενημερώνονται οι αρμόδιοι μηχανισμοί διαχείρισης κινδύνων.

14. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ

Στην περίπτωση αντιρρήσεων επί του αποτελέσματος τόσο της εξέτασης πληρότητας όσο και της αξιολόγησης και επιλογής Πράξεων (αντίρρηση στα on – off κριτήρια ή/και στη βαθμολογία και σε όλα τα σημεία της αξιολόγησης, δηλαδή φυσικό και οικονομικό αντικείμενο, καθώς και λοιπούς όρους), δίνεται η δυνατότητα υποβολής ένστασης (ενδικοφανούς προσφυγής με την έννοια του άρθρου 25 του Ν.2690/99) κατά των ανωτέρω αποτελεσμάτων στον αρμόδιο ΕΦ, εκ μέρους του υποψήφιου δικαιούχου της Πράξης. Η ένσταση υποβάλλεται στον ΕΦ εντός αποκλειστικής προθεσμίας επτά (7) εργάσιμων ημερών από την επομένη της ημερομηνίας γνωστοποίησης των αποτελεσμάτων αξιολόγησης (αποδεικτικό παράδοσης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του ΕΦ), σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Άρθρο 43 της ΥΠΑΣΥΔ.

Η ένσταση υποβάλλεται αποκλειστικά μέσω ΠΣΚΕ. Η δυνατότητα υποβολής της ένστασης αφορά σε υποψήφιους δικαιούχους που αναγράφονται σε οποιονδήποτε από τους τρεις προαναφερόμενους προσωρινούς πίνακες κατάταξης. Η μη υποβολή ένστασης εκ μέρους του υποψήφιου δικαιούχου της Πράξης εντός της τεθείσας προθεσμίας, ισοδυναμεί με την εκ μέρους του αποδοχή των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης και της βαθμολογίας.

Οι ενστάσεις εξετάζονται από Μονομελές Όργανο Εξέτασης Ενστάσεων (ΕΕΕ), ο ορισμός του οποίου πραγματοποιείται με Απόφαση του Διευθυντή του ΕΦ και το οποίο θα πρέπει να ολοκληρώσει τις εν λόγω διαδικασίες εντός δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής τους, για το σύνολο των υποβληθεισών

ενστάσεων. Σε κάθε περίπτωση διασφαλίζεται ότι τα στελέχη του ΕΦ που έχουν αξιολογήσει την αίτηση χρηματοδότησης, δε συμμετέχουν στην ΕΕΕ της εν λόγω Πράξης.

Οι ενστάσεις ασκούνται άπαξ. Η εκδοθείσα απόφαση επί ενστάσεως που αφορά στην ανωτέρω διαδικασία αξιολόγησης, καθιστά οριστική την πράξη ένταξης/τροποποίησης ή την τυχόν απόρριψη αυτής αποκλεισμένου έτερου σταδίου διοικητικής προσφυγής.

Με βάση το αποτέλεσμα της εξέτασης των προσφυγών, συντάσσεται ο τελικός Πίνακας Κατάταξης με τις τελικά επιλεγμένες αιτήσεις χρηματοδότησης, οι οποίες καθορίζονται από τη βαθμολογία και τη διαθεσιμότητα του προϋπολογισμού και εγκρίνεται με απόφαση της ΕΔΠ, η οποία δεν δύναται να αποκλίνει από την απόφαση της Επιτροπής Εξέτασης Ενστάσεων.

Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας, ενημερώνονται οι ενιστάμενοι μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου με επαρκή και τεκμηριωμένη αιτιολόγηση του αποτελέσματος της εξέτασης και οι αποφάσεις επί των ενστάσεων αναρτώνται στην ιστοσελίδα του ΕΦ www.anmess.gr και στο [Πρόγραμμα Διαύγεια](#).

15. ΑΠΟΦΑΣΗ ΕΝΤΑΞΗΣ – ΑΠΟΦΑΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΜΕΜΟΝΩΜΕΝΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

Με την έγκριση των αποτελεσμάτων της διαδικασίας αξιολόγησης και των αποτελεσμάτων εξέτασης των ενστάσεων, οριστικοποιούνται από τον ΕΦ στο ΠΣΚΕ τα στοιχεία των εγκεκριμένων προς χρηματοδότηση αιτήσεων, δημιουργούνται στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ) τα αντίστοιχα Τεχνικά Δελτία Πράξης και αποδίδονται οι σχετικοί κωδικοί MIS. Στη συνέχεια εκδίδεται η Απόφαση Ένταξης Πράξεων από την ΕΔΠ, μετά από εισήγηση της Μονάδας Αξιολόγησης του ΕΦ, με τους οριστικούς πλέον πίνακες κατάταξης, για το σύνολο των εγκεκριμένων προτάσεων, η οποία αναρτάται στη Διαύγεια και στην ιστοσελίδα του ΕΦ www.anmess.gr και αποστέλλεται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (με αποδεικτικό παράδοσης) στους Δικαιούχους.

Στη συνέχεια, προκειμένου να εκδοθεί Απόφαση Χρηματοδότησης μεμονωμένης Πράξης ο Δικαιούχος υποχρεούται εντός δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία ενημέρωσής του για την έκδοση της Απόφασης Ένταξης (αποδεικτικό παράδοσης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου), να αποστείλει στον ΕΦ (εφόσον προβλέπεται στο εγκεκριμένο χρηματοδοτικό σχήμα της Πράξης):

- i. τη σύμβαση δανείου με την Τράπεζα

ή/και

- ii. τον τραπεζικό λογαριασμό (Λογαριασμό Πράξης) με τοποθετημένο ποσό ύψους:

- τουλάχιστον του 40% του συνολικού επιλέξιμου προϋπολογισμού της Πράξης, για την κάλυψη της ίδιας συμμετοχής, για συνολικό επιλέξιμο προϋπολογισμό Πράξης έως και 100.000 ευρώ
- τουλάχιστον του 30% του συνολικού επιλέξιμου προϋπολογισμού της Πράξης, για την κάλυψη της ίδιας συμμετοχής για συνολικό επιλέξιμο προϋπολογισμό Πράξης πάνω από 100.000 ευρώ.

Από τα ανωτέρω ποσά αφαιρούνται τα δανειακά κεφάλαια και οι αναδρομικές δαπάνες που προσμετρήθηκαν στην Ιδιωτική Συμμετοχή.

Από τις ανωτέρω περιπτώσεις, εξαιρούνται:

- οι πράξεις που θα υλοποιηθούν στα απομακρυσμένα Ελληνικά νησιά της περιοχής παρέμβασης (Σαπιέντζα, Σχίζα) ή που αφορούν σε παράκτια αλιεία μικρής κλίμακας. Σε αυτές τις περιπτώσεις ο τραπεζικός λογαριασμός ή το δάνειο που θα κατατεθεί, πρέπει να περιλαμβάνει ποσό ύψους τουλάχιστον του 15% του συνολικού επιλέξιμου προϋπολογισμού της Πράξης στην περίπτωση των απομακρυσμένων νησιών και τουλάχιστον του 20% του συνολικού επιλέξιμου προϋπολογισμού στην περίπτωση πράξεων μικρής παράκτιας αλιείας. Από τα ανωτέρω ποσά αφαιρούνται τα δανειακά κεφάλαια και οι αναδρομικές δαπάνες που προσμετρήθηκαν στην Ιδιωτική Συμμετοχή.
- οι πράξεις που εξυπηρετούν συλλογικό συμφέρον ή έχουν συλλογικό δικαιούχο ή καινοτόμα χαρακτηριστικά σε τοπικό επίπεδο και παρέχουν δημόσια πρόσβαση στα αποτελέσματα της πράξης.

Στη συνέχεια, ο Δικαιούχος μετά την παραλαβή του Σχεδίου της Απόφασης Χρηματοδότησης μεμονωμένης Πράξης, οφείλει να αποστείλει στον ΕΦ, εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία παραλαβής της Απόφασης (αποδεικτικό παράδοσης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου), υπεύθυνη δήλωση, (Υπόδειγμα IV υπεύθυνης δήλωσης), στην οποία θα δηλώνει ότι συμφωνεί και αποδέχεται τους όρους και τις δεσμεύσεις αυτής, τόσο για την εκτέλεση της Πράξης, όσο και για τις μακροχρόνιες υποχρεώσεις του μετά την ολοκλήρωση υλοποίησής της.

Ακολουθεί η έκδοση της Απόφασης Χρηματοδότησης, η οποία διαβιβάζεται από τον ΕΦ στο Δικαιούχο της Πράξης μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (με αποδεικτικό παράδοσης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου).

Οι Δικαιούχοι θα ενημερώνονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχουν δηλώσει στην αίτηση χρηματοδότησης όπως έχει υποβληθεί στο ΠΣΚΕ. Η αποστολή εγγράφων και μηνυμάτων μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των έννομων συνεπειών και προθεσμιών.

16. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ– ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗΣ

1. Ως ημερομηνία έναρξης της επιλεξιμότητας των δαπανών ορίζεται η 23^η-03-2018, για τις πράξεις που εμπίπτουν στα οριζόντια μέτρα του Καν. (ΕΕ) 508/2014, ενώ για τις πράξεις που εμπίπτουν στον Καν. 1407/2013 η ημερομηνία έναρξης της επιλεξιμότητας των δαπανών ορίζεται η 21^η-12-2016 (ημερομηνία έγκρισης χρηματοδότησης του Τοπικού Προγράμματος).
2. Η καταβολή της ενίσχυσης μπορεί να πραγματοποιείται είτε εφάπαξ με την έκδοση της Απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας του επενδυτικού σχεδίου, είτε σταδιακά ως εξής:
  - Για συνολικό επιλέξιμο προϋπολογισμό Πράξης από 2.000 έως και 5.000 ευρώ η καταβολή των οικονομικών ενισχύσεων γίνεται σε μία (1) δόση και ο χρόνος καταβολής ορίζεται στην Απόφαση Χρηματοδότησης της Πράξης.
  - Για συνολικό επιλέξιμο προϋπολογισμό Πράξης από 5.000 έως και 50.000 ευρώ η καταβολή των οικονομικών ενισχύσεων γίνεται από μία (1) έως τρεις (3) δόσεις και ο χρόνος καταβολής ορίζεται στην Απόφαση Χρηματοδότησης της Πράξης. Σε κάθε περίπτωση, το ποσό κάθε αιτήματος πληρωμής δεν μπορεί να είναι μικρότερο του 30% του συνολικού επιλέξιμου προϋπολογισμού της Πράξης.
  - Για συνολικό επιλέξιμο προϋπολογισμό Πράξης πάνω από 50.000 ευρώ η καταβολή των οικονομικών ενισχύσεων γίνεται από μία (1) έως πέντε (5) δόσεις και ο χρόνος καταβολής ορίζεται στην Απόφαση Χρηματοδότησης της Πράξης. Σε κάθε περίπτωση, το ποσό κάθε αιτήματος πληρωμής δεν μπορεί να είναι μικρότερο του 20% του συνολικού επιλέξιμου προϋπολογισμού της Πράξης.
3. Η επιχορήγηση καταβάλλεται απευθείας μέσω ηλεκτρονικής πληρωμής στον ορισμένο από τον δικαιούχο τραπεζικό λογαριασμό του επενδυτικού σχεδίου (Λογαριασμός Πράξης) και δεν επιτρέπεται η εκχώρησή της σε τρίτους.
4. Οι δικαιούχοι μετά την ένταξη της πράξης τους, έχουν δικαίωμα να αιτηθούν στον ΕΦ τη χορήγηση προκαταβολής η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει το 40% του συνολικού εγκεκριμένου ποσού ενίσχυσης της πράξης.
5. Η καταβολή της προκαταβολής (ή των προκαταβολών), υπόκειται στη σύσταση τραπεζικής εγγύησης ή ισοδύναμης εγγύησης που αντιστοιχεί στο 100% του ποσού της προκαταβολής. Η εγγύηση συστήνεται προς τον ΕΦ και είναι αορίστου χρόνου.

6. Η προκαταβολή πρέπει να καλύπτεται από τις δαπάνες που καταβάλλονται από το δικαιούχο στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου και να δικαιολογούνται με εξοφλημένα τιμολόγια ή λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας εντός τριών ετών από το έτος καταβολής της προκαταβολής. Η απόσβεση της προκαταβολής, πραγματοποιείται σταδιακά αναλόγως του αριθμού των δόσεων πληρωμής.

17. ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

1. Ο τρόπος εξόφλησης των τιμολογίων (αγοράς αγαθών ή λήψης υπηρεσιών) από τον Δικαιούχο διέπεται, σε κάθε περίπτωση, από τις ισχύουσες κατά το χρόνο εξόφλησης διατάξεις της φορολογικής νομοθεσίας.
2. Δεν επιτρέπεται η εξόφληση τιμολογίων για αγορές αγαθών και υπηρεσιών, από τους Δικαιούχους των ενισχύσεων, με επιταγές τρίτων.
3. Εξόφληση με μεταχρονολογημένες επιταγές γίνεται δεκτή, εφόσον αυτή έχει πραγματοποιηθεί κατά την πιστοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου από τον ΕΦ και εντός του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος υλοποίησης της Πράξης.
4. Δεν είναι επιτρεπτή η εξόφληση του προμηθευτή μέσω λογαριασμών και παραστατικών των εταιρών/μετόχων, των εργαζομένων και λοιπών εμπλεκομένων της επιχείρησης.
5. Δεν επιτρέπεται κατακερματισμός (κατάτμηση) δαπάνης που οδηγεί σε αποφυγή των υποχρεώσεων για τους αποδεκτούς τρόπους εξόφλησης (δηλαδή δεν επιτρέπεται τμηματική έκδοση τιμολογίου, με σκοπό την μετάπτωση σε μικρότερη κατηγορία ώστε να καταστεί δυνατή η εξόφληση των δαπανών αυτών με μετρητά).
6. Ο Δικαιούχος μπορεί να λαμβάνει και να εκδίδει ηλεκτρονικά τιμολόγια. Ηλεκτρονικό τιμολόγιο είναι οποιοδήποτε τιμολόγιο περιέχει τις πληροφορίες που απαιτούνται από τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (Ν. 4308/2014) και το οποίο έχει εκδοθεί και ληφθεί σε ηλεκτρονική μορφή. Για τους σκοπούς πιστοποίησης των δαπανών της επένδυσης, τα ηλεκτρονικά τιμολόγια θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να εκτυπώνονται.
7. Επιπλέον, για να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες θα πρέπει να αποτελούν επενδυτικές δαπάνες σε συνάφεια με τα άρθρα 22 & 23 του Κ.Φ.Ε. (Ν. 4172/2013, ΠΟΛ. 1216/1.10.2014 και ΠΟΛ.1079/6.4.2015) και η εξόφλησή τους να γίνεται - ώστε εξασφαλίζεται επαρκής διαδρομή ελέγχου - με τους ακόλουθους αποδεκτούς τρόπους:
  - Κάθε είδους δαπάνη που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών αξίας πεντακοσίων (500) ευρώ και κάτω (χωρίς ΦΠΑ), μπορεί να εξοφλείται και δίχως τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, δηλαδή με μετρητά. Σε αυτήν την περίπτωση, απαιτείται να

προσκομιστεί (εκτός του τιμολογίου αγοράς αγαθών ή παροχής υπηρεσιών) και απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας π.χ. βεβαίωση προμηθευτή περί εξόφλησης της συναλλαγής.

- Κάθε είδους δαπάνη που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών αξίας άνω των πεντακοσίων (500) ευρώ (χωρίς ΦΠΑ), θα πρέπει η τμηματική ή ολική εξόφληση της, να γίνει με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής.

Ως τραπεζικό μέσο πληρωμής, προκειμένου για την εφαρμογή των ανωτέρω, νοείται:

- Η κατάθεση σε τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή, είτε με μετρητά είτε με μεταφορά μεταξύ λογαριασμών (έμβασμα, ηλεκτρονικό ή μη).
- Η χρήση χρεωστικών ή πιστωτικών καρτών του Δικαιούχου που πραγματοποιεί την πληρωμή ή/και όποιας άλλης κάρτας συνδέεται με ονομαστικό ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (Δικαιούχου) που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του Ν. 3862/2010 (ήτοι Πιστωτικό Ίδρυμα, Ίδρυμα Ηλεκτρονικού Χρήματος ή Ίδρυμα Πληρωμών).
- Η έκδοση επιταγής της επιχείρησης ή η έκδοση τραπεζικής επιταγής από νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα τράπεζα.
- Η χρήση ταχυδρομικής επιταγής – ταχυπληρωμής (έως του ορίου που επιτρέπεται από τα ΕΛΤΑ). Επισημαίνεται ότι η επιβάρυνση για την έκδοση της ταχυδρομικής επιταγής δεν αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη.

Σημειώνεται ότι για τις εξοφλήσεις των δαπανών που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο ενός έργου, θα λαμβάνονται κάθε φορά υπόψη τα οριζόμενα στις εκάστοτε ισχύουσες νομοθετικές και κανονιστικές πράξεις που ρυθμίζουν το πλαίσιο πραγματοποίησης συναλλαγών και θέσπισης τυχόν περιορισμών σε αυτές. Οι ανωτέρω περιορισμοί αποτυπώνουν το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο το οποίο διέπει την πραγματοποίηση συναλλαγών κατά τη δημοσίευση της Πρόσκλησης.

18. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

1. Η παρακολούθηση της υλοποίησης των Πράξεων πραγματοποιείται από τον ΕΦ. Η επαλήθευση και πιστοποίηση δαπανών διενεργείται από τα αρμόδια Όργανα Επιτόπιας Επαλήθευσης (ΟΕΕ).
2. Ο ορισμός των μελών του ΟΕΕ γίνεται με Απόφαση του ΕΦ, σε εύλογο χρονικό διάστημα ενόψει της διεξαγωγής της επιτόπιας επαλήθευσης και πάντως μετά την έκδοση της

Απόφασης Ένταξης Πράξεων. Στη σύνθεση του ΟΕΕ δύνανται να συμμετέχουν εκτός από στελέχη του ΕΦ και υπάλληλοι της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των φορέων της.

Κατά τον ορισμό των μελών των οργάνων επαλήθευσης ΟΕΕ διασφαλίζεται η μη συμμετοχή τους στην αξιολόγηση και στην εξέταση τυχόν ενστάσεων της ελεγχόμενης Πράξης. Το πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του ΟΕΕ περιλαμβάνει:

- πιστοποίηση του φυσικού αντικείμενου της Πράξης, σύμφωνα με τους όρους που περιλαμβάνονται στην ισχύουσα κάθε φορά Απόφαση Χρηματοδότησης της Πράξης, και η λήψη σχετικού φωτογραφικού υλικού.
- πιστοποίηση της πραγματοποίησης των δαπανών οι οποίες συμπεριλαμβάνονται στο αίτημα επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών και της επιλεξιμότητάς τους με βάση τα πρωτότυπα παραστατικά και τα λοιπά δικαιολογητικά και στοιχεία τεκμηρίωσης του Δικαιούχου. Δεν γίνονται αποδεκτά παραστατικά τα οποία ο Δικαιούχος διαθέτει σε αντίγραφα λόγω απώλειας των πρωτοτύπων, εξαιρουμένων των αποδεδειγμένων περιπτώσεων ανωτέρας βίας που δεν οφείλονται σε υπαιτιότητα του Δικαιούχου (και της περίπτωσης ηλεκτρονικών παραστατικών).
- διαπίστωση και επιβεβαίωση της τήρησης του όρου περί μη αύξησης της αλιευτικής ικανότητας (GT-kW) του σκάφους καθώς και περί μη αύξησης της χωρητικότητας των χώρων αποθήκευσης των αλιευμάτων ή και της δυνατότητας του σκάφους για αλίευση (όπου εφαρμόζει)
- επιβεβαίωση της ορθότητας και ακρίβειας των αιτημάτων επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών του Δικαιούχου και η θεώρηση των πρωτότυπων παραστατικών εξόφλησης των δαπανών (σε περίπτωση μη ηλεκτρονικών παραστατικών) με την ειδική σφραγίδα για τη χρηματοδότησή τους.
- τεκμηρίωση της ύπαρξης επαρκούς διαδρομής ελέγχου πληρωμής δαπανών
- διασφάλιση της τήρησης των λοιπών όρων υλοποίησης της Πράξης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην Απόφαση Χρηματοδότησης της Πράξης
- έλεγχο για την τήρηση των κανόνων δημοσιότητας
- έλεγχο της συμμόρφωσης του δικαιούχου με τις υποχρεώσεις του ή και με τυχόν συστάσεις προγενέστερων επαληθεύσεων που έχουν διενεργηθεί στην πράξη από τον ΕΦ, τη ΔΑ ή από άλλα εθνικά ή κοινοτικά ελεγκτικά όργανα
- καταχώρηση στο ΠΣΚΕ των αποτελεσμάτων του ελέγχου.

Η επιτόπια επαλήθευση – πιστοποίηση πραγματοποιείται, μετά από την αίτηση επαλήθευσης – πληρωμής του Δικαιούχου, στον τόπο υλοποίησης του φυσικού αντικείμενου και μπορεί να συνίσταται στην πιστοποίηση μέρους ή του συνόλου του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της ενίσχυσης, σύμφωνα με τους όρους που περιλαμβάνονται στην Απόφαση Χρηματοδότησης Πράξης.

3. Εφόσον το αίτημα επαλήθευσης – πιστοποίησης και τα αναγκαία πληροφοριακά στοιχεία και δικαιολογητικά είναι σύμφωνα με τους όρους της παρούσας Πρόκλησης, διαβιβάζεται από τον ΕΦ στο ΟΕΕ ο σχετικός φάκελος με το αντικείμενο της επαλήθευσης (το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο της Πράξης προς επαλήθευση) και προσδιορίζεται ο τόπος και το μέγιστο χρονικό διάστημα διεξαγωγής της επαλήθευσης.
4. Το ΟΕΕ οφείλει εντός 30 ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία παραλαβής του σχετικού φακέλου που του διαβιβάστηκε από τον ΕΦ να συντάξει την Έκθεση Επαλήθευσης – Πιστοποίησης της εξεταζόμενης Πράξης. Τα στοιχεία της Έκθεσης Επαλήθευσης καταχωρούνται στο ΠΣΚΕ, με ευθύνη του συντονιστή του ΟΕΕ.
5. Για πράξεις με επιλέξιμη Δημόσια Δαπάνη μέχρι 50.000 €, δύναται να πραγματοποιηθεί μια επιτόπια επίσκεψη στο τελευταίο αίτημα πληρωμής της πράξης.
6. Σε περιπτώσεις άυλων ενεργειών ο δικαιούχος οφείλει να ενημερώσει τον ΕΦ για το χρόνο πραγματοποίησης της ενέργειας κατ' ελάχιστον 15 ημέρες νωρίτερα. Η επιτόπια επίσκεψη για τον έλεγχο της ενέργειας πραγματοποιείται όταν αυτό καθίσταται εφικτό.
7. Το κόστος της επιτόπιας επαλήθευσης των Πράξεων από τα ΟΕΕ, αποτελεί δαπάνη των 'Δαπανών Λειτουργίας και Συντονισμού' της ΟΤΔ.
8. Με βάση την Έκθεση Επαλήθευσης – Πιστοποίησης και μετά από έλεγχο των δικαιολογητικών, ο ΕΦ προβαίνει, εντός είκοσι (20) ημερολογιακών ημερών από την παραλαβή της, στην εξέταση του αιτήματος και στην οριστικοποίηση της Έκθεσης Επαλήθευσης μέρους/του συνόλου των εργασιών της Πράξης, με την οποία ορίζεται το καταβλητέο ποσό της δημόσιας οικονομικής ενίσχυσης που αντιστοιχεί στο μέρος των εργασιών που έχουν επαληθευτεί – πιστοποιηθεί.
9. Τα στοιχεία της οριστικοποιημένης Έκθεσης Επαλήθευσης καταχωρούνται στο ΠΣΚΕ. Ο Δικαιούχος ενημερώνεται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (με αποδεικτικό παράδοσης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου) για τα αποτελέσματα της επαλήθευσης, ενώ του παρέχεται το δικαίωμα εντός επτά (7) εργάσιμων ημερών να υποβάλλει αντιρρήσεις ή ένσταση στον ΕΦ επί των αποτελεσμάτων επαλήθευσης του αιτήματος πληρωμής, μέσω του ΠΣΚΕ.

10. Με απόφαση του ΕΦ, συγκροτείται Επιτροπή Εξέτασης Ενοστάσεων (ΕΕΕ) (κατ' ελάχιστον τριμελής επιτροπή) σε περιπτώσεις διαφωνίας/ένστασης των Δικαιούχων επί της οριστικής Έκθεσης Επαλήθευσης -Πιστοποίησης δαπανών. Στη σύσταση της ΕΕΕ δεν δύναται να συμμετέχει το στέλεχος που διενέργησε τη συγκεκριμένη πληρωμή της Πράξης.

Η ΕΕΕ, εφόσον κρίνει αναγκαίο για την καλύτερη εξυπηρέτηση του έργου της, δύναται να προβεί σε επιτόπια επαλήθευση.

Με την ολοκλήρωση των εργασιών της ΕΕΕ, συντάσσεται σχετικό πρακτικό της Επιτροπής, το οποίο διαβιβάζεται στην αρμόδια μονάδα του ΕΦ και εκδίδεται η σχετική απόφαση του Διευθυντή του ΕΦ, η οποία αποστέλλεται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στον Δικαιούχο προς ενημέρωση. Εφόσον από το πόρισμα της Επιτροπής προκύπτει μερική ή ολική ικανοποίηση της διαφωνίας/ένστασης, γίνεται η σχετική διόρθωση της οριστικής επαλήθευσης του αιτήματος πληρωμής στο ΠΣΚΕ.

11. Με την επιφύλαξη της διαθέσιμης χρηματοδότησης, ο ΕΦ εξασφαλίζει ότι ο δικαιούχος λαμβάνει πλήρως το συνολικό ποσό της οφειλόμενης επιλέξιμης δημόσιας δαπάνης, το αργότερο σε ενενήντα (90) ημέρες μετά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης πληρωμής. Η προθεσμία πληρωμής των 90 ημερών μπορεί να μην τηρηθεί από τον ΕΦ σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις όπου:

- i. το ποσό απαίτησης πληρωμής δεν είναι απαιτητό ή δεν έχουν παρασχεθεί τα κατάλληλα δικαιολογητικά έγγραφα,
- ii. έχει κινηθεί διαδικασία διερεύνησης όσον αφορά ενδεχόμενη παρατυπία που επηρεάζει την εν λόγω δαπάνη.

Ο ενδιαφερόμενος δικαιούχος ενημερώνεται εγγράφως μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου από τον ΕΦ, για την καθυστέρηση και τους λόγους που οδήγησαν σε αυτή.

19. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΦΑΚΕΛΟΥ ΑΙΤΗΜΑΤΟΣ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗΣ - ΠΛΗΡΩΜΗΣ

Τα δικαιολογητικά που συνοδεύουν το αίτημα επαλήθευσης – πληρωμής κάθε δικαιούχου περιλαμβάνουν κατά περίπτωση:

- i. Αντίγραφο των δύο πρώτων σελίδων της ηλεκτρονικής αίτησης πληρωμής στο ΠΣΚΕ, στο οποίο αναγράφεται και η ακριβής ημερομηνία υποβολής της (οριστικοποίηση).
- ii. Αντίγραφα των εξοφλημένων τιμολογίων και λοιπών νόμιμων παραστατικών εγγράφων ή εγγράφων ισοδύναμης αποδεικτικής ισχύος (σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις), που εκδόθηκαν σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Απεικόνισης Συναλλαγών (Κ.Α.Σ.) στο

όνομα του Δικαιούχου της Πράξης. Σε περιπτώσεις που απαιτείται συγχρόνως και η έκδοση δελτίου αποστολής (μεταφορές υλικών), αυτό θα πρέπει να επισυνάπτεται στο αντίστοιχο τιμολόγιο (εφόσον δεν αποτελούν ενιαίο έγγραφο). Τα τιμολόγια θα πρέπει να αναφέρουν την ποσότητα του προσφερόμενου είδους καθώς και την τιμή μονάδας. Οι αγορές αφορούν καινούργια και όχι μεταχειρισμένα υλικά. Η εξόφληση των τιμολογίων και λοιπών νόμιμων παραστατικών εγγράφων ή εγγράφων ισοδύναμης αποδεικτικής ισχύος, (σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις), θα πρέπει να συνοδεύεται από τα παραστατικά πληρωμής του Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος, (εντολή είσπραξης / πληρωμής ή αποδεικτικά ηλεκτρονικής τραπεζικής συναλλαγής).

- iii. Φωτογραφικό υλικό των μόνιμων κατασκευών και λίστα με τα serial numbers των μηχανημάτων και του εξοπλισμού.
- iv. Τιμολόγιο εξωτερικού, (επίσημα μεταφρασμένο στην Ελληνική), προκειμένου για προμήθεια που έγινε απ' ευθείας από το εξωτερικό στο όνομα του Δικαιούχου, με αντίγραφο της σχετικής άδειας παράδοσης εκτελωνισμένων ειδών (για χώρες εκτός Ε.Ε.), καθώς και παραστατικά πληρωμής της τράπεζας, (εντολή είσπραξης / πληρωμής, κλπ.), μέσω της οποίας έγινε ο διακανονισμός για το συγκεκριμένο τιμολόγιο (για χώρες εκτός Ε.Ε.). Στα παραστατικά πληρωμής της τράπεζας μέσω της οποίας έγινε ο διακανονισμός για τιμολόγιο εξωτερικού, θα αναφέρεται σαφώς το τιμολόγιο και το είδος του προϊόντος.
- v. Υπεύθυνη δήλωση Ν. 1599/1986 του Δικαιούχου στην οποία θα δηλώνεται:
  - Ότι όλα τα υλικά, μηχανήματα, προμήθειες, κλπ. που αφορούν στην υλοποίηση της Πράξης είναι καινούργια και αμεταχειρίστα.
  - Ότι δεν έχει χρηματοδοτηθεί από άλλη πηγή για τις συγκεκριμένες εργασίες και το συγκεκριμένο εξοπλισμό.
  - Ότι τα παρεχόμενα στοιχεία στο αίτημα Επαλήθευσης – Πληρωμής, είναι έγκυρα και αληθή.
- vi. Βεβαίωση της τράπεζας, σε περίπτωση δανειοδότησης του Δικαιούχου, για το εκταμιευθέν ποσό του δανείου.
- vii. Ενιαίο Πιστοποιητικό Δικαστικής Φερεγγυότητας
- viii. Βεβαίωση της αρμόδιας Υπηρεσίας, σε περίπτωση εταιριών, περί μη τροποποίησης του καταστατικού της επιχείρησης, ή για τις σχετικές τροποποιήσεις που πραγματοποιήθηκαν μετά την υποβολή της πρότασης, η οποία έχει εκδοθεί έως 30 ημέρες πριν την υποβολή του αιτήματος Επαλήθευσης – Πιστοποίησης.

ix. Συμπληρωμένο το Παράρτημα ΙΙΙ – Δαπάνες αναλυτικά ανά κατηγορία σύμφωνα με τις κατηγορίες δαπανών της Απόφασης Χρηματοδότησης της Πράξης.

x. Φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητα σε ισχύ

20. ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΤΟΥ ΑΙΤΗΜΑΤΟΣ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗΣ – ΠΛΗΡΩΜΗΣ, ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

1. Ο Δικαιούχος υποβάλλει το αίτημα πληρωμής υποχρεωτικά μέσω του ΠΣΚΕ κάνοντας χρήση του Τυποποιημένου Εντύπου. Η ορθή καταχώριση και υποβολή της αίτησης πληρωμής στη διαδικτυακή εφαρμογή του ΠΣΚΕ, η πληρότητα αυτής και η εμπρόθεσμη οριστικοποίησή της είναι αποκλειστικά ευθύνη του αιτούντα. Εφόσον η αίτηση πληρωμής υποβληθεί οριστικώς, λαμβάνει μοναδικό κωδικό και ημερομηνία οριστικοποίησης από το ΠΣΚΕ από την οποία τεκμαίρεται το εμπρόθεσμο της ηλεκτρονικής υποβολής.
2. Ταυτόχρονα υποβάλλει στον ΕΦ με φυσικό φάκελο το αίτημα επαλήθευσης-πληρωμής το οποίο συνοδεύεται από τα απαραίτητα δικαιολογητικά, όπως αυτά περιγράφονται στο άρθρο 19 και σε ψηφιακή μορφή (USB stick με αρχεία σε μορφή pdf και πίνακες σε MS EXCEL).

Ο κατατεθείς φάκελος πληρωμής, ελέγχεται για την πληρότητά του από τον ΕΦ και εφόσον κριθεί αναγκαίο, δύναται να ζητηθούν από τον Δικαιούχο μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου διευκρινήσεις ή/και συμπληρωματικά στοιχεία. Οι διευκρινήσεις ή/και τα συμπληρωματικά στοιχεία οφείλονται να υποβληθούν από τον υποψήφιο δικαιούχο, εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία παράδοσης του σχετικού εγγράφου του ΕΦ (αποδεικτικό παράδοσης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου). Με την υποβολή τους, το Αίτημα Επαλήθευσης – Πληρωμής ελέγχεται εκ νέου ως προς την πληρότητά του. Εάν παρέλθει η προθεσμία που έχει χορηγηθεί και δεν υποβληθεί το σύνολο των απαιτούμενων πρόσθετων στοιχείων, το Αίτημα Επαλήθευσης - Πληρωμής απορρίπτεται, επιστρέφεται ο φυσικός φάκελος του αιτήματος Επαλήθευσης – Πληρωμής στον Δικαιούχο και απορρίπτεται το υποβληθέν αίτημα στο ΠΣΚΕ από τον ΕΦ.

Ο πλήρης φάκελος πληρωμής προωθείται στο αρμόδιο ΟΕΕ, το οποίο προβαίνει στις ακόλουθες ενέργειες:

(i) Εξετάζει λεπτομερώς τα παραστατικά στοιχεία και δικαιολογητικά που προσκόμισε ο Δικαιούχος, σε σχέση με τις εκτελούμενες εργασίες του επενδυτικού σχεδίου διενεργώντας επιτόπιο/ους έλεγχο/ελέγχους και πιστοποιεί τις σχετικές δαπάνες.

(ii) Συμπληρώνει τη Λίστα Διοικητικής και Επιτόπιας Επαλήθευσης (Παράρτημα IV), στην οποία αποτυπώνεται το σύνολο των προς επαλήθευση στοιχείων (σημεία ελέγχου), του Αιτήματος. Το Παράρτημα IV συμπληρώνεται κατά το στάδιο της διοικητικής επαλήθευσης (σημεία ελέγχου πεδίου Β) και κατά την επιτόπια επαλήθευση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου (σημεία ελέγχου πεδίου Γ) και φυλάσσεται στον φάκελο της Πράξης.

(iii) Συμπληρώνει τον πίνακα της αναλυτικής κατάστασης δαπανών, (Παράρτημα III) που υποβάλει ο Δικαιούχος, προσθέτοντας σε αυτόν τρεις (3) στήλες (εφεξής Παράρτημα IIIA), όπου αναγράφονται τα αποτελέσματα της επαλήθευσης (ποσά δαπανών) και η αιτιολόγησή τους, (επιλέξιμα ποσά, μη επιλέξιμα ποσά και αιτιολόγηση).

(iv) Με βάση τα παραπάνω, συντάσσει Έκθεση Επαλήθευσης – Πιστοποίησης (Παράρτημα V) της εξεταζόμενης Πράξης, στην οποία προσδιορίζεται το ποσοστό υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου, σε σχέση με το συνολικά εγκεκριμένο, και στην περίπτωση τελικής ή ολικής πληρωμής της Πράξης, επιβεβαιώνεται η έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας.

(v) Η Έκθεση Επαλήθευσης – Πιστοποίησης, καταχωρείται στο ΠΣΚΕ με ευθύνη του συντονιστή του ΟΕΕ, ο οποίος διαβιβάζει στον ΕΦ τα ανωτέρω Υποδείγματα που αφορούν την επαλήθευση, υπογεγραμμένα, σε έντυπη μορφή και σε ψηφιακή μορφή (USB stick με αρχεία σε μορφή pdf και πίνακες σε EXCEL) μαζί με το σχετικό φωτογραφικό υλικό.

(vi) Το ΟΕΕ οφείλει να θεωρήσει τις πιστοποιηθείσες εργασίες και να ελέγξει τα δικαιολογητικά το αργότερο σε τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες από την ημερομηνία παραλαβής του φακέλου Αιτήματος Επαλήθευσης – Πληρωμής του Δικαιούχου από τον ΕΦ.

3. Ο ΕΦ μετά από τον έλεγχο της Έκθεσης Επαλήθευσης και του οικονομικού πίνακα με τις αναλυτικές δαπάνες, οριστικοποιεί στο ΠΣΚΕ την Έκθεση Επαλήθευσης και τις επιλέξιμες δαπάνες συμπληρώνοντας στις αντίστοιχες στήλες τα επιλέξιμα τελικά ποσά δαπανών της Πράξης. Με αυτό τον τρόπο βεβαιώνεται η ολοκλήρωση μέρους ή του συνόλου της Πράξης και ορίζεται το καταβλητέο ποσό της δημόσιας οικονομικής ενίσχυσης που αντιστοιχεί στο μέρος των εργασιών που έχουν επαληθευτεί – πιστοποιηθεί.

Με την ως άνω οριστικοποίηση της διαδικασίας, ενημερώνεται εγγράφως ο Δικαιούχος για τα αποτελέσματα της επαλήθευσης, στον οποίο παρέχεται το δικαίωμα υποβολής ένστασης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 18 της παρούσας.

4. Για τον προσδιορισμό από τον ΕΦ, του καταβλητέου ποσού της Δημόσιας Δαπάνης που αντιστοιχεί στις εργασίες και προμήθειες που έχουν επαληθευθεί-πιστοποιηθεί, τηρούνται τα εξής:

- (i) Οι επιλέξιμες δαπάνες υπολογίζονται αφού αφαιρεθούν από τις πραγματοποιηθείσες:
- ✓ Οι δαπάνες των μη επιλέξιμων εργασιών – προμηθειών.
  - ✓ Οι υπερβάσεις κόστους των επιμέρους κατηγοριών εργασιών, οι οποίες προκύπτουν ως αποτέλεσμα υπέρβασης επί της εγκεκριμένης τιμής εκτέλεσης της σχετικής εργασίας / προμήθειας.
- (ii) Σε κάθε περίπτωση το τελικό ποσό πληρωμής δεν μπορεί να υπερβεί τον συνολικό εγκεκριμένο προϋπολογισμό του επενδυτικού σχεδίου.
- (iii) Δεν αναγνωρίζεται για ενίσχυση-χρηματοδότηση σε κανένα στάδιο, το άνοιγμα πίστωσης σε δεσμευμένο λογαριασμό σε τράπεζα για την αγορά εξοπλισμού, επειδή δεν αποτελεί καταβολή χρημάτων εκ μέρους του Δικαιούχου με βάση εξοφλημένα μέσω τράπεζας τιμολόγια, εκδοθέντα για αντίστοιχη δαπάνη.
5. Με την οριστικοποίηση των δεδομένων της Έκθεσης Επαλήθευσης του αιτήματος πληρωμής στο ΠΣΚΕ και ΟΠΣ, η δημόσια χρηματοδότηση που αναλογεί στους Δικαιούχους καταβάλλεται σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο που διέπει τη διενέργεια των πληρωμών.
  6. Η πληρωμή πραγματοποιείται, στο ακέραιο και αποκλειστικά στον τραπεζικό λογαριασμό του αιτούντος, χωρίς κανένα ποσό να αφαιρείται, ούτε να παρακρατείται, ούτε να εισπράττεται, το οποίο θα είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση των ποσών της δημόσιας συνεισφοράς στους Δικαιούχους. Εξαιρούνται κατά την τελευταία πληρωμή οι παρακρατήσεις σε ΔΟΥ, ΕΦΚΑ κλπ.
  7. Η δημόσια ενίσχυση δεν εκχωρείται σε τρίτους.
  8. Οι διοικητικοί έλεγχοι των αιτημάτων πληρωμής καταχωρούνται στο ΠΣΚΕ και μεταφέρονται στο ΟΠΣ μέσω κατάλληλης διαλειτουργικότητας.
  9. Οι δικαιούχοι μπορούν, οποιαδήποτε στιγμή, να ανακαλέσουν εγγράφως την αίτηση πληρωμής ή προκαταβολής, με αίτημα ανάκλησης που υποβάλλεται στον ΕΦ.
  10. Οι δικαιούχοι επίσης μπορούν, μόνο σε περιπτώσεις προφανών σφαλμάτων, να διορθώσουν και να προσαρμόσουν την αίτηση πληρωμής ή προκαταβολής ή/και τα συνυποβαλλόμενα δικαιολογητικά, οποιαδήποτε στιγμή μετά την υποβολή τους.
  11. Σε περίπτωση που κατά τη διάρκεια του ελέγχου διαπιστωθεί υποβολή ψευδών στοιχείων από το δικαιούχο στα αιτήματα πληρωμής, η πράξη απεντάσσεται και η τυχόν καταβληθείσα δημόσια δαπάνη επιστρέφεται με τη διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών. Επιπλέον, ο εν λόγω δικαιούχος αποκλείεται από το Ε.Π. Αλιείας και Θάλασσας 2014 – 2020.

21. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΠΡΑΞΗΣ - ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

Είναι δυνατή η τροποποίηση της Απόφασης Χρηματοδότησης της Πράξης, μετά από σχετικό αίτημα του Δικαιούχου, εφόσον:

- παρέχεται επαρκής τεκμηρίωση για την αναγκαιότητα των προτεινόμενων μεταβολών των στοιχείων του έργου ως προς την ομαλή υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου του έργου και την επίτευξη των στόχων του
- δεν επηρεάζεται ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας, η φύση και οι αρχικοί στόχοι της εγκεκριμένης Πράξης
- δεν μεταβάλλονται στοιχεία με τρόπο που να ακυρώνονται η επιλεξιμότητα ή/ και η θετική αξιολόγηση της πρότασης, βάσει των κριτηρίων επιλεξιμότητας και επιλογής της παρούσας Πρόσκλησης
- δεν αυξάνεται το ποσό της εγκεκριμένης δημόσιας χρηματοδότησης του έργου.

Ανάλογα με τη φύση και την έκτασή τους οι τροποποιήσεις διακρίνονται στις παρακάτω κατηγορίες:

- Τροποποιήσεις ήσσονος σημασίας, που πραγματοποιούνται από τον ΕΦ χωρίς προηγούμενη έγκριση της ΕΔΠ και χωρίς να απαιτείται τροποποίηση της Απόφασης Χρηματοδότησης της Πράξης, και ενδεικτικά αφορούν σε:
  - Τροποποίηση της Πράξης που συνίσταται σε καθαρά τεχνικές αλλαγές, απόλυτα αιτιολογημένες που δεν επηρεάζουν τη διαρθρωτική και οικονομική πλευρά της (πχ μεταφορά ποσών εντός Κατηγοριών δαπανών).
  - Τεχνικές μετατροπές και γενικά τροποποιήσεις που αφορούν καθαρά τεχνικές αλλαγές εγκαταστάσεων (αλλαγή υλικών ή τρόπου / τύπου κατασκευής των εγκαταστάσεων, επουσιώδεις αλλαγές εξοπλισμού, τροποποίηση κωδικών ή εργασιών κλπ.), απόλυτα αιτιολογημένες, χωρίς αύξηση του εγκριθέντος προϋπολογισμού και χωρίς αλλαγή του αποτελέσματος και εφόσον είναι στα πλαίσια των προβλεπόμενων αδειών και εγκρίσεων.
  - Αύξηση ή μείωση του κόστους των επιμέρους εργασιών, που είχαν υπολογισθεί αρχικά χωρίς να αυξηθεί ο συνολικός προϋπολογισμός της πράξης και χωρίς να τροποποιηθεί ο στόχος παραγωγής, το είδος των εργασιών και το αποτέλεσμα σε αποδοτικότητα. Η μείωση του κόστους επιφέρει και μείωση της οικονομικής ενίσχυσης, ενώ η αύξηση του κόστους, χωρίς προηγούμενη έγκριση από τον ΕΦ, επιβαρύνει αποκλειστικά τον Δικαιούχο.

- Μη ουσιώδεις αλλαγές του φυσικού αντικειμένου.
- Διόρθωση επουσιωδών προφανών σφαλμάτων
- Τροποποιήσεις μείζονος σημασίας, που σχετίζονται με κρίσιμες παραμέτρους που ενδέχεται να επηρεάσουν την ομαλή υλοποίηση του έργου, που εγκρίνονται από την ΕΔΠ και απαιτούν τροποποίηση της Απόφασης Χρηματοδότησης της Πράξης και αφορούν σε:
  - Αλλαγή του Δικαιούχου ή της νομικής μορφής αυτού.
  - Αλλαγή του εγκεκριμένου χρηματοδοτικού σχήματος, εφόσον προσκομιστούν όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά που αφορούν στην κάλυψη της Ιδιωτικής Συμμετοχής.
  - Τροποποίηση χρονοδιαγράμματος υλοποίησης της Πράξης (είτε μετά από αίτημα του δικαιούχου είτε μετά από οριζόντια παράταση προθεσμίας ολοκλήρωσης των πράξεων από τον ΕΦ).
  - Σημαντική τροποποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της Πράξης.
  - Μεταφορές ποσών μεταξύ 'Κατηγοριών δαπανών'
  - Διόρθωση προφανών σφαλμάτων

Η διαδικασία που ακολουθείται για τροποποιήσεις της απόφασης χρηματοδότησης είναι η εξής:

1. Για οποιαδήποτε αλλαγή/μεταβολή της ενταχθείσας Πράξης, υποβάλλεται από τον Δικαιούχο στον ΕΦ, αίτηση τροποποίησης, με τη χρήση τυποποιημένου εντύπου μέσω του ΠΣΚΕ με συνημμένα όλα τα έγγραφα και δικαιολογητικά που το τεκμηριώνουν.
2. Η αίτηση τροποποίησης υποβάλλεται πριν από την έναρξη πραγματοποίησης των ενεργειών/εργασιών στις οποίες αναφέρεται. Ο Δικαιούχος με δική του ευθύνη μπορεί να προβεί σε εργασίες που περιλαμβάνονται στην προτεινόμενη τροποποίηση, προ της λήψης της απάντησης για έγκρισή της, όχι όμως πριν από την ημερομηνία καταχώρησης της σχετικής αίτησης στο ΠΣΚΕ.
3. Οι αιτήσεις τροποποίησης υποβάλλονται από τον Δικαιούχο εντός των ορίων του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης της Πράξης που ορίζει η Απόφαση Χρηματοδότησης της Πράξης, με συνημμένα -κατά περίπτωση-, τα ακόλουθα:
  - Τεχνική Έκθεση με πλήρη τεχνική και οικονομική αιτιολόγηση των προτεινόμενων αλλαγών.
  - Συγκριτικό πίνακα αρχικώς εγκεκριμένων και προτεινόμενων εργασιών-εξοπλισμού.

- Προσφορές για τις νέες εργασίες – εξοπλισμούς.
- Χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης νέων εργασιών.
- Λοιπά δικαιολογητικά στοιχεία, ανάλογα με τη φύση της τροποποίησης.

Τα παραπάνω δικαιολογητικά δεν αφορούν περίπτωση τροποποίησης Δικαιούχου Πράξης ή νομικής μορφής αυτού ή του καταστατικού του φορέα.

4. Ο ΕΦ εξετάζει το αίτημα τροποποίησης της Πράξης. Το αίτημα γίνεται αποδεκτό, εφόσον τηρούνται οι όροι του παρόντος άρθρου και οι όροι της Απόφασης Χρηματοδότησης και εφόσον απαιτείται, εκδίδεται απόφαση της ΕΔΠ για την τροποποίηση της Απόφασης Χρηματοδότησης της Πράξης και ο ΕΦ ενημερώνει εγγράφως το Δικαιούχο. Αφού ολοκληρωθεί η διαδικασία τροποποίησης της πράξης στο ΠΣΚΕ, τα στοιχεία τροποποίησης μεταφέρονται στο ΟΠΣ.
5. Στην περίπτωση απόρριψης του αιτήματος τροποποίησης εκδίδεται από τον ΕΦ, μέσω του ΠΣΚΕ, έγγραφο απόρριψης του αιτήματος τροποποίησης της Πράξης με πλήρη αιτιολόγηση των λόγων απόρριψης. Το έγγραφο αποστέλλεται στον Δικαιούχο με ευθύνη του ΕΦ, ο οποίος δεσμεύεται να υλοποιήσει την Πράξη σύμφωνα με τα οριζόμενα στην αρχική απόφαση χρηματοδότησης.
6. Το πλήθος των τροποποιήσεων μιας πράξης που αιτείται ο δικαιούχος, δεν μπορεί να υπερβαίνει τις (5) κατά τη διάρκεια του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος υλοποίησης.
7. Για λόγους απλοποίησης των διαδικασιών, δίνεται η δυνατότητα οι τροποποιήσεις ήσσονος σημασίας να ενσωματώνονται προς αξιολόγηση και έγκριση στο αίτημα πληρωμής του δικαιούχου, χωρίς να απαιτείται ξεχωριστό αίτημα τροποποίησης. Η ΕΔΠ ενημερώνεται για όλα τα σχετικά αιτήματα τροποποιήσεων ήσσονος σημασίας που έχουν εγκριθεί από τον ΕΦ, συγκεντρωτικά σε συνεδρίασή της.
8. Σε κάθε περίπτωση, αιτήματα τροποποίησης γίνονται δεκτά για εξέταση εφόσον υποβληθούν σύμφωνα με την ανωτέρω διαδικασία έως ένα (1) μήνα πριν από τη λήξη του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης της Πράξης.
9. Σε περίπτωση όπου με την τροποποίηση προκύπτει μείωση του συνολικού επιλέξιμου κόστους του επενδυτικού σχεδίου, επέρχεται και μείωση της οικονομικής ενίσχυσης, ενώ σε περίπτωση αύξησης του συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου, αυτή επιβαρύνει τον Δικαιούχο.
10. Εφόσον κριθεί αναγκαίο, ο ΕΦ δύναται να ζητήσει την υποβολή διευκρινιστικών στοιχείων από τον Δικαιούχο, αναφορικά με την αιτηθείσα τροποποίηση. Τα διευκρινιστικά στοιχεία πρέπει να υποβληθούν εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία

παραλαβής του σχετικού εγγράφου του ΕΦ (αποδεικτικό παράδοσης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου). Με την υποβολή των διευκρινιστικών στοιχείων η αίτηση τροποποίησης επανεξετάζεται. Εάν παρέλθει η προθεσμία, που έχει χορηγηθεί και δεν υποβληθούν τα πρόσθετα δικαιολογητικά, η αίτηση επιστρέφεται στον αιτούντα.

Η Απόφαση Ένταξης Πράξεων τροποποιείται με ευθύνη του ΕΦ, όταν διαπιστωθεί ότι ο συνολικός προϋπολογισμός των πράξεων μειώνεται σε ποσοστό άνω του 20%.

22. ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΠΡΑΞΕΩΝ

1. Η έναρξη της διαδικασίας ολοκλήρωσης της πράξης πραγματοποιείται με την κατάθεση του τελικού αιτήματος πληρωμής του δικαιούχου, εντός του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης της, και ολοκληρώνεται με την έκδοση Βεβαίωσης Ολοκλήρωσης Πράξης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο ΣΔΕ (Διαδικασία ΔΙΙ_10_ΚΕ).
2. Η Βεβαίωση Ολοκλήρωσης Πράξης συντάσσεται μέσω του ΠΣΚΕ, υπογράφεται από το όργανο που εξέδωσε την απόφαση χρηματοδότησης της Πράξης και κοινοποιείται στο ΟΠΣ, ενώ αποστέλλεται εγγράφως στο Δικαιούχο.
3. Η ολοκλήρωση της Πράξης διαπιστώνεται κατά την Επιτόπια Επαλήθευση του αρμόδιου ΟΕΕ, σε συνέχεια της υποβολής από τον Δικαιούχο του τελικού Αιτήματος Επαλήθευσης-Πιστοποίησης.
4. Στην Έκθεση Επαλήθευσης - Πιστοποίησης του αρμόδιου ΟΕΕ της τελικής ή ολικής δόσης πληρωμής, βεβαιώνεται η ολοκλήρωση της Πράξης και η έναρξη λειτουργίας της.
5. Ο ΕΦ, βάσει της τελικής Έκθεσης Επαλήθευσης, προβαίνει στη σύνταξη της Βεβαίωσης Ολοκλήρωσης της Πράξης μέσω του ΠΣΚΕ, η οποία υπογράφεται από το αρμόδιο όργανο του ΕΦ, ενημερώνεται το ΟΠΣ και κοινοποιείται στον Δικαιούχο.

Στην Βεβαίωση Ολοκλήρωσης της Πράξης:

- Βεβαιώνεται η ολοκλήρωση της υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου.
- Βεβαιώνεται η ολοκλήρωση υλοποίησης του οικονομικού αντικειμένου και αποτυπώνεται το τελικό αποτέλεσμα της επαλήθευσης δαπανών όλων των προηγούμενων ενδιάμεσων Αιτημάτων Πληρωμής, με αναφορά στον συνολικό τελικό προϋπολογισμό της Πράξης και την αναλογούσα δημόσια δαπάνη.
- Καθορίζεται το τελικό χρηματοδοτικό σχήμα της Πράξης.
- Διαπιστώνεται η τήρηση των υποχρεώσεων του Δικαιούχου που τίθενται στην Απόφαση Χρηματοδότησης της Πράξης.

- Διαπιστώνεται η συμμόρφωση του Δικαιούχου με τυχόν συστάσεις προγενέστερων επαληθεύσεων και ελέγχων που έχουν διενεργηθεί από το ΟΕΕ ή άλλα ελεγκτικά όργανα.
- Καθορίζεται η ακριβής ημερομηνία ανάληψης κάθε μακροχρόνιας δέσμευσης του Δικαιούχου, όπως αυτές περιγράφονται στην Απόφαση Χρηματοδότησης.

6. Η έκδοση Απόφασης Ολοκλήρωσης των Πράξεων της Πρόσκλησης παράγεται στο ΟΠΣ και πραγματοποιείται με την ολοκλήρωση υλοποίησης όλων των Πράξεων που περιλαμβάνονται στην Απόφαση Ένταξης και αφού ολοκληρωθεί η πλήρης καταβολή της ενίσχυσης στους δικαιούχους.

23. ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ

Είναι δυνατό να ανακληθεί η απόφαση ένταξης - χρηματοδότησης μιας πράξης από το Ε.Π. Αλιείας & Θάλασσας λόγω τεκμηριωμένων αδυναμιών εκτέλεσής της ή μη τήρησης των όρων της σχετικής Απόφασης Ένταξης – Χρηματοδότησης της Πράξης ή κατόπιν αιτήματος του δικαιούχου.

Η διαπίστωση της ανάγκης ανάκλησης της ένταξης πράξης μπορεί να προκύψει:

1. Με την υποβολή αιτήματος από το δικαιούχο πριν τη λήξη του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος υλοποίησης, στο οποίο αναλύονται οι λόγοι αδυναμίας υλοποίησης της πράξης σύμφωνα με τους όρους ένταξής της.
2. Μετά από διαπιστωμένη απάτη βάσει απόφασης αρμόδιας δικαστικής αρχής.
3. Κατά τη διαδικασία παρακολούθησης και ελέγχου της πορείας υλοποίησης της πράξης, στην περίπτωση που διαπιστώνονται σοβαρές αποκλίσεις/εμπλοκές σε σχέση με την προγραμματισθείσα πρόοδο ή τους όρους ένταξής της. Ενδεικτικά και κατά περίπτωση, η διαδικασία δύναται να ενεργοποιηθεί εφόσον επιβάλλεται κατόπιν ελέγχων εθνικών ή ευρωπαϊκών ελεγκτικών οργάνων ή όταν διαπιστώνεται:
  - η παρέλευση του χρόνου υλοποίησης της πράξης, χωρίς έγκριση σχετικής παράτασης
  - η αδυναμία επαλήθευσης του φυσικού αντικειμένου της πράξης
  - η αδυναμία πιστοποίησης του οικονομικού αντικειμένου και της επιλεξιμότητας του με βάση τα πρωτότυπα παραστατικά και λοιπά δικαιολογητικά και στοιχεία τεκμηρίωσης
  - η αδυναμία επιβεβαίωσης ύπαρξης επαρκούς διαδρομής ελέγχου

- η μη συμμόρφωση του δικαιούχου προς συστάσεις διοικητικής ή επιτόπιας επαλήθευσης του ΕΦ ή άλλης αρμόδιας εθνικής ή ευρωπαϊκής αρχής
- άλλη παράβαση του εθνικού ή κοινοτικού θεσμικού πλαισίου η οποία διενεργείται από τον δικαιούχο δόλια και δεν επιδέχεται θεραπεία.

Στις περιπτώσεις που απαιτείται, ο ΕΦ θέτει την πράξη σε καθεστώς επιτήρησης με αποστολή προειδοποιητικής επιστολής στο δικαιούχο (με απόδειξη παραλαβής) στην οποία προσδιορίζονται οι αποκλίσεις και καθορίζονται τα διορθωτικά μέτρα και η περίοδος συμμόρφωσης του δικαιούχου.

Εάν παρέλθει το χρονικό διάστημα συμμόρφωσης του δικαιούχου, χωρίς τη λήψη διορθωτικών μέτρων, η πράξη ανακαλείται με ευθύνη του ΕΦ.

Η Απόφαση Ανάκλησης της Απόφασης Χρηματοδότησης Πράξης εκδίδεται από την ΕΔΠ (αρμόδιο Όργανο έκδοσης της αρχικής Απόφασης Χρηματοδότησης), κατόπιν εισήγησης του Διευθυντή του ΕΦ και κοινοποιείται στο δικαιούχο με συστημένη επιστολή ή/και με απόδειξη παραλαβής στην Αρχή Ελέγχου και στην Αρχή Πιστοποίησης. Τα σχετικά έγγραφα καταχωρούνται στο ΠΣΚΕ και ενημερώνεται σχετικά το ΟΠΣ.

Στην περίπτωση που για την συγκεκριμένη πράξη, η οποία ανακαλείται, έχει καταβληθεί ποσό δημόσιας συνεισφοράς, τότε γίνεται ανάκτηση των ποσών που έχουν καταβληθεί αχρεωστήτως ή παρανόμως σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις της ΚΥΑ Δημοσιονομικών Διορθώσεων (ΦΕΚ Β' 309/2017).

24. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΣΤΟ ΣΤΑΔΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥΣ

Ο ΕΦ σε ολοκληρωμένες Πράξεις Κρατικών Ενισχύσεων οι οποίες αφορούν δράσεις επιχειρηματικότητας / παραγωγικές επενδύσεις, παρακολουθεί το έργο σε ότι αφορά παρεκκλίσεις της λειτουργίας ή άλλη χρήση της Πράξης από το σκοπό για τον οποίο έχει ενισχυθεί, ή για παύση της λειτουργίας της, καθώς και για το σύνολο των μακροχρόνιων υποχρεώσεων που έχει αναλάβει ο Δικαιούχος, βάσει του θεσμικού πλαισίου και της Απόφασης Χρηματοδότησης της Πράξης και προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για την ανάκτηση μέρους ή του συνόλου των ενισχύσεων που έχουν καταβληθεί όπου απαιτείται.

Η διαδικασία παρακολούθησης και επαλήθευσης της τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων του Δικαιούχου, μετά την ολοκλήρωση υλοποίησης της Πράξης, περιγράφεται στο Παράρτημα VI.

Ο ΕΦ διατηρεί λεπτομερείς φακέλους με όλες τις πληροφορίες και τα δικαιολογητικά έγγραφα που απαιτούνται, οι οποίοι φυλάσσονται επί 10 έτη από την ημερομηνία ολοκλήρωσης των πράξεων.

25. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

Ο Δικαιούχος υποχρεούται:

1. Να υλοποιήσει την Πράξη σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην Απόφαση Χρηματοδότησής της.
2. Να τηρεί την Κοινοτική και Εθνική Νομοθεσία κατά την εκτέλεση της Πράξης και ιδίως όσον αφορά την αειφόρο ανάπτυξη, την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, τη μη διάκριση και την προσβασιμότητα Ατόμων με Αναπηρίες.
3. Να τηρεί ξεχωριστή λογιστική μερίδα για την Πράξη, στην οποία θα καταχωρούνται όλες οι δαπάνες που αντιστοιχούν πλήρως προς τις δαπάνες που δηλώνονται στον ΕΦ.
4. Να τηρεί και να ενημερώνει φάκελο Πράξης με όλα τα στοιχεία που αφορούν στην εκτέλεση της Πράξης έως την ολοκλήρωση, την αποπληρωμή και τη λειτουργία της. Στο φάκελο της Πράξης να τηρούνται όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα σχετικά με τις δαπάνες για διάστημα δέκα (10) ετών από την τελική πληρωμή της Πράξης. Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται είτε υπό τη μορφή πρωτοτύπων, ή επικαιροποιημένων αντιγράφων των πρωτοτύπων ή σε κοινώς αποδεκτούς φορείς δεδομένων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτότυπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή.
5. Να αποδέχεται επιτόπιους ελέγχους από όλα τα αρμόδια εθνικά και ευρωπαϊκά ελεγκτικά όργανα, τόσο στην έδρα του, όσο και στους χώρους υλοποίησης της Πράξης, και να διευκολύνει τον έλεγχο προσκομίζοντας οποιοδήποτε στοιχείο που αφορά στην εκτέλεση της Πράξης ζητηθεί.
6. Να θέτει στη διάθεση, εφόσον ζητηθούν, καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης της Πράξης και για όσο χρόνο ο Δικαιούχος υποχρεούται για την τήρησή τους, όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά και στοιχεία της Πράξης, στον ΕΦ, στην ΕΥΔ ΕΠΑΛΘ, στην Αρχή Πιστοποίησης, στην Αρχή Ελέγχου, στην Επιτροπή Παρακολούθησης και σε όλα τα εθνικά και κοινοτικά ελεγκτικά όργανα.
7. Να λαμβάνει όλες τις κατά περίπτωση απαιτούμενες γενικές και ειδικές άδειες ή/και δικαιολογητικά, που αφορούν στην πραγματοποίηση της ενισχυόμενης Πράξης και τη

νόμιμη λειτουργία της χρηματοδοτούμενης επιχείρησης. Τα ανωτέρω έγγραφα επιδεικνύονται στα αρμόδια όργανα παρακολούθησης και επαλήθευσης Πράξεων.

8. Να αποδέχεται τη συμπερίληψή τους στο κατάλογο των πράξεων του Ε.Π. που δημοσιοποιούνται στην ενιαία διαδικτυακή πύλη του ΕΣΠΑ (www.espa.gr), κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 119 και στο Παράρτημα V του Καν. 508/2014, και στο οποίο αναφέρονται: η ονομασία του Δικαιούχου και της Πράξης, σύνοψη της Πράξης, η ημερομηνία έναρξης της Πράξης, η καταληκτική ημερομηνία Πράξης, η συνολική επιλέξιμη δαπάνη, το ποσοστό συγχρηματοδότησης, ο ταχυδρομικός κώδικας, ή άλλη κατάλληλη ένδειξη της τοποθεσίας, η χώρα, η ονομασία της κατηγορίας παρέμβασης της Πράξης.
9. Να αναρτά προσωρινή πινακίδα, σημαντικού μεγέθους, κατά τη φάση υλοποίησης, στο χώρο εκτέλεσης της Πράξης σε ορατό σημείο από το κοινό, όταν η συνολική δημόσια δαπάνη της Πράξης υπερβαίνει τα 500.000 €.
10. Να τοποθετεί μόνιμη αναμνηστική πλάκα ή πινακίδα σημαντικού μεγέθους, σε σημείο εύκολα ορατό από το κοινό, εντός τριών μηνών από την ολοκλήρωση της Πράξης, όταν η συνολική δημόσια δαπάνη υπερβαίνει τα 500.000 €.

Η αναμνηστική πλάκα ή πινακίδα, η οποία σχεδιάζεται σύμφωνα με τα τεχνικά χαρακτηριστικά που καθορίζονται στον Κανονισμό 763/2014, αναγράφει τον τίτλο της Πράξης και τον κύριο στόχο της, το έμβλημα της ένωσης μαζί με την αναφορά στην Ένωση, και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ).
11. Να τοποθετεί μία αφίσα με πληροφόρηση σχετικά με την Πράξη, (ελάχιστο μέγεθος Α3), που περιλαμβάνει τη χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση, σε σημείο εύκολα ορατό από το κοινό, για Πράξεις με συνολική δημόσια δαπάνη κάτω των 500.000 €.
12. Τα πάγια στοιχεία των επενδυτικών σχεδίων που ενισχύονται δια της παρούσας απαγορεύεται να χρησιμοποιούνται για δραστηριότητες άλλες από αυτές που αναφέρονται στην Απόφαση Χρηματοδότησης της Πράξης για χρονικό διάστημα τουλάχιστον τριών (3) ετών από την τελική πληρωμή της Πράξης.
13. Απαγορεύεται η πώληση ή αντικατάσταση του εξοπλισμού που ενισχύθηκε, χωρίς την έγκριση του ΕΦ, πριν τη συμπλήρωση τριών (3) ετών από την τελική πληρωμή της Πράξης.
14. Απαγορεύεται η μεταβίβαση εξοπλισμού κατά τη διάρκεια υλοποίησης της Πράξης, εκτός της περίπτωσης που ο μεταβιβαζόμενος εξοπλισμός αντικατασταθεί από άλλο ίσης τουλάχιστον αξίας και ίδιου είδους το αργότερο εντός έξι (6) μηνών και μετά την έγκριση

του ΕΦ. Αυτό ισχύει και για εξοπλισμούς που έχουν καταστραφεί και δε δύναται να χρησιμοποιηθούν επιτυχώς για την λειτουργία του έργου.

15. Απαγορεύεται η εκμίσθωση μέρους ή του συνόλου των εγκαταστάσεων – εξοπλισμών που αποτελούν αντικείμενο της Πράξης χωρίς έγκριση του ΕΦ. Έγκριση δίδεται με τον όρο της συνέχισης της λειτουργίας της επένδυσης στο ίδιο παραγωγικό αντικείμενο και η ευθύνη για την τήρηση των όρων ένταξης και χρηματοδότησης παραμένει στον εκμισθωτή.
16. Δεν επιτρέπεται η αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος της ενισχυόμενης πράξης, καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης χωρίς να έχει προηγηθεί σχετικό αίτημα τροποποίησης στον ΕΦ και έγκρισή του. Σε περίπτωση που, κατόπιν σχετικού ελέγχου, διαπιστωθεί μεταβολή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος χωρίς να έχει ακολουθηθεί η εν λόγω διαδικασία, και διαπιστωθεί ότι ο δικαιούχος δεν τηρεί τα κριτήρια επιλεξιμότητας ή ότι η διαφοροποίηση των κριτηρίων επιλογής τον καθιστά μη επιλέξιμο, τότε ο δικαιούχος απεντάσσεται και τυχόν ποσό ενίσχυσης που έχει καταβληθεί επιστρέφεται σύμφωνα με την διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.
17. Για τα κριτήρια επιλογής των οποίων η επίτευξη δύναται να πραγματοποιηθεί σε χρόνο μεταγενέστερο της υποβολής αίτησης χρηματοδότησης, ο δικαιούχος έχει την πλήρη υποχρέωση επίτευξής τους.
18. Το αργότερο έξι (6) μήνες από την έναρξη λειτουργίας της επιχείρησης ο δικαιούχος θα πρέπει να έχει προβεί στην πρόσληψη του συνόλου του προβλεπόμενου από την εγκριθείσα Πράξη προσωπικού. Το ανωτέρω προσωπικό θα πρέπει να απασχολείται συνεχώς για τουλάχιστον τρία (3) έτη εφόσον πρόκειται για ΜΜΕ. Ως ημερομηνία βάσει της οποίας υπολογίζεται το ανωτέρω διάστημα είναι η μεταγενέστερη εκ των κατωτέρω δύο (2) ημερομηνιών :
  - α) η ημερομηνία τελικής πληρωμής της Πράξης,
  - β) η ημερομηνία πρόσληψης για την κάθε δημιουργηθείσα σχέση απασχόλησης.
19. Στις περιπτώσεις που δεν προβλέπεται δημιουργία νέων θέσεων εργασίας (π.χ. Πράξεις εκσυγχρονισμού), οι δηλωθείσες υφιστάμενες θέσεις εργασίας κατά την ημερομηνία της αίτησης χρηματοδότησης του δικαιούχου, θα πρέπει να διατηρούνται για τουλάχιστο τρία (3) έτη εφόσον πρόκειται για ΜΜΕ.
20. Η επιχείρηση πρέπει να βρίσκεται σε συνεχή λειτουργία για τουλάχιστον τρία (3) έτη από την τελική πληρωμή της Πράξης και να μην υφίσταται ουσιαστική μεταβολή που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή την εφαρμογή των όρων που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τους αρχικούς στόχους.

21. Για μια πράξη που περιλαμβάνει επένδυση σε υποδομή ή παραγωγική επένδυση επιστρέφεται το σύνολο της ενίσχυσης, εάν εντός τριών ετών από την τελική πληρωμή στον δικαιούχο ή εντός της προθεσμίας που ορίζεται στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, κατά περίπτωση, διαπιστωθεί οποιοδήποτε από τα ακόλουθα:
- α) παύση ή μετεγκατάσταση μιας παραγωγικής δραστηριότητας εκτός της περιοχής προγράμματος·
  - β) αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος ενός στοιχείου υποδομής η οποία παρέχει σε μια εταιρεία ή δημόσιο οργανισμό αδικαιολόγητο πλεονέκτημα·
  - γ) ουσιαστική μεταβολή που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή την εφαρμογή των όρων που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τους αρχικούς στόχους.
22. Σε περιπτώσεις διαφοροποίησης εκτός των εμπορικών αλιευτικών δραστηριοτήτων στο πλαίσιο του άρθρου 63.1.β του Καν. (ΕΕ) 508/2014, που συνδυάζονται με επαγγελματικό επαναπροσανατολισμό, οι δικαιούχοι αλιείς, δεν θα μπορούν να ξαναρχίσουν εκ νέου την άσκηση του αλιευτικού επαγγέλματος εντός προθεσμίας μικρότερης των 5 ετών μετά την καταβολή της ενίσχυσης.

Σε περιπτώσεις επενδύσεων επί σκάφους:

23. Ο Δικαιούχος είναι υποχρεωμένος για χρονική περίοδο τριών (3) ετών από την τελική πληρωμή της Πράξης, να διατηρεί επί του σκάφους του τον χρηματοδοτούμενο εξοπλισμό.
24. Ο Δικαιούχος, όταν πρόκειται για σκάφος εσωτερικών υδάτων, είναι υποχρεωμένος για χρονική περίοδο τριών (3) ετών από την τελική πληρωμή της Πράξης να διατηρεί την αλιευτική δραστηριότητα αποκλειστικά στα εσωτερικά νερά.
25. Στην περίπτωση που ο Δικαιούχος έχει εγκριθεί για χρηματοδότηση και το σκάφος του βυθιστεί ή καταστραφεί ολοσχερώς κατά την περίοδο που μεσολαβεί από την ημερομηνία έγκρισης της Πράξης μέχρι και την ολοκλήρωση της Πράξης, δε θα μπορεί να λάβει την ενίσχυση.
26. Η μεταβίβαση του ενισχυόμενου επαγγελματικού αλιευτικού σκάφους κατά τη διάρκεια υλοποίησης της Πράξης επιτρέπεται μόνο σε περιπτώσεις κληρονομικής διαδοχής (σε περίπτωση θανάτου Δικαιούχου) κατόπιν έγκρισης του ΕΦ και εφόσον οι κληρονόμοι αναλαμβάνουν το σύνολο των υποχρεώσεων που απορρέουν από την υλοποίηση της Πράξης.

27. Η μεταβίβαση του ενισχυόμενου επαγγελματικού αλιευτικού σκάφους για χρονική περίοδο τριών (3) ετών, από την τελική πληρωμή της Πράξης επιτρέπεται μόνο κατόπιν έγκρισης του ΕΦ και εφόσον ο νέος ιδιοκτήτης αναλαμβάνει το σύνολο των υποχρεώσεων που απορρέουν από την υλοποίηση της Πράξης.
28. Απαγορεύεται η μεταβίβαση του σκάφους εκτός Ένωσης, επί τουλάχιστον πέντε (5) έτη από την τελική πληρωμή της Πράξης. Στην περίπτωση μεταβίβασης του σκάφους εκτός Ένωσης, εντός της ανωτέρω προθεσμίας, τα ποσά ανακτώνται, ως αχρεωστήτως καταβληθέντα, κατ' αναλογία προς την περίοδο κατά την οποία δεν πληρούταν η προϋπόθεση της δέσμευσης.
29. Σε περιπτώσεις επενδύσεων επί του σκάφους, ο Δικαιούχος οφείλει να διατηρεί σε ισχύ τόσο την ατομική του άδεια αλιείας όσο και αυτή του αλιευτικού σκάφους για τα επόμενα τρία (3) έτη από την τελική πληρωμή της Πράξης.
30. Στην περίπτωση που ένα σκάφος υποστεί ζημιές ή οι επενδύσεις υποστούν μερική ή συνολική ζημιά εντός τριών (3) ετών μετά την ημερομηνία της τελικής πληρωμής ο Δικαιούχος είναι υποχρεωμένος να επισκευάσει το σκάφος ή/και αντικαταστήσει τον εξοπλισμό με ίδια κεφάλαια. Σε αντίθετη περίπτωση οφείλει να επιστρέψει το κατ' αναλογία ποσό βάσει του χρονικού διαστήματος μη τήρησης των δεσμεύσεων.

Σε περίπτωση παράβασης των αναφερομένων στις προηγούμενες παραγράφους, ο ΕΦ δύναται να αποφασίσει την ανάκτηση μέρους ή και του συνόλου των ενισχύσεων, αναλογικά προς την περίοδο για την οποία δεν εκπληρώθηκαν οι απαιτήσεις, όπως επίσης για τις περιπτώσεις οικονομικής ενίσχυσης μεταχειρισμένου εξοπλισμού, παράβασης ή αθέτησης όρων των προβλεπόμενων αδειών και μη συμμόρφωσης των φορέων της επένδυσης στις υποδείξεις των αρμόδιων αρχών εντός των χρονοδιαγραμμάτων που θα τους τίθενται για την έκδοση συμπληρωματικών αδειών κατά και μετά την υλοποίηση της επένδυσης, καθώς και συμπλήρωσης- επέκτασής τους ή σχετικής παράτασής τους.

Οι προβλεπόμενες κυρώσεις περιγράφονται στο Παράρτημα VII.

26. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ - ΑΝΑΚΤΗΣΕΙΣ

1. Σε περίπτωση διαπίστωσης παρατυπίας ή παράβασης, από τα αρμόδια εθνικά και κοινοτικά όργανα Επαλήθευσης, Πιστοποίησης και Ελέγχου, εφαρμόζονται οι διαδικασίες δημοσιονομικής διόρθωσης και η ανάκτηση των αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών σύμφωνα με την αριθ. 99/23.01.2017 (ΦΕΚ Β' 309/2017) Κοινή Υπουργική Απόφαση, «Σύστημα Δημοσιονομικών Διορθώσεων και διαδικασίες ανάκτησης

αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του κρατικού προϋπολογισμού για την υλοποίηση του ΕΠΑΛΘ 2014-2020» καθώς και σύμφωνα με το ΣΔΕ του ΕΠΑΛΘ (Διαδικασία ΔΙΙΙ_1 «Δημοσιονομικές διορθώσεις ελεγκτικών αρχών/οργάνων»).

2. Για τις διαδικασίες πρόληψης και αντιμετώπισης απάτης ακολουθείται η Κοινοτική και Εθνική νομοθεσία όπως εξειδικεύεται και ισχύει.

27. ΑΝΩΤΕΡΑ ΒΙΑ ΚΑΙ ΕΚΤΑΚΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

1. Σε περίπτωση γεγονότων ανωτέρας βίας ή άλλων γεγονότων τα οποία σαφώς και αποδεδειγμένα βρίσκονται υπεράνω του ελέγχου και της ευθύνης του Δικαιούχου της ενίσχυσης, τότε αναστέλλεται η εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τη σχετική Απόφαση Χρηματοδότησης της Πράξης, στο μέτρο και στο χρόνο που αυτά τα γεγονότα ή περιστατικά παρεμποδίζουν την εκπλήρωσή τους.
2. Προς τούτο, ο δικαιούχος που επικαλείται περιστατικό της παραπάνω κατηγορίας, υποχρεούται να το γνωστοποιήσει εγγράφως στον ΕΦ, υποβάλλοντας και όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά. Ο ΕΦ εξετάζει τα επικαλούμενα περιστατικά «ανωτέρας βίας και έκτακτων γεγονότων» και εισηγείται αρμοδίως και κατά περίπτωση, για την αδυναμία ή μη τήρησης των συμβατικών υποχρεώσεων από τον Δικαιούχο, στην ΕΥΔ ΕΠΑΛΘ, με Απόφαση της οποίας δύναται να υπάρξει εξαίρεση του Δικαιούχου από συγκεκριμένες υποχρεώσεις.

28. ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ - ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Η παρούσα πρόσκληση καθώς και όλα τα συνοδευτικά έντυπα αυτής, βρίσκονται αναρτημένα στον ιστότοπο του ΕΦ www.anmess.gr.

Για αναλυτικότερες πληροφορίες σχετικά με την υποβολή των προτάσεων, την συμπλήρωση των πεδίων του ΠΣΚΕ και άλλες διευκρινίσεις αρμόδιοι είναι η κ. Τσαντούλα Αθηνά και ο κ. Σωτηρόπουλος Παναγιώτης, τηλέφωνο : 2721096120, e-mail: anmess@otenet.gr.

Περαιτέρω πληροφορίες για το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας και Θάλασσας 2014-2020, το σύστημα διαχείρισης του Ε.Π., το θεσμικό πλαίσιο υλοποίησης των πράξεων που εντάσσονται στο εν λόγω Ε.Π., τους κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών των πράξεων βρίσκονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.alieia.gr. Οποιαδήποτε πληροφορία για την υποβολή των προτάσεων (όπως οδηγίες για τη συμπλήρωση της αίτησης, ενημέρωση για τους δείκτες, για την εξειδίκευση των κριτηρίων αξιολόγησης προτάσεων και άλλα έγγραφα αναγκαία για την εξέταση

της πρότασης) βρίσκονται στην οικεία ηλεκτρονική διεύθυνση του ΕΦ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ Α.Ε. Α.Ο.Τ.Α. www.anmess.gr. Οι ανωτέρω δικτυακοί τόποι αποτελούν βασικό εργαλείο επικοινωνίας και ενημέρωσης των αρμόδιων αρχών με το σύνολο των ενδιαφερομένων για το Ε.Π.

Η παρούσα πρόσκληση ισχύει από την ημερομηνία δημοσίευσής της στο Πρόγραμμα Διαύγεια.

Ο Πρόεδρος της ΕΔΠ

Αναστασόπουλος Ευστάθιος

Συνημμένα:

- Υπόδειγμα I Υπεύθυνης Δήλωσης
- Υπόδειγμα II Υπεύθυνης Δήλωσης (de minimis)
- Υπόδειγμα III Υπεύθυνης Δήλωσης
- Υπόδειγμα IV Υπεύθυνης Δήλωσης

Τα παρακάτω έγγραφα και παραρτήματα βρίσκονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.anmess.gr.

1. Παράρτημα I Επιλέξιμοι Κωδικοί Αριθμοί Δραστηριότητας
2. Παράρτημα II Υπόδειγμα Δήλωσης ΜΜΕ
3. Παράρτημα III Δαπάνες από δικαιούχο
4. Παράρτημα IIIA Δήλωση Δαπανών από ΟΕΕ
5. Παράρτημα IV Λίστα Επαλήθευσης
6. Παράρτημα V Έκθεση επαλήθευσης
7. Παράρτημα VI Παρακολούθηση Μακροχρόνιων Υποχρεώσεων
8. Παράρτημα VII Κυρώσεις
9. Έντυπο I_1
10. Έντυπο I_2
11. Κριτήρια επιλογής αξιολόγησης πράξεων

12. Δελτία Ταυτότητας Δεικτών (4.1, 4.2, 4.3, Αρ. Έργων CLLD)
13. Υπουργική Απόφαση 137675/ΕΥΘΥ1016/19-12-2018 (ΦΕΚ Β' 5968/2018) (ΥΑΕΚΕΔ)
14. Οδηγός Εφαρμογής Πρόσκλησης Ιδιωτικών Αλιείας
15. Οδηγός ΕΣΠΑ_ΠΑΡΑΡΤ_ΙΙ_ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑ_ΑΜΕΑ
16. Υπόδειγμα Μελέτης Βιωσιμότητας
17. Πίνακας Τιμών Μονάδος Κατασκευαστικών Εργασιών
18. Υποδείγματα Α, Β, Γ Προϋπολογισμών
19. Υπόδειγμα – Δ Λίστα Δικαιολογητικών
20. Υπόδειγμα – Ε Χρηματοοικονομικό – Επιχειρηματικό Σχέδιο
21. Υπόδειγμα Απόφασης Ένταξης
22. Εγχειρίδιο Υποβολής Αίτησης Χρηματοδότησης στο ΠΣΚΕ
23. Θεσμικό πλαίσιο

Κοινοποίηση:

1. ΕΥΔ ΕΠΑΛΘ (Μονάδες Α, Β1, Γ1)
2. ΥΠΑΑΤ – Γραφείο Γενικού Γραμματέα Αγροτικής Πολιτικής & Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων
3. ΥΠΑΑΤ – Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών
4. ΕΥΣΕ - Εθνική Αρχή Συντονισμού (Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού της Εφαρμογής), Νίκης 10, 105 63, Αθήνα
5. Ειδική Υπηρεσία Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων, Ναυάρχου Νικοδήμου 11 & Βουλής, 105 57, Αθήνα.

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Ι

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν.1599/1986)

ΠΡΟΣ ⁽¹⁾ :	ΕΦΔ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ ΑΕ ΑΟΤΑ						
Ο – Η Όνομα:				Επώνυμο:			
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης ⁽²⁾ :							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλ:			
Τόπος Κατοικίας:			Οδός:			Αριθ:	ΤΚ:
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):				Δ/ση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (Email):			

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις ⁽³⁾, που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω ότι :

- Δεν έχω διαπράξει σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα ή παράπτωμα που θίγει τους κανόνες της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής της ΕΕ και δεν έχω καταδικαστεί για αδίκημα σχετικό με την επαγγελματική μου διαγωγή, σύμφωνα με το άρθρο 10 του Καν. (ΕΕ) 508/2014 του ΕΤΘΑ και τον κατ' εξουσιοδότηση Καν. (ΕΕ) 288/2015.

Συγκεκριμένα:

- i. Δεν έχω διαπράξει σοβαρή παράβαση βάσει του άρθρου 42 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1005/2008 του Συμβουλίου ή του άρθρου 90, παράγραφος 1 του Κανονισμού (ΕΚ) 1224/2009.
- ii. Δεν έχω συμμετάσχει στην εκμετάλλευση, τη διαχείριση ή την ιδιοκτησία αλιευτικών σκαφών που περιλαμβάνονται στον κατάλογο σκαφών ΠΛΑ αλιείας της Ένωσης, όπως ορίζεται στο άρθρο 40 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1005/2008 ή σκαφών που φέρουν τη σημαία χωρών οι οποίες έχουν χαρακτηριστεί ως μη συνεργαζόμενες τρίτες χώρες κατά το άρθρο 33 του ίδιου Κανονισμού.
- iii. Δεν έχω διαπράξει σοβαρές παραβάσεις των κανόνων της ΚΑΛΠ οι οποίες έχουν λάβει το χαρακτηρισμό αυτό σε άλλες νομοθετικές πράξεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του

Συμβουλίου.

- iv. Δεν έχω διαπράξει οποιοδήποτε από τα αδικήματα που ορίζονται στα άρθρα 3 & 4 της οδηγίας 2008/99/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.
- v. Δεν έχω διαπράξει απάτη στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Αλιείας ή του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας και Αλιείας.

- Το ίδιο αντικείμενο της επένδυσης δεν έχει προταθεί ή οριστικά υπαχθεί για ενίσχυση – επιχορήγηση σε αναπτυξιακό νόμο ή άλλο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα.
- Η λειτουργία της επένδυσης θα συνάδει με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την εφαρμογή των Κοινοτικών και Εθνικών διατάξεων, (ΚΑΛΠ, ΚΟΑ, ΠΛΑ ΑΛΙΕΙΑ, Σύστημα Ελέγχου Αλιευτικών Προϊόντων, κ.λπ.), που αφορούν στη διακίνηση, εμπορία, ιχνηλασιμότητα των προϊόντων, την πρόληψη, αποτροπή και εξάλειψη της ΠΛΑ ΑΛΙΕΙΑΣ και τη μέριμνα για την ενημέρωση του καταναλωτή.
- Η Ίδια Συμμετοχή θα καλυφθεί ως εξής: **(συμπληρώνεται η περιγραφή του τρόπου και της διαδικασίας κάλυψης της Ίδιας Συμμετοχής)**

.....
 .....
 .....

**Μόνο σε περίπτωση επέκτασης, εκσυγχρονισμού ή μετεγκατάστασης υφιστάμενης επιχείρησης.
 (Εκ των κατωτέρω τριών (3) προτάσεων διαγράφονται αυτές που δεν είναι αληθείς)**

- Η αρχική επιχείρηση, δεν επιδοτήθηκε στο πλαίσιο οποιουδήποτε Εθνικού ή Κοινοτικού Προγράμματος.
 ή

Η αρχική επιχείρηση, επιδοτήθηκε από Εθνικούς ή/και Κοινοτικούς πόρους στο πλαίσιο του Προγράμματος ....., με ημερομηνία ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου ....., αλλά η παρούσα πρόταση **δεν περιλαμβάνει** αντικατάσταση υπάρχουσας υποδομής.

ή

Η αρχική επιχείρηση, επιδοτήθηκε από Εθνικούς ή/και Κοινοτικούς πόρους στο πλαίσιο του Προγράμματος ....., με ημερομηνία ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου ....., η παρούσα πρόταση **περιλαμβάνει** αντικατάσταση υπάρχουσας υποδομής, αλλά **έχει παρέλθει 5ετία** από την προμήθεια και εγκατάσταση του επιδοτημένου εξοπλισμού. [Για τον υπολογισμό της 5ετίας λαμβάνεται υπόψη η ημερομηνία υπογραφής της βεβαίωσης προόδου και κόστους από το αρμόδιο όργανο (ΟΕΕ, κλπ.), της δόσης πληρωμής στην οποία αντιστοιχεί ο συγκεκριμένος εξοπλισμός ή η εκτελεσθείσα εργασία.]

Ημερομηνία,...../...../20.....

Ο/Η Δηλ

(Υπογραφή & Σφραγίδα)

- (1) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.
- (2) Αναγράφεται ολογράφως.
- (3) «Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.
- (4) Σε περίπτωση ανεπάρκειας χώρου η δήλωση συνεχίζεται στην πίσω όψη της και υπογράφεται από τον δηλούντα ή την δηλούσα.

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΙΙ

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ
 (άρθρο 8 Ν.1599/1986)

**ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΣΩΡΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΗΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ (DE MINIMIS)
 ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 1407/2013**

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν.1599/1986)

ΠΡΟΣ ⁽ⁱ⁾ :	ΕΦΔ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ ΑΕ ΑΟΤΑ						
Ο – Η Όνομα:				Επώνυμο:			
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης ⁽ⁱⁱ⁾ :							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλ:			
Τόπος Κατοικίας:			Οδός:			Αριθ:	TK:
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):				Δ/ση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (Email):			

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις⁽ⁱⁱⁱ⁾, που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω ότι η παρούσα επένδυση συμμορφώνεται με τις τους όρους και τις προϋποθέσεις του Καν. (ΕΕ) 1407/2013 και ότι^(iv):

A. Η επιχείρηση .....
 με ΑΦΜ ....., την οποία νομίμως εκπροσωπώ:

i) Συνιστά «ενιαία επιχείρηση»^(v) με τις κάτωθι επιχειρήσεις:

Α/Α	ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	ΑΦΜ
1.		
2.		
3.		

ii) Δεν συνιστά «ενιαία επιχείρηση» με καμία άλλη επιχείρηση

Β. Η ενίσχυση ήσσονος σημασίας που πρόκειται να χορηγηθεί^(vi) στην ως άνω επιχείρηση^{(vii),(viii)}, βάσει της Πρόσκλησης ....., αφορά δραστηριότητες της επιχείρησης που εμπίπτουν:

i) στον τομέα των οδικών εμπορευματικών μεταφορών για λογαριασμό τρίτων

ii) σε οποιοδήποτε άλλο τομέα

Γ. Στην επιχείρηση, συμπεριλαμβανομένων και των επιχειρήσεων που συνιστούν με αυτήν «ενιαία επιχείρηση», έχουν χορηγηθεί, κατά το τρέχον οικονομικό έτος και τα δύο προηγούμενα οικονομικά έτη, οι κάτωθι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας:

ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΗΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ (DEMINIMIS) ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΧΟΡΗΓΗΘΕΙ ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ (αφορά την επιχείρηση δικαιούχο της ενίσχυσης και τις επιχειρήσεις που τυχόν συνιστούν ενιαία επιχείρηση με αυτήν)							
A/A	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ & ΦΟΡΕΑΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΑΡΙΘ. ΠΡΩΤ. & ΗΜ/ΝΙΑ ΕΓΚΡΙΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΕΓΚΡΙΘΕΝ ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΚΑΤΑΒΛΗΘΕΝ ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ	ΕΠΩΝΥΜΙΑ & ΑΦΜ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ	ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ DE MINIMIS

Δ. Η ενίσχυση ήσσονος σημασίας που πρόκειται να χορηγηθεί στην επιχείρηση βάσει της εν λόγω Πρόσκλησης, αθροιζόμενη με οποιαδήποτε άλλη ενίσχυση ήσσονος σημασίας που της έχει χορηγηθεί σε επίπεδο «ενιαίας επιχείρησης», βάσει οποιουδήποτε Κανονισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για ενισχύσεις ήσσονος σημασίας, κατά το τρέχον οικονομικό έτος και τα δύο προηγούμενα οικονομικά έτη, δεν υπερβαίνει το ανώτατο όριο που καθορίζεται στο άρθρο 5 του Κανονισμού 1407/2013.

Ημερομηνία: ...../...../.....

Ο – Η Δηλ.

(Υπογραφή)

ⁱ Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.

ⁱⁱ Αναγράφεται ολογράφως.

ⁱⁱⁱ Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.

^{iv} Σε περίπτωση ανεπάρκειας χώρου η δήλωση συνεχίζεται στην πίσω όψη της και υπογράφεται από τον δηλούντα ή την δηλούσα.

^v Στην «ενιαία επιχείρηση» περιλαμβάνονται όλες οι επιχειρήσεις που έχουν τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες σχέσεις μεταξύ τους:

α) μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης·

β) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης·

γ) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκεί δεσπόζουσα επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού αυτής της τελευταίας

δ) μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή εταίρων αυτής της επιχείρησης.

Οι επιχειρήσεις που έχουν οποιαδήποτε από τις σχέσεις που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως δ) με μία ή περισσότερες άλλες επιχειρήσεις θεωρούνται, επίσης ενιαία επιχείρηση.

^{vi} Η ενίσχυση ή σσωνος σημασίας θεωρείται ότι χορηγείται κατά τον χρόνο παραχώρησης στην οικεία επιχείρηση του έννομου δικαιώματος λήψης της ενίσχυσης σύμφωνα με το εφαρμοστέο εθνικό νομικό καθεστώς (πχ ημερομηνία έκδοσης εγκριτικής απόφασης/ΚΥΑ/σύμβασης), ανεξάρτητα από την ημερομηνία καταβολής της ενίσχυσης ή σσωνος σημασίας στην επιχείρηση.

^{vii} Σε περίπτωση συγχωνεύσεων ή εξαγορών, όλες οι προηγούμενες ενισχύσεις ή σσωνος σημασίας που έχουν ήδη χορηγηθεί σε οποιαδήποτε από τις συγχωνευόμενες επιχειρήσεις λαμβάνονται υπόψη για να προσδιοριστεί κατά πόσο η νέα ενίσχυση ή σσωνος σημασίας στη νέα ή στην εξαγοράζουσα επιχείρηση υπερβαίνει το σχετικό ανώτατο όριο.

^{viii} Αν μια επιχείρηση διασπαστεί σε δύο ή περισσότερες χωριστές επιχειρήσεις, η ενίσχυση ή σσωνος σημασίας που χορηγήθηκε πριν από τη διάσπαση καταλογίζεται στην επιχείρηση που έλαβε αυτή την ενίσχυση, η οποία είναι κατά κανόνα η επιχείρηση που ανέλαβε τις δραστηριότητες για τις οποίες χρησιμοποιήθηκε η ενίσχυση ή σσωνος σημασίας. Εάν ο εν λόγω καταλογισμός δεν είναι δυνατός, οι ενισχύσεις ή σσωνος σημασίας πρέπει να κατανέμονται αναλογικά με βάση τη λογιστική αξία των ιδίων κεφαλαίων των νέων επιχειρήσεων κατά την πραγματική ημερομηνία της διάσπασης.

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΙΙΙ

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν.1599/1986)

ΠΡΟΣ ⁽¹⁾ :	ΕΦΔ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ ΑΕ ΑΟΤΑ						
Ο – Η Όνομα:				Επώνυμο:			
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης ⁽²⁾ :							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλ:			
Τόπος Κατοικίας:			Οδός:			Αριθ:	TK:
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):				Δ/ση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (Email):			

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις ⁽³⁾, που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω ότι:

- Η προτεινόμενη πράξη δεν έχει περαιωθεί φυσικά ή υλοποιηθεί πλήρως πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης.
- Δεν μου έχουν επιβληθεί πρόστιμα τα οποία έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, για παραβάσεις εργατικής νομοθεσίας και ειδικότερα για: Παράβαση «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας (3 πρόστιμα/ 3 έλεγχοι) ή Αδήλωτη εργασία (2 πρόστιμα / 2 έλεγχοι).
- Δεν εκκρεμεί εντολή ανάκτησης παράνομης κρατικής ενίσχυσης εκδοθείσα βάσει προηγούμενης απόφασης της Επιτροπής ή του Δικαστηρίου Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΔΕΚ).
- Τηρώ τη νομοθεσία περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου.
- Τηρούνται οι αρχές της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών χωρίς διακρίσεις λόγω φύλου, φυλής, εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας, πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας, γενετήσιου προσανατολισμού.
- Η πράξη δεν αφορά την εκτροφή ή μεταποίηση γενετικά τροποποιημένων προϊόντων (αντίστοιχα για επιχειρήσεις υδατοκαλλιέργειας ή μεταποίησης)
- Η πράξη δεν έχει επιχορηγηθεί πάνω από μια φορά κατά την διάρκεια της προγραμματικής περιόδου για τον ίδιο τύπο επένδυσης και για το ίδιο αλιευτικό σκάφος (για επενδύσεις επί του

σκάφους).

- Η πράξη δεν έχει επιχορηγηθεί πάνω από μια φορά κατά την διάρκεια της προγραμματικής περιόδου για τον ίδιο τύπο ατομικού εξοπλισμού και για τον ίδιο δικαιούχο (για επενδύσεις επί του σκάφους)
- Η προτεινόμενη επένδυση δεν αυξάνει την αλιευτική ικανότητα του σκάφους (για επενδύσεις επί του σκάφους).
- Ο προτεινόμενος εξοπλισμός δεν αυξάνει την ικανότητα του σκάφους να εντοπίζει αλιεύματα (για επενδύσεις επί του σκάφους).
- Η προτεινόμενη πράξη δεν πραγματοποιείται παράλληλα με έτερη πράξη που υλοποιεί για το ίδιο σκάφος ο Δικαιούχος στο πλαίσιο του ΕΠΑΛΘ 2014-2020 (για επενδύσεις επί του σκάφους).
- Ο τόπος κατοικίας μου είναι ..... της ΤΚ.....του Δήμου....., που ανήκει στην περιοχή παρέμβασης του προγράμματος. (για αλιείς)
- Η έδρα της εταιρείας με την επωνυμία.....βρίσκεται ..... της ΤΚ.....του Δήμου....., που ανήκει στην περιοχή παρέμβασης του προγράμματος. (συμπληρώνεται εφόσον απαιτείται)
- Μέχρι και τον χρόνο υποβολής της πρότασης δεν μου έχουν επιβληθεί διοικητικές κυρώσεις για παραβίαση κοινοτικών κανονισμών ή εθνικής νομοθεσίας, σε σχέση με την υλοποίηση έργων
- Στην πρόταση δεν δηλώνονται ψευδή και αναληθή στοιχεία
- Δεν είμαι δημόσιος υπάλληλος

ή

Είμαι δημόσιος υπάλληλος ή εργαζόμενος σε ΝΠΔΔ ή σε ΝΠΙΔ και διαθέτω σχετική άδεια από αρμόδιο υπηρεσιακό συμβούλιο ή δεν κωλύομαι από διατάξεις του καταστατικού του νομικού προσώπου

- Δεν έχουν υποβληθεί περισσότερες από μία αιτήσεις στήριξης ανά ΑΦΜ ανά κατηγορία πράξης στο πλαίσιο της ίδιας πρόσκλησης.
- Δεν είμαι (ή και δεν ήμουν κατά τη δημοσίευση της πρόσκλησης), μέλος του Υπηρεσιακού Πυρήνα της ΟΤΔ, στέλεχος του φορέα που έχει συστήσει την ΟΤΔ, εκπρόσωπος φορέων στην Επιτροπή Διαχείρισης Προγράμματος (ΕΔΠ). (Για φυσικά πρόσωπα)
- Η λειτουργία του επενδυτικού μου σχεδίου θα είναι σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα όσον αφορά στις μακροχρόνιες υποχρεώσεις μου
- Αποδέχομαι ότι θα διευκολύνω ελέγχους στην έδρα της πράξης από τον ΕΦ και τους αρμόδιους φορείς ελέγχου
- Η εταιρεία μου δεν αποτελεί εξωχώρια / υπεράκτια εταιρεία
- Δεν έχω δημοσιεύσει άλλη οικονομική χρήση (φορολογικά στοιχεία) της επιχείρησης, πέραν αυτής που υπέβαλα με την υποβολή της αίτησης για το χρονικό διάστημα που προβλέπεται στην πρόσκληση και σύμφωνα με τους όρους αυτής
- Ως δικαιούχος επένδυσης αλιευτικού τουρισμού διαθέτω ή θα αποκτήσω ιστοσελίδα προβολής τουλάχιστον στην ελληνική και αγγλική γλώσσα (για αλιευτικό τουρισμό)
- Ως δικαιούχος επένδυσης μονάδας μεταποίησης/τυποποίησης προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας δεσμεύομαι ότι: α) η μονάδα μου είναι ή θα καταστεί επισκέψιμη, διασφαλίζοντας την επίδειξη της παραγωγικής διαδικασίας ή/και την δημιουργία χώρου

γευσιγνωσίας/εκθετηρίου, β) διαθέτω ή θα αποκτήσω ιστοσελίδα προβολής στην ελληνική και αγγλική γλώσσα και γ) εφαρμόζω ή θα εφαρμόσω συστήματα διασφάλισης ποιότητα (για επιχειρήσεις μεταποίησης).

- Τα δικαιολογητικά που έχω υποβάλλει σε έντυπη ή ψηφιακή μορφή είναι πιστά αντίγραφα των πρωτοτύπων.
- Σε περίπτωση έγκρισης της χρηματοδότησης της προτεινόμενης πράξης μου συμφωνώ στη δημοσίευση της επωνυμίας της επιχείρησης, του τίτλου της πράξης και του ποσού της δημόσιας χρηματοδότησης στον κατάλογο των δικαιούχων που δημοσιεύεται ηλεκτρονικά ή με άλλο τρόπο, σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 2 στοιχείο δ του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1828/2006.
- Αποδέχομαι οποιοδήποτε σχετικό έλεγχο για την εξακρίβωση των δηλωθέντων από τις αρμόδιες εθνικές ή κοινοτικές αρχές.
- Αποδέχομαι ότι τα μηνύματα που θα αποστέλλονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα της διεύθυνσης email που έχει δηλωθεί στο έντυπο υποβολής προς την **ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ ΑΕ ΑΟΤΑ** και όσα λαμβάνονται από αυτούς επέχουν θέση επίσημων εγγράφων.
- Όλα τα αναγραφόμενα στην αίτηση χρηματοδότησης, καθώς και όλα τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά που περιλαμβάνονται στο φάκελο της πρότασης είναι ακριβή και αληθή

Ημερομηνία,...../...../20.....

Ο/Η Δηλ....

(Υπογραφή & Σφραγίδα)

- (1) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.
- (2) Αναγράφεται ολογράφως.
- (3) «Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.
- (4) Σε περίπτωση ανεπάρκειας χώρου η δήλωση συνεχίζεται στην πίσω όψη της και υπογράφεται από τον δηλούντα ή την δηλούσα.

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΙV

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν.1599/1986)

ΠΡΟΣ ⁽¹⁾ :	ΕΦΔ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ ΑΕ ΑΟΤΑ						
Ο – Η Όνομα:				Επώνυμο:			
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης ⁽²⁾ :							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλ:			
Τόπος Κατοικίας:			Οδός:			Αριθ:	ΤΚ:
Αρ. Τηλεομοιτύπου (Fax):				Δ/ση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (Email):			

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις ⁽³⁾, που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω ότι:

Αποδέχομαι την εκτέλεση της Πράξης, με τίτλο «.....», σύμφωνα με το σχέδιο της απόφασης χρηματοδότησης με τον ανωτέρω τίτλο που μου διαβιβάσατε, για οικονομική ενίσχυση στο πλαίσιο του Ε.Π. Αλιείας & Θάλασσας 2014-2020.

Επίσης, δηλώνω υπεύθυνα, ότι θα τηρήσω απαρέγκλιτα όλους τους όρους και δεσμεύσεις που απορρέουν από την απόφαση χρηματοδότησης και από το ισχύον κοινοτικό και εθνικό θεσμικό πλαίσιο:

- α. ΚΑΝ (ΕΕ) 1407/2013
- β. ΚΑΝ (ΕΕ) 1303/2013
- γ. ΚΑΝ (ΕΕ) 508/2014
- δ. ΚΥΑ 1538/26.06.2019
- ε. Απόφαση Ένταξης Πράξεων με αριθ.....

Ημερομηνία,...../...../20.....

Ο/Η Δηλ....

(Υπογραφή & Σφραγίδα)

- (1) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.
- (2) Αναγράφεται ολογράφως.
- (3) «Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνα δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.
- (4) Σε περίπτωση ανεπάρκειας χώρου η δήλωση συνεχίζεται στην πίσω όψη της και υπογράφεται από τον δηλούντα ή την δηλούσα.